

PUBLICATIONS

OF THE

SURTEES SOCIETY

ESTABLISHED IN THE YEAR

M.DCCC.XXXIV.

VOL. XXIII.

FOR THE YEAR M.DCCC.LI.

Catholic church. Liturgy and ritual.

THE

LATIN HYMNS

OF

THE ANGLO-SAXON CHURCH,

WITH AN

INTERLINEAR ANGLO-SAXON GLOSS;

DERIVED CHIEFLY FROM
A MANUSCRIPT OF THE ELEVENTH CENTURY, PRESERVED IN THE
LIBRARY OF THE DEAN AND CHAPTER OF DURHAM.

DURHAM:
GEORGE ANDREWS.
WHITTAKER & Co., 13, AVE MARIA LANE, } LONDON.
T. & W. BOONE, 29, NEW BOND STREET, } LONDON.
WILLIAM BLACKWOOD AND SONS, EDINBURGH.

c

LONDON:
Printed by SAMUEL BENTLEY & Co.,
Bangor House, Shoe Lane.

AT a MEETING of the COUNCIL of the SURTEES SOCIETY, on the 13th of December 1850:

RESOLVED, That the ANGLO-SAXON HYMNARIUM, from a Manuscript in the Library of the Dean and Chapter, Durham, with the addition of Hymns from any other sources which may seem expedient, be printed by the SOCIETY, under the Editorship of the Rev. J. STEVENSON, upon the usual terms, as the volume for 1851.

W. G. HENDERSON, *Secretary.*

PREFACE.

A VERY few words will suffice to put the Reader in possession of what need be stated respecting the contents of this present volume.

The Council of the Surtees Society having already issued more than one Publication illustrative of the early language of our Island, and having found that the literary public sanctioned the estimate which they had formed of the value of these Works, have been encouraged to proceed with the Series, and to add from time to time, as the state of their finances enabled them, other volumes of a similar character. With such a project before them, their attention was naturally directed to a copy of the Hymns of the Anglo-Saxon Church, which is deposited among the Manuscript treasures of the Library of the Dean and Chapter of Durham:[1] and leave for its publication having been obtained from that venerable body, it forms the basis of the present volume.

The Reader is cautioned, however, against assuming that this Manuscript, because now deposited in the Library of a Northern Cathedral, is therefore of

[1] B. iii. 32.

Northern origin. There is no evidence to connect it with the Scriptorium of the distinguished Monastery within whose walls it is preserved; on the contrary, there are indications of a Southern birth-place.[1] The interlinear gloss is an indisputable specimen of Western Saxon. Its age is probably a little later than the Norman Conquest; it is clearly and elegantly, though not always correctly written; but its errors are neither so formidable nor so numerous as those which disfigure many of the Manuscripts of that period. An attempt has been made by a subsequent hand to amend some of these blunders, and in other respects to alter the earlier reading of the Latin — not always successfully, — circumstances which will account for the discrepancies which may here and there be detected between the original and the translation.

The Anglo-Saxon version exhibits no striking peculiarities. It is a good specimen of the ordinary Western Saxon of the period. The Student will observe many instances of the gradual melting of the Saxon into English by the rejection of the stricter forms of the earlier grammar.

[1] If the Editor might venture to hazard a conjecture, founded on nothing more definite than the style of writing and the general appearance and execution of the book, he would be inclined to attribute its origin to Winchester. According to Rud (Catalog. MSS. Codd. Ecclesiæ Dunelm., p. 174), it was given to the Library of Durham by Thomas Wharton, Esq.

This Manuscript has been adopted as the basis of our edition.

Additional assistance has been obtained from other sources, the more important of which are the following:—

The Cottonian Manuscript, Julius, A. vi., a vellum book, in small quarto, written in the eleventh century, a little earlier than the Durham copy. The first leaf is lost, having, in all probability, been removed in consequence of the illumination with which it had been ornamented. The Latin text which it affords coincides very closely with the Durham copy, though each occasionally corrects the errors of the other. The Saxon version is an independent one, differing radically from that here printed; although, as might naturally be expected, they have much in common. A few of the Hymns are provided with a musical notation.

The Cottonian Manuscript, Vespasian, D. xii. This copy is the earliest of all which the Editor has examined, having been written probably half a century before the Durham Manuscript, or Julius, A. vi. Its utility, however, as far as our present purpose is concerned, is much diminished by the method in which the scribe has treated the arrangement of its contents. After having transcribed the metrical Latin text, he has added a paraphrase of that text into

easier prose, something on the plan adopted in the edition of the Delphin Classics, and to that paraphrase he has adapted his Anglo-Saxon version.

The Appendix to this volume contains a few Hymns derived from various sources. Their number might have been increased by a more extended search amongst the remains of our Saxon ancestors; but the present Collection will be found to embrace the bulk of the Hymns used in the Anglican Church before the introduction of the new element which came among us at the period of the Norman Conquest.

J. S.

LEIGHTON BUZZARD,
16 Sept. 1851.

THE
LATIN HYMNS
OF
THE ANGLO-SAXON CHURCH.

ANGLO-SAXON HYMNARIUM.

[1] CLYPUNG TO ÐÆRE HALGAN ÐRYNNISSE.
INVOCATIO AD SANCTAM TRINITATEM.

eala þu .... eadige ðrynnys
O Lux beata Trinitas
⁊ ealdorlic annyss
Et principalis unitas
eallunga sunne apeg gepit seo fyrenne
Jam sol recedit igneus
onageot ł asynd [2] leoht heortum
Infunde lumen cordibus.

þe on ærne-mergen herigan leoð
Te mane laudent carmina
þe pe biddan on æfene
Te deprecemur vesperi
þe ure eadmod puldor
Te nostra supplex gloria
geond ealle herigan porulde
Per cuncta laudent [3] secula.

gode fæder sy puldor
Deo Patri sit gloria
⁊ his anum suna
Ejusque soli Filio
mid gaste frofer....
Cum Spiritu paraclyto
⁊ nu ⁊ on ecnysse
Et nunc et in perpetuum.
sy hit spa.
AMEN.

---

[1] This hymn occurs twice in the Durham MS. on fol. 1 and fol. 2, the former leaf having been rewritten, and afterwards pasted down on the board of the MS.

[2] asænd, first copy in D.

[3] In D. the termination is altered by erasure.

YMNUS AD VESPERAM.[1]

eala þu god sceppend ealra þinga
Deus creator omnium
⁊ heofones reccend gefrætuigende[2]
Polique rector vestiens
dæg mid plitegum leohte
Diem decoro lumine
nihte slæpes gyfe
Noctem soporis gratia.[3]
liþa toslopene þæt stilness
Artus solutos ut quies
do gespinces gepunan
Reddat laboris usui
⁊ mod gepæhte he geliþepæce
Mentesque fessas allevet
⁊ heofunga he tolyse ancsume
Luctusque solvat ancxios.[4]
þancas geendedum eallunga dæge
Grates peracto jam die
⁊ nihte of upspringe bena
Et noctis exortu preces
mid gepilnungū scildige ꝥ þu gefultumige
Votis reos ut adjuves
lofsang singende pe gelæston
Hymnum canentes solvimus.
þe heortan nipolnyssum hleoþrion[5]
Te cordis yma concinant
þe stefn gedryme[6] spege
Te vox canora concrepet
þe lufige clæne lufe
Te diligat castus amor
þe mod gebidde sefre
Te mens adoret sobria.

---

[1] Two copies of this hymn are found in the D. MS., fol. 1, and again fol. 2.

[2] gefrætpigende, D. ii.

[3] In the first copy in D., gratiæ, but corrected in the second.

[4] In D. i. no gloss accompanies this line, but it is supplied in D. ii.

[5] hleoðrian, D. ii.

[6] gedreme, D. ii.

þæt þænne on deopnysse beclysþ
Ut cum profundo clauserit

dæg dimnyss nyhta
Diem caligo noctium

geleafa þeostru nyte
Fides tenebras nesciat

⁊ niht geleafan scine
Et nox fidei luceat.

slapan mod ne geþafa þu
Dormire mentem ne sinas

slapan gylt cunne
Dormire culpa noverit

þa clænan geleafa gecelende
Castos fides refrigerans

slæpes hætan gemetegie [1]
Somni vaporem temperet.

bedæled andgite sliporū ł fulum
Exuta sensu lubrico

þe heortan deopnyssa spefnian
Te cordis alta somnient

ꝥ ne feondes niþfulles facne
Ne hostis invidi dolum [2]

oga þa gedefan aræere
Pavor quietos suscitet.

crist uton biddan ⁊ fæder
Christum rogemus et Patrem

cristes ⁊ fæderes gast
Christi Patrisque Spiritum

ænne mihtig geond ealle þing
Unum potens per omnia

gemunda þa biddendan o eala þu ðrynnes
Fove precantes Trinitas.

si hit spa
Amen.

[1] he metegie, D. ii.

[2] dolum, D. i.; dolo, D. 2, on an erasure.

YMNUS AD NOCTURNAM.[1]

on þam forman dæge dagena ealra
Primo dierum omnium

on þam middaneard þunað gesceapen
Quo mundus extat conditus

oððe on þam arisende scyppend
Vel quo resurgens conditor

us deaðe oferspiðdū alysde
Nos morte victa liberet.

ût anyddū feor slæpðum
Pulsis procul torporibus

uton arisan ealle hrædlicor
Surgamus omnes ocius

⁊ on nihte uton secan þone arfæstan
Et nocte queramus pium

spa spa þone pitegan pe cunnon secan
Sicut prophetam novimus.

ure bena ꝥ he gehere[2]
Nostras preces ut audiat

⁊ his spiðran he aræce
Suamque dextram porrigat

ꝥ ða afeormodan frā horpum
Ut expiatos sordibus

he ageldað heofona setlum
Reddat polorum sedibus.

ꝥ pe ðe on ðære halgestan
Ut quique sacratissimo

þises dæges tide
Hujus diei tempore

on tidū gedefum pe singað
Horis quietis psallimus

mid selenum eadigum he gepelgie
Donis beatis muneret.[3]

---

[1] MS. D. fol. 2 b. An imperfect copy of this hymn is also in the first folio of the Durham MS.

[2] gehyre, D. i.

[3] Here ends the imperfect copy in the first page of the Durham MS.

eallunga nu þu fæderlice beorhtnyss
Jam nunc paterna claritas
þe pe biddaþ genihtsumlice
Te postulamus affatim
apeg gepite galnyss gehorpigende
Absit libido sordidans
⁊ ælc dæd derigendlic
Omnisque actus noxius.
⁊ ful ne sy oþþe slipor
Nec feda sit vel lubrica
gefegednyss ures lichoman
Conpago nostri corporis
þurh þa hylle on fyrum
Per quam Averni ignibus
pe selfe beoð forspælede teartlicor
Ipsi crememur acrius.
for þy alysend pe biddaþ
Ob hoc redemptor quesumus
þæt man ure þu adilegie
Ut probra nostra deluas
lifes eces behefnyssa
Vitę perhennis commoda
us pelpillende þu þurhteo
Nobis benignus conferas.
on þam flæsces fram dæde útlagan
Quo carnis actu exules
gepordene heo sylfe heofan biggende
Effecti ipsi cęlibes
spa spa pe anbidiaþ forþalotene
Ut prestolamur cernui
lofu pe singan puldres
Melos canamus glorię.
getiþa fæder þu arfæstesta
Presta Pater piissime
⁊ fæder gemaca áncænneda
Patrique compar unice
mid gaste frofer
Cum Spiritu paraclito
⁊ nu ⁊ on ecnysse
Et nunc et in perpetuum.
si hit spa.
AMEN.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

ó eala þu ece gescæfta scyppend
Æterne rerum conditor
nihte ⁊ dæg þu þe gepissast
Noctem diemque qui regis
⁊ tidena þu selst tida
Et temporum das tempora
ꝥ þu geliðepæce aþrytnysse
Ut alleves fastidium.
bydel dæges nu spegð
Preco diei jam sonat
nihte deopre þurh pacol
Noctis profunde pervigil
nyhtlic leoht peg ferendum
Nocturna lux viantibus
frā nyhte nyht asendrigende
A nocte noctem segregat.[2]
þisum astyred dæg steorre
Hoc excitatus Lucifer
tolysþ heofan fram dymnisse
Solvit polum caligine
þysum ælc gedpeldra perod
Hoc omnis errorum chorus
peg to derigenne forlæt
Viam nocendi deserit.
þisum scypman mægnu gaderað
Hoc nauta vires colligit
⁊ sæs geliþepæcað brymmas
Pontique mitescunt freta
þisum se sylfa stan gelaþunga
Hoc ipsa petra aecclesiae
crapendum gylt adyligode
Canente culpam deluit.
uton arysan eornostlice hrædlice
Surgamus ergo strenue
hana þa licgenda apecð
Gallus jacentes excitat

[1] Durham MS., fol. 3.

[2] In the Durham MS. the termination is altered by erasure.

⁊ þa slapolan he þreað
Et somnolentos increpat
cocc þa piþsacendan cit
Gallus negantes arguit.
hanan crapendan hopa gehperþ
Gallo canente spes redit
adligum hæl bið ongean gesend
Aegris salus refunditur
spurd scaðan byþ behydd
Mucro latronis conditur
aslidenum geleafa ongean gecyrryd
Lapsis fides revertitur.
ó eala þu hælend þa ætslidan beheald
Jesu labentes respice
⁊ us geseonde gerihtlæc
Et nos videndo corrige
gef þu behehealdst slidas feallaþ
Si respicis, lapsus cadunt
⁊ mid pope gylt byþ tolysed
Fletuque culpa solvitur.
þu o leoht scin andgitum
Tu lux refulge sensibus
⁊ modes slæp to sceac
Mentisque somnum discute
þe ure stefn ærest spege
Te nostra vox primum sonet
⁊ behat pe tolesan þe
Et vota solvamus tibi.
gode fæder sy puldor.
Deo Patri sit gloria.

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

on nyhte arisende uton pacian ealle
Nocte surgentes vigilemus omnes
symle on sealm-sangum uton smeagen and
Semper in Psalmis meditemur atque
mid mægenū eallū drihtne uton singan
Viribus totis Domino canamus
perodlice lof-sangas
Dulciter ymnos.

[1] Durham MS., fol. 3 b.

ꝥ þam arfæstan cyninge samod singende
Ut pio Regi pariter canentes
mid hys halgum pe geearnian healle
Cum suis sanctis mereamur aulam
ingan heofones samod ⁊ eadig
Ingredi caeli simul et beatam
adreogan lif
Ducere vitam.
getiþie þæt us godcundnes sy eadige
Prestet hoc nobis deitas beata
fæderes ⁊ suna ⁊ samod þæs halgan
Patris et Nati pariterque Sancti
gastes ðæs hlynþ on eallum
Spiritus cujus reboat in omni
puldor middan-earde
Gloria mundo.
sy hit spa
Amen.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

efne nu nihte is aþinnod sceadu
Ecce jam noctis tenuatur umbra
leohtes dægrima glitinigende scinþ
Lucis aurora rutilans coruscat
mid hogungū eallum uton biddan ealle
Nisibus totis rogitemus omnes
þæne ælmihtigan.
Cunctipotentem.
ꝥ god ure gemiltsod ælce
Ut Deus nostri miseratus omnem
he adræfe adle he forgyfe hæle
Pellat languorem tribuat salutem
he selle ⁊ fæder mid arfæstnysse us
Donet et patris pietate nobis
ricu heofona
Regna polorum.
getiþie ꝥ us
Prestet hoc nobis.

[1] Durham MS., fol. 3 b.

YMNUS AD PRIMAM.[1]

eallunga leohtes up-aganū tungle
Jam lucis orto sidere
god uton biddan eadmodlice
Deum precemur supplices
ꝥ on dægþerlicum dædum
Ut in diurnis actibus
us he gehealde frā derigendlicū
Nos servet a nocentibus.
tungan geƿeldende he gemetegige
Linguam refrenans temperet
ꝥ ne sace oga on-ƿpege
Ne litis horror insonet
gesihþe gehleopende he þurhteo
Visum fovendo contegat
ꝥ heo ne idelnysse hlade
Ne vanitates hauriat.
beon clæne heortan incundnes
Sint pura cordis intima
aƿeg geƿite ⁊ geƿitleast
Absistat et vechordia
flæsces tobryte modignesse
Carnis terat superbia[m]
drences ⁊ metes spearness
Potus cibique parcitas.
þæt þænne dæg aƿeg geƿít
Ut cum dies abscesserit
⁊ nihte hlot ongean bringþ
Noctemque sors reduxerit
middan-eardes þurh forhæfednysse
Mundi per abstinentiam
hy selfe singan ƿuldor
Ipsi canamus gloriam.
gode fæder sy ƿuldor.
Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 4.

YMNUS AD TERTIAM.[1]

nu ó eala þu halige us gast
Nunc sancte nobis Spiritus
an fæderes mid suna
Unus Patris cum Filio,
gemedema hræd beon ongebroht
Dignare promptus ingeri
urum geondgoten breoste
Nostro refusus pectori.
muð tunge mod andget strængþ
Os lingua mens sensus vigor
andetnysse spege
Confessionem personet
bryne ł bladesige on fire soþ lufu
Flammascat igne karitas
ontende ferþyt ł bryne neoxtan
Accendat ardor proximos
gitiþa fæder þu arfæstesta
Presta Pater piissime.

YMNUS AD SEXTAM.[1]

ó þu reccend mihtig ó eala þu soþfæsta god
Rector potens verax Deus
þu þe gemetegast gescæfta geprixl
Qui temperas rerum vices
mid beorhtnyssa ærne mergen þu tihst
Splendore mane instruis
⁊ mid fyrum mid dæg
Et ignibus meridiem.
adpæsc lias saca ł ceasta
Extingue flammas litium
afyrsa hætan derigendlice
Aufer calorem noxium
þurhteoh hæle lichomena
Confer salutem corporum
⁊ soþe sibbe heortena
Veramque pacem cordium
getiþa fæder þu arfæstesta
Presta Pater piissime.

[1] Durham MS., fol. 4.

YMNUS AD NONAM.[1]

gescæfta ó eala þu god fæsthafol strængð
Rerum Deus tenax vigor
unastyrod on þe þurh punað
Inmotus in te permanet
leohtes dægþerlices tida
Lucis diurnę tempora
mid æfterfyligendnyssum geendigende
Successibus determinans.
forgyf beorhtne æfen
Largire clarum vespere
on þam lif næfre ne fealle
Quo vita nusquam decidat
ac mede deaþes haliges
Sed pręmium mortis sacrę
ece onpunige puldor
Perennis instet gloria
gitiþa fæder þu arfæstesta
Presta Pater piissime.

YMNUS AD COMPLETORIUM.[1]

þe leohtes ær geendunge
Te lucis ante terminum
gescæfta scyppend pe biddaþ
Rerum Creator poscimus
ꝥ gepunelicre mildheortnyssa
Ut solita clementia
þu sy pealdend to heordrædene
Sis presul ad custodiam.
feor apeg-gepitan spefna
Procul recedant somnia
⁊ nihta gedpymeru
Et noctium fantasmata
⁊ feond urne ofþrece ł ofsete
Hostemque nostrum comprime
ꝥ ne beon besmitene lichoman
Ne polluantur corpora.

---

[1] Durham MS., fol. 4 b.

gitiða fæder ó eala þu ælmihtiga
Presta Pater omnipotens
þurh hælend crist drihten
Per Jesum Christum Dominum
þe mid þe on ecnyssa
Qui tecum in perpetuum
rixað mid halgan gaste
Regnat cum Sancto Spiritu.

YMNUS AD COMPLETORIUM.[1]

eala ó þu crist þu þe leoht eart ⁊ dæg
Christe qui lux es et dies
neahte þeostru þu ofer helast
Noctis tenebras detegis
⁊ leohtes leoht þu eart gelyfed
Lucisque lumen crederis
leoht eadig bodiende
Lumen beatum predicans.
pe biddaþ ó eala þu halga drihten
Precamur Sancte Domine
bepere us on þissere nyhte
Defende nos in hac nocte
sy us on þe rest
Sit nobis in te requies
gedyfe nihte forgyf
Quietam noctem tribue.
ꝥ ne hefi slæp onhreose
Ne gravis somnus irruat
ꝥ ne feond us undercreope
Nec hostis nos subripiat
ꝥ ne flæsc him giðafi ....[2]
Ne caro illi consentiens
us þe scyldige gesette
Nos tibi reos statuat.
eagan slæp underfon
Oculi somnum capiant
heorte to ðe æfre pacige
Cor ad te semper vigilet

---

[1] Durham MS., fol. 4 b.

[2] In MS. D. originally geðafigende, but the termination is erased.

spiðra þin gescilde
Dextera tua protegat
þeopan þa ðe þe lufigað
Famulos qui te diligunt.
beperigend ure beseoh
Defensor noster aspice
þa serpiendan ofþrice
Insidiantes reprime
begém þine þenas
Guberna tuos famulos
þa ðe mid blode þa gebohtest
Quos sanguine mercatus es.
gemun þu ure ó eala ðu drihten
Memento nostri Domine
on sparran þisum lichoman
In gravi isto corpore
þa ðe eart beperigend saple
Qui es defensor animę
ætbeo þu us drihten
Adesto nobis Domine.
gode fæder sy puldor.
Deo Patri sit gloria.

YMNUS AD VESPERAM.[1]

leohtes ó eala þu scyppend se sælosta
Lucis Creator optime
leoht dagena forðbringende
Lucem dierum proferens
onaginnū leohtes nipes
Primordiis lucis novę
mideardes gearcigende ordfruman
Mundi parans originem.
se ærnemergen geðeodnes æfenes
Qui mane junctum vesperi
dæg beon geciged þu bebeotst
Diem vocari precipis
speart þrosm onaslit
Tetrum chaos inlabitur,
geher bena mid popum
Audi preces cum fletibus.

[1] Durham MS., fol. 5 b.

ꝥ ne mod gehefegod mid leahtre
Ne mens gravata crimine
lifes sy útlaga lace
Vitę sit exul munere
þoñ hit naht ecelices geðencð
Dum nil perenne cogitat
⁊ hit self gyltum hit gewriþ
Seseque culpis illigat.
heofona cnysse ꝥ incunde
Cęlorum pulset intimum
lifliće hit nime mede
Vitale tollat pręmium
ꝥ we forbugan ælc þing derigendlices
Vitemus omne noxium
ꝥ we afeormian ealle ꝥ wyrste
Purgemus omne pessimum
gitiða fæder ó þu arfæsteste
Presta Pater piissime.

FERIA II. AD NOCTEM.[1]

of slæpe geliðeþæhtum liðum
Somno refectis artubus
forsepenū bedde þe arisað
Spreto cubili surgimus
us ó eala þu fæder singendum
Nobis pater canentibus
æt beon þe þe biddað
Adesse te deposcimus.
þe tunge ærest hleoðrige
Te lingua primum concinat
þe modes fyrpet gepilnige
Te mentis ardor ambiat.
ꝥ dæda æfter-fyligendra
Ut actuum sequentium
eala ó þu halige beo ðu anginn
Tu sancte sis exordium.
abugan þeostru leohte
Cedant tenebrę lumini
⁊ niht dægðerlicum tungle
Et nox diurno sideri

[1] Durham MS., fol. 5.

ꝥ gylt þæne þe nyht inbrohte
Ut culpa quam nox intulit
leohtes aslide mid lace
Lucis labascat munere.
þe biddað ꝥ ylce eadmode
Precamur idem supplices
dara ꝥ ealle þu ofaceorf
Noxas ut omnes amputes
⁊ muðe þe herigendra
Et ore te canentium
þu sy geherod on ecnysse
Lauderis in perpetuum
gitiða fæder ó eala þu arfæstesta
Presta Pater piissime.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

eala ó ðu beorhtnyss fæderlices puldres
Splendor paternę gloriæ
of leohte leoht forð-bringende
De luce lucem proferens
leoht leohtes ⁊ pell leohtes
Lux lucis et fons luminis
dæg dagena onleohtende
Dies dierum inluminans.
⁊ soð sunne onaslíd
Verusque sol illabere
scinende on beorhtnysse ecere
Micans nitore perpeti
⁊ leoma þæs halgan gastes
Jubarque Sancti Spiritus
onasend urum andgytum
Infunde nostris sensibus.
mid gepilnungū pe ciað þe fæder
Votis vocemus te Patrem
fæder eces puldres
Patrem perennis gloriae
fæder mihtigre gyfe
Patrem potentis gratiae
gilt he gepriðe sliporne ⁊ fulne
Culpam religet lubricam.

---

[1] Durham MS., fol. 5 b.

he gehipige dæda stranglice
Informet actus strenuos
teð he ætstente þæs æfestigan
Dentes retundat invidi
mislimp he gesundfullige tearte
Casus secundet asperos
he sylle to donne gyfe
Donet gerendi gratiam.
mod he begeme ⁊ he gepissige
Mentem gubernet et regat
þā clænan geleaffullan lichoman
Casto fideli corpore
geleafa on hætan pealle
Fides calore ferveat
facnes attru hit nete
Fraudis venena nesciat.
⁊ crist us sy mete
Christusque nobis sit cibus
⁊ drenc ure sy geleafa
Potusque noster sit fides
bliþe uton drincan seferlice
Lęti bibamus sobriam[1]
Druncennisse gastes
Ebrietatem spiritus.
bliþe dæg þes gepite
Letus dies hic transeat
clænnyss sy spa spa ærne mergen
Pudor sit ut diluculum
geleafa spa spa middæg
Fides velut meridies
æfen glommunge mod nyte
Crepusculum mens nesciat.
dægrima rynas upalymþ
Aurora cursus provehit
eorendel eall forðstæppe
Aurora tota prodeat
on fæder eall se suna
In Patre totus Filius
⁊ eall on porde fæder
Et totus in Verbo Pater.
gode fæder sy puldor
Deo Patri sit gloria.

---

[1] The end of this word has been altered in the Durham MS.

YMNUS AD VESPERAM.[1]

6 eala þu ormæte heofones scyppend
Inmense cæli conditor
þu þe gemengednyssa ꝥ hi ne gedræfdon
Qui mixta ne confunderent
pæteres flod todælende
Aquę fluenta dividens
heofonan þu forgeafe gemære
Cęlum dedisti limitem.
getrymmende stope mid heofonlicū
Firmans locum cęlestibus,
⁊ samod eorþan riþum
Simulque terrę rivulis
ꝥ yþ ligas gemetegie
Ut unda flammas temperet
eorþan moldan ꝥ he ne tostence
Terrę solum ne dissipet.
onasynd nu þu arfæstesta
Infunde nunc piissime
selene ecere gyfe
Donum perennis gratiae
facnyss nipes ꝥ ne gelimpum
Fraudis novę ne casibus
us gedpeld to bryte eald
Nos error atterat vetus.
leoht geleafa gemete
Lucem fides inveniat
spa leohtes leoma bringe
Sic luminis jubar ferat
þes ydelnysse ealle tobrete
Hec[2] vana cuncta terreat
þesne leasinga nane ne ofþreccan
Hanc[3] falsa nulla comprimant
getiþa fæder þu arfæstesta
Presta Pater piissime.

---

[1] Durham MS., fol. 6.

[2] Scilicet, fides, geleafa. — Gloss, Durham MS.

[3] Scilicet, fidem, geleafan. — Gloss, Durham MS.

---

[1] eala ó þu efenhlytta fæderlices leohtes
Consors Paterni luminis
leoht þu self leohtes ⁊ dæg
Lux ipse lucis et dies
niht singende pe tobrycaþ
Noctem canendo rumpimus
ætpuna þu biddendum
Assiste postulantibus.
afyrsa þeostru moda
Aufer tenebras mentium
aflyg heapas deofla
Fuga catervas demonum
adræf slapolnyssa
Expelle sompnolentiam
ꝥ ne þa sleacgiendan he ofhreose
Ne pigritantes obruat.
spa ó eala þu crist us eallum
Sic Christe nobis omnibus
þu gemiltsige gelefendum
Indulgeas credentibus
ꝥ hit fremige biddendum
Ut prosit exorantibus
ꝥ þæt hleoþrigende pe singað
Quod precinentes psallimus
Presta Pater piissime.

AD MATUTINAM.[2]

fugel dæges bydel
Ales diei nuntius
leoht gehende bodað
Lucem propinquam precinit
us aræred moda
Nos excitator mentium
eallunga crist to life gecigeþ
Jam Christus ad vitam vocat.

---

[1] Durham MS., fol. 6. [2] Durham MS., fol. 6 b.

afyrsiaþ he cleopað bedd
Auferte clamat lectulos
adlige mid slæpe ó eala ge asolcene
Aegros soporos desides
⁊ clæne ⁊ rihte ⁊ sefre
Castique recti ac sobrii
paciaþ nu ic eom - gehende
Vigilate jam sum proximus.
þone hælend uton cion mid stefnū
Jesum ciamus vocibus
pepende biddende seferlice
Flentes precantes sobrię
georufull halsung ł bén
Intenta supplicatio
slapan heorte clæne forbeode
Dormire cor mundum vetat.
þu ó eala crist slæp tosceac
Tu Christe sompnum dissice
þu tobrec nihte bendas
Tu rumpe noctis vincula
þu toles senne ealde
Tu solve peccatum vetus
⁊ nipe leoht ongebring
Novumque lumen ingere.
Deo Patri sit gloria.

YMNUS AD VESPERAS.[1]

eorþan ó eala þu ormæte sceppend
Telluris ingens conditor
middaneardes moldan þu þe generigende
Mundi solum qui eruens
ut anyddum pæteres hefigtemnyssum
Pulsis aquę molestiis
eorþan þu sealdest unapendendlice
Terram dedisti inmobilem.
ꝥ sprettinge gelimplice forð bringende
Ut germen aptum proferens
mid geolopum plitige blosmum
Fulvis decora floribus

---

[1] Durham MS., fol. 6 b.

pæstmbære on pæstme heopære
Fecunda fructu sisteret
⁊ fodan gecpemne heo ageafe
Pastumque gratum redderet.
modes forbærndes punda
Mentis perustę vulnera
geclænsa mid grénnysse gife
Munda virore gratiae
þ dæda mid pope he adilegie
Ut facta fletu deluat
⁊ sterunga þryre he tobrete
Motusque pravos atterat.
hæsum þinum hit gehersumige
Jussis tuis obtemperet
nanum yfelum hit geneolæce
Nullis malis approximet
mid godū beon gefelled hit geblissige
Bonis repleri gaudeat
⁊ deaþes dæde hit nete
Et mortis actum nesciat.
Presta Pater piissime.

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

gescæfta ó eala þu sceppend se selosta
Rerum Creator optime
⁊ pissigend ure besceoh
Rectorque noster respice
us frā stilnesse derigendlicre
Nos a quiete noxia
þa besæenctan mid slæpe alys
Mersos sopore libera.
þe ó eala þu halige crist pe biddaþ
Te sanctę Christe poscimus
gemiltsa þu leahtrum
Ignosce tu criminibus
to andettenne pe arisaþ
Ad confitendum surgimus
⁊ yldinge nihte pe tobrecað
Morasque noctis rumpimus.

[1] Durham MS., fol. 7.

mod ⁊ handa ƿe ahebbaþ
Mentes manusque tollimus
ƿitega sƿa sƿa on nihtum
Propheta sicut noctibus
us to donne bebeot
Nobis gerendum precipit
and mid dædū demde
Paulusque gestis censuit.
þu gesihst yfel ꝥ ꝥ ƿe dedon
Vides malum quod gessimus
diglu ure ƿe geyppaþ
Occulta nostra pandimus
bena geomrigende ƿe asendaþ
Preces gementes fundimus
forgyf ꝥ ꝥ ƿe sengodon
Dimitte quod peccavimus.
Presta Pater piissime.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

niht ⁊ þeostru ⁊ geniƿu
Nox et tenebræ et nubila
gemengednyssa middaneardes ⁊ gedrefeda
Confusa mundi et turbida
leoht infærþ hƿitað heofon
Lux intrat albescit polus
crist cymþ aƿeg geƿitaþ
Christus venit discedite.
dymnes eorþan is toslitan
Caligo terrę scinditur
geslægen þære sunnan mid leoman
Percussa solis spiculo
⁊ þingum eallunga bleoh gehƿyrfþ
Rebusque jam color redit
andƿlitan scinendes tungles
Vultu nitentis sideris.
þe ó eala þu crist ænne ƿe cunnon
Te Christe solum novimus
þe mid mode clænum ⁊ anfealdum
Te mente pura et simplici

---

[1] Durham MS., fol. 7.

pepende singende pe biddaþ
Flendo canendo quesumus
begém urum sefum
Intende nostris sensibus.
synt feala þinga mid degū begleddode
Sunt multa fucis illita
þa leohte beoþ afeormode þinum
Quę luce purgentur tua
ó eala þu leoht easternes tungles
Tu lux Eoi sideris
andplitan mid liþan onleoht
Vultu sereno inlumina.
Deo Patri sit gloria.

YMNUS AD VESPERAS.[1]

heofones ó eala þu god haligesta
Caeli Deus sanctissime
þu ðe scinendne trendel heofones
Qui lucidum centrum poli
mid beorhtnyssa amytst ferenre
Candore pingis igneo
geecende mid plitegum leohte
Augens decora lumina.
on þā feorþan dæge þu ðe ligen
Quarto die qui flammeam
þære sunnan hpeogul gesettende
Solis rotam constituens
þæs monan þenigende ændeberdnyssa
Lunę ministras ordini[2]
piþ scriþole renas tunglena
Vagos recursus siderum.
ꝥ nihtum oþðe leohtes
Ut noctibus vel lumini
todales geendunga
Diremptionis terminum
of anginnum ⁊ monþa
Primordiis et mensium
tacn he sealde ꝥ sputeloste
Signum daret notissimum.

---

[1] Durham MS., fol. 7 b.

[2] Originally written 'ministrans ordinem' in D.

onleoht heorte manna
Inlumina cor hominum
adryg horu moda
Absterge sordes mentium
tolys gyltes bænd
Resolve culpę vinculum
aƿend hefas leahtra
Everte moles criminum.
Presta Pater piissime.

FERIA V. YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

niht sƿeart gescæfta oferhelað
Nox atra rerum contegit
eorþan bleoh ealra
Terrę colores omnium
us andettende ƿe biddað
Nos confitentes poscimus
þe ó eala þu rihtƿisa dema heortena
Te juste judex cordium,
ꝥ þu afyrsige mán
Ut auferas piacula
⁊ horu modes þu afeormige
Sordesque mentis abluas
⁊ þu forgife eala þu crist gife
Donesque Christe gratiam
ꝥ beon afligede leahtras
Ut arceantur crimina.
mod efne asƿint ꝥ arleasa
Mens ecce torpet impia
þæt gylt slít derigendlic
Quam culpa mordet noxia
forsƿorcennyssa mi .....[2] niman
Obscura gestit tollere
⁊ þe alysend secan
Et te redemptor querere.
adræf þu dymnessa
Repelle tu caliginem
ƿiðinnan ealra sƿiþost
Intrinsecus quam maxime

---

[1] Durham MS., fol. 7 b. [2] Erased in the Durham MS.

þæt on eadigum hit blissige
Ut in beato gaudeat
hit beon gelogod leohte
Se collocari lumine.
Presta Pater piissime.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

leoht efne arisþ ænlic
Lux ecce surgit aurea
blacigende ateorige blyndnyss
Pallens fatescat cecitas
seo us selfe on scefe lange
Quę nosmet in preceps diu
gedpelde teah mid pegleasū
Errore traxit devio.
þis leoht liþe ł smilte he forgife
Hęc lux serenum conferat
⁊ clæne us he gearcige him selfū
Purosque nos prestet sibi
naht ne sprece pe facenfullices
Nichil loquamur subdolum
pealcan pe forsporcenlices naht
Volvamus obscurum nichil.
spa eall ayrne dæg
Sic tota decurrat dies
þ ne tunge leas ne hand
Ne lingua mendax nec manus
ne eagan syngian slipere
Oculive peccent lubrici
þ ne dara lichoman besmite
Ne noxa corpus inquinet.
besceapære ætpunaþ piþufen
Speculator astat desuper
se þe us dægum eallum
Qui nos diebus omnibus
⁊ dæda ure besceapaþ
Actusque nostros prospicit
frā leohte þam forman oþ æfen
A luce prima in vesperum.
Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 8.

YMNUS AD VESPERAM.[1]

micele ó eala þu god mihte
Magne Deus potentiae
þu þe of pæterum up asprunge cynn
Qui ex aquis ortum genus
dælmælum ongeansændst pæle
Partim remittis gurgiti
dælmælū þu upahefst on lyftum
Partim levas in aera.
þa bescenctan on pæterum ofþriccende
Dimersa limphis inprimens
þa upapegenan to heofonū onbelædende
Subvecta celis irrogans
þ cynrene of anum forþ atogen
Ut stirpe una prodita
mistlice hi gelæccon stopa
Diversa rapiant loca.
forgyf eallum þeoptlingum
Largire cunctis servulis
þa geclænsað yþ blodes
Quos mundat unda sanguinis
nytan slide leahtra
Nescire lapsum criminum
ne forberan deaþes æþretnysse
Nec ferre mortis tedium.
þ gylt nænne ofpricce
Ut culpa nullum deprimat[2]
nænne upne ahebbe idel gelp
Nullum levet jactantia
þ forscrænete mod þ ne fealle
Elisa mens ne concidat
þ upahafene mod þ ne hreose
Elata mens ne corruat.

Presta Pater piissime.

---

[1] Durham MS., fol. 8.
[2] The termination of this word is added by a later hand in the Durham MS.

FERIA VI. YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

ó eala þu þrynnysse annys
Tu Trinitatis unitas
embhpẏrft mihtelice þu þe geƿissast
Orbem potenter qui regis
begém herunga lofsangas
Attende laudum cantica
þe ƿe hlyniende syngaþ
Quę excubantes psallimus.
ƿitodlice of bedde ƿe samod arisaþ
Nam lectulo consurgimus
nihte gedefre tide
Noctis quieto tempore
ꝥ ƿe biddan ƿunda
Ut flagitemus vulnerum
frā þe læcedom ealra
A te medelam omnium.
on þā facne spa hƿæt deofla
Quo fraude quicquid demonum
on nihtum ƿe agiltan
In noctibus deliquimus
adrige þæt heofonlice
Abstergat illud celitus
þines miht ƿuldres
Tuae potestas gloriae.
ne ne lichoma ƿunige horig ł ful
Nec corpus adsit sordidum
ne slæpþ onƿunige heortena
Nec torpor instet cordium
⁊ leahtres besmitennysse
Et criminis contagio
acolige bryne gastes
Tepescat ardor spiritus.
for þy ó eala þu alysend ƿe biddaþ
Ob hoc Redemptor quesumus
gefell mid þinū us leohte
Reple tuo nos lumine

---

[1] Durham MS., fol. 8 b.

þurh ꝥ dægena embrynū
Per quod dierum circulis
nanum pe hreosan on dædum
Nullis ruamus actibus.
Presta Pater piissime.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

6 eala þu ece heofones puldor
Æterna cęli gloria
eadig hiht deadlicra
Beata spes mortalium
þæs hean ælmihtigan 6 eala þu ancænneda
Celsi tonantis unice
⁊ clæne tudder ł bearn mædenes
Casteque proles virginis.
syle spiþran arisendum
Da dexteram surgentibus
arise eac spilce mod sefre
Exsurgat et mens sobria
⁊ byrnende on lofe godes
Flagransque in laude Dei
þances hit agylde neadpise
Grates rependat debitas.
up-asprungen scinþ dæg-steorra
Ortus refulget Lucifer
⁊ geond-stred leoht he cyþ
Sparsamque lucem nuntiat
fealþ dimnyss nihta
Cadit caligo noctium
leoht halig us onleohte
Lux sancta nos inluminet.
⁊ punigende urum andgitum
Manensque nostris sensibus
nihte he adræfe porulde
Noctem repellat sęculi
⁊ ælcan ændan dæges
Omnique fine diei
afeormoda he gehealde breost
Purgata servet pectora.

[1] Durham MS., fol. 8 b.

begeten eallunga ærest geleafa
Quesita jam primum fides
apyrtpalige deopū andgitum
Radicet altis sensibus
gesundfullod hiht samod blissige
Secunda spes congaudeat
þanne mare þuni.... soþ lufu
Qua major extet[1] caritas.

Deo Patri sit gloria.

YMNUS AD VESPERAS.[2]

scyppend mannes ó eala þu god
Plasmator hominis Deus
þu þe ealle þing ana geendeberdiende
Qui cuncta solus ordinans
moldan þu hætst forð-ateon
Humum jubes producere
slincendes ⁊ pilddeores cynn
Reptantis et fere genus.
þu þe micele gescæfta lichomena
Qui magna rerum corpora
on cpidu bebeodendes libbende
Dictu jubentis vivida
ꝥ hi þeopian be endebyrdnysse
Ut serviant per ordinem
under-þeodende þu sealdest mann
Subdens dedisti homini.
adræf frā þeopū þinū
Repelle a servis tuis
spa hpæt spa þurh unclænnysse
Quicquid per immunditiam
oþðe on þeapum hit tiht
Aut moribus se suggerit
oþþe on dædum hit betpux-sette
Aut actibus se interserit.
syle gefeana meda
Da gaudiorum premia
syle gyfa lac
Da gratiarum munera

---

[1] Altered in D. by erasure. [2] Durham MS., fol. 9.

tolys sace bendas
Dissolve litis vincula
gepriþ sibbe pære ł pedd
Asstringe pacis fędera.
Presta Pater piissime.

SABBATO. YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

healicra ó eala god mildheortnysse
Summe Deus clementiae
⁊ middaneardes pyrhta seares ł cræftes
Mundique factor machinę
an myhtylice
Unus potentialiter
⁊ þrylic hadelice
Trinusque personaliter
ure ar... mid lofsangum
Nostros pius[2] cum canticis
popas pelpillendlice underfoh
Fletus benigne[2] suscipe
on þā heortan clænre frā horpū
Quo corde[2] puro[2] sordibus
þe pe brucon cystiglicor
Te perfruamur largius.
lendenu ⁊ lifre adlige
Lumbos jecurque morbidum
forbærn mid fyre þæslicum
Adure igni congruo
begerde ꝥ hi beon ecelice
Accincti ut sint perpetim
gælsan asindrodum þære pyrstan
Luxu remoto pessimo.
ꝥ pe þe tida nyhta
Ut quique horas noctium
nu hleoþrigende pe tobrycaþ
Nunc concinendo rumpimus
mid selenum eadiges eþeles
Donis beatę patriae
pe beon gepelgode ealle genihtsumlice
Ditemur omnes affatim.
Presta Pater piissime.

---

[1] Durham MS., fol. 9.

[2] Altered in Durham MS.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

eorendel eallunga geondstret heofon
Aurora jam spargit polum
eorþū dæg onasihþ
Terris dies illabitur
leohtes sƿege stræle ł leoma
Lucis resultat spiculum
aƿeg-geƿite ælc þing aliƿores ł fules
Discedat omne lubricum.
gedrimor nihte fealle
Fantasma noctis decidat
modes scylde ł senne hreosa
Mentis reatus subruat
sƿa hƿæt sƿa þeostrū ladlic
Quicquid tenebris horridum
niht brohte gylte fealle.
Nox attulit culpe cadat.
ꝥ ær-mergen se ytemesta
Ut mane illud ultimum
þæne ƿe anbidiað eadmode
Quod prestolamur cernui
on leohte us floƿe ł becume
In luce nobis effluat
þænne he ꝥ mid dreame hleoþraþ
Dum hoc canore concrepat.
Deo Patri sit gloria.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

cyning ece ó eala ðu drihten
Rex aeterne Domine
gesceafta scyppend ealra
Rerum Creator omnium
þu ðe ƿære ǽr ƿorulde
Qui eras ante secula
æfre mid fædor sunu
Semper cum Patre Filius.

---

[1] Durham MS., fol. 9 b.

þu ðe middaneardes on fruman
Qui mundi in primordio
gesceope mann
Adam plasmasti hominem
þam þinre anlicnysse
Cui tuae imaginis[1]
andplitan þu sealdest gelicne
Vultum dedisti similem.

þæne deoful bespác
Quem diabolus deceperat
feond mennisces cynnes
Hostis humani generis
þurh æppel treopes þæs ealdan
Per pomum ligni vetiti
deaðes scencende drenc
Mortis propinans poculum.

se ðe beclesed on þeostrum
Quique clausis in tenebris
geomrode on pitum
Gemebat in suppliciis
þæs þu hip lichoman
Cujus tu formam corporis
geniman gemedemod þu pære
Assumere dignatus es

ꝥ mann þu alysdest
Ut hominem redimeres
þæne ær eallunga þu gesceope
Quem ante jam plasmaveras
ꝥæt us gode þu geðeoddest
Ut nos Deo conjungeres
þurh flæsces gemænnysse
Per carnis contubernium.

þæne acennedne of fæmnan
Quem editum ex virgine
forhtað ælc sapul
Pavescit omnis anima
ðurh ðæne ⁊ pe arisan
Per quem et nos resurgere
estfullū mode pe gelefað
Devota mente credimus.

---

[1] 'imagini' originally in Durham MS.

þu ðe us þurh fulluhta
Qui nobis per baptismata

forgæfe forgyfennysse
Donasti indulgentiam

þe pæron numene mid bendum
Qui tenebamur vinculis

gebundne ingehedes
Ligati conscientiae.

þu ðe rode for menn
Qui crucem propter hominem

onfon gemedemod pære
Suscipere dignatus es

þu sealdest þin blod
Dedisti tuum sanguinem

ure hæle purþ
Nostrę salutis pretium.

þitodlice púhreft þæs tēples pæs todliten
Nam velum templi scissum est

⁊ eall eorðe beofode
Et omnis terra tremuit

þu mænige slæpendra
Tu multos dormientium

apehtest drihten
Resuscitasti Domine.

þu feondes þæs ealdan mægenu
Tu hostis antiqui vires

þurh rode deaðes þu forþræstest
Per crucem mortis conteris

mid þære us getacnode on forheafdū
Qua nos signati frontibus

guðfana geleafan pe beorað
Vexillum fidei ferimus.

þu hine fram us æfre
Tu illum a nobis semper

adræfan þu beo gemedemod
Repellere dignaberis

þ ne æfre mæge gederigan
Ne umquam possit ledere

alysedum þinum blode
Redemptos tuo sanguine.

ðu ðe for us to hellparū
Qui propter nos ad inferos

niþer-astigan gemedemod þu pære
Descendere dignatus es

ꝥ deaðes borhgeldum
Ut mortis debitoribus
lifes þu forgeafe lac
Vitę donares munera.
þe on nyhtlicre tide
Tibi nocturno tempore
lofsang ƿepende ƿe singað
Ymnum deflentes canimus
gemiltsa us ó drihten
Ignosce nobis Domine
gemiltsa andettendum
Ignosce confitentibus.
for ðan ðu geƿita ⁊ dema eart
Quia tu testis et judex es
þæne nænig mæg leogan
Quem nemo potest fallere
þa diglan ingehyde
Secreta conscientiae
ure þu gesihst fot-spaðu
Nostrę vides vestigia.
þu ura breosta
Tu nostrorum pectorum
ana aspyrigend eart
Solus investigator es
þu ƿunda lutigendra
Tu vulnerum latentium
god ætstandest læce
Bonus assistis medicus.
þu eart ðe on cuðe tid
Tu es qui certo tempore
sellende ende ƿorulde
Daturus finem saeculi
þu ealra geearnungum
Tu cunctorum meritis
rihtƿís geedeanend eart
Justus remunerator es.
þe eornestlice ó þu halga ƿe biddað
Te ergo sanctę quesumus
ꝥ ure þu hæle ƿundan
Ut nostra cures vulnera
þu eart mid fæder suna
Qui es cum Patre Filius
æfre mid þā halgan gaste
Semper cum Sancto Spiritu.

puldor sy þe þrynnys
Gloria sit tibi Trinitas
gelic ó an godcundnyss
Aequalis una Deitas
ær ealle purolde
Ante omnia secula
⁊ nu ⁊ on ecnysse
Et nunc et in perpetuum.
si hit spa.
Amen.

YMNUS IN ADVENTU DOMINI.[1]

AD VESPERAM.

scyppend ó eala þu halga tunglena
Conditor almę siderum
ece leoht gelyfendra
Aeterna lux credentium
ó eala þu crist alysend ealra þinga
Christe redemptor omnium
gehyr bena eadmodra
Exaudi preces supplicum.
þu þe besarigende on forþerde
Qui condolens interitu
deaþes losian porulde
Mortis perire seculum
þu gehældest middaneard adligne
Salvasti mundum languidum
forgyfende scyldigū læcedom
Donans reis remedium.
Onsigendū middaneardes æfene
Vergente mundi vespere
spa spa brydguma of bredbure
Sicut sponsus de thalamo
út agán arpurþosta
Egressus honestissima
mædenes moder clysinga
Virginis matris clausula.

[1] Durham MS., fol. 10 b.

þæs strangre mihte
Cujus forti potentiae
cneope synt gebigede ealle þing
Genu curvantur omnia
heofonlice eorþlice
Caelestia terrestria
andyttaþ mid mihte underþeodde
Fatentur nutu subdita.
setlgang sunne healdende
Occasum sol[1] custodiens
se mona blacunge healdende
Luna[1] pallorem retinens
beortnyss on tunglum scinende
Candor[1] in astris relucens
gepisse healdende gemæru
Certos observat limites.[2]
þe pe biddað ó eala þu halga cris[t]
Te deprecamur Agie
topearde dema porulde
Venture judex saeculi
geheald us on tide
Conserva nos in tempore
feondes frā flanū geleaflease
Hostis a telis perfidi.
lof pyrðmynt miht puldor
Laus honor virtus gloria
gode fæder ⁊ suna
Deo Patri et Filio
samod mid þā halgan gaste
Simul cum Sancto Spiritu
on ece porulde
In sempiterna secula.
Amen.

---

[1] In MS. D. a marginal gloss inserts 'fatetur, *andet*,' in these places.

[2] Originally, 'certo observans limite.'

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

pord uplic forþ stæppende
Verbum supernum prodiens
fra fæder gefyrn gepitende
A Patre olim exiens
þu þe acænned embhperfte gehelpst
Qui natus orbi subvenis
onryne aurnenre tide
Cursu declivi temporis.
onleoht nu breost
Inlumina nunc pectora
⁊ þinre lufe forspæl
Tuoque amore concrema
gehyrdre þ bodunge
Audito ut preconio
beon utanydde æt nextan slipornysse
Sint pulsa tandem lubrica.
⁊ dema þænne siþþan þu ætbist
Judexque cum post aderis
smegan dæda breostes
Rimari facta pectoris
agyldende geprixl for dyglum
Reddens vicem pro abditis
⁊ rihtpisum rice for godum
Justisque regnum pro bonis.[2]
na ætnextan pe beon genyrpode mid yfelū
Non demum artemur malis
for gehpilcnysse leahtres
Pro qualitate criminis
ac mid eadigum pilfægene
Sed cum beatis[3] compotes
pe beon ece heofonbigende
Simus perennes celibes.
Presta Pater piissime.

---

[1] Durham MS., fol. 11.
[2] Scilicet, 'meritis, *geearnungum*.' —Marg. MS. D.
[3] Scilicet, 'sanctis, *halgum*.' —MS. D.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

stefn beorht efne ꝓegþ
Vox clara ecce intonat
forsporcennyssa gehpilce heo þreaþ
Obscura quęque increpat
heo adræfe feorran ꝓefnu
Pellantur[2] eminus sompnia
frā rodere crist scinþ
Ab ethere Christus promicat.

mod eallunga arisa ꝥ slape
Mens jam resurgat torpida
ꝥ mid horupe punaþ gepæht
Quę sorde extat saucia
tungel scinþ nu nipe
Sidus refulget jam novum
ꝥ hit nyme ælc þing derigendlices
Ut tollat omne noxium.

ufane lamb ys asænd
E sursum agnus mittitur
forgyfan togyfes gylt
Laxare gratis debitum
ealle for miltsunge
Omnes pro indulgentia
stefne uton sellan mid tearum
Vocem demus cum lacrimis.

oþer siþan þæt þænne scinþ
Secundo ut cum fulserit
⁊ middaneard oga befehþ
Mundumque horror cinxerit
na for scylde he gepítnige
Non pro reatu puniat
ac arfæst us þænne he gescilde
Sed pius nos tunc protegat.

Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 11.

[2] Originally 'pellat.'—MS. D.

YMNUS IN FESTIVITATE SANCTI ANDREĘ APOSTOLI.[1]

us efne dæg endebyrdnysse mid gedafenlicre
Nobis ecce dies ordine congruo
cymð nu bryme beorht luflic
Venit nunc celebris clarus amabilis
on þam sigriend ofer hege
Quo victor super alta
astah gehende tunglu
Scandit prope sidera.
drihtnes halig apostol
Andreas Domini sanctus apostolus
⁊ broðor ealdres æðelys
Germanusque Petri principis incliti
ealdor sylf perlic
Princeps ipse virilis
efenhlytta on martyrdome he pæs
Consors martirio fuit.
fiscero pæs
Piscator fuerat Petrus et Andreas
þær æfter begen onfengon embehpyrft ⁊ peredu
Post ambo rapiunt orbis et agmina
berypton brymmas midd' eardes
Vastant aequora mundi
⁊ ricu ⁊ hi togetugon heofenes
Et regna atque trahunt poli.
þa hi crist gesiðan on gangū ⁊ gelice
Dum Christum comites gressibus et pares
he begeaton samod lara hi gegaderudon
Exequant pariter dogmata colligunt
hys deað hi folgedon
Ejus mortem sequuntur
⁊ forspaðu þurh rode
Et vestigia per crucem.

Amen.

---

[1] Durham MS., fol. 11 b.

INCIPIUNT YMNI DE NATALE DOMINI.[1]

YMNUS AD VESPERAM.

ó eala þu crist alysend ealra
Christe Redemptor omnium[2]
of fæder fæderes ancænneda
Ex Patre Patris unice
ana ǽr anginne
Solus ante principium
acænned unasacgendlice
Natus ineffabiliter.
þu eart leoht þu eart bryhtnyss fæderes
Tu lumen tu splendor Patris
þu eart hiht ece ealra
Tu spes perennis omnium
begém þa þa asendaþ bena
Intende quas fundunt preces
þine geon embhƿerft
Tui per orbem famuli.
gemun þu hæle ó eala þu ealdor
Memento salutis[3] Auctor
þæt ures gefyrn lichoman
Quod nostri quondam corporis
of ungeƿæmmedū mædene
Ex inlibata virgine
acænnende hiƿ þu underfenge
Nascendo formam sumpseris.
sƿa andƿeard ys geseþed dæg
Sic presens testatur dies
yrnende geond gæres ymbrene
Currens per anni circulum
ꝥ þu ana frā setle fæderes
Quod solus a sede Patris
middaneardes hæl þu come
Mundi salus adveneris.
þysne heofon ⁊ eorþe þisne sæ
Hunc[4] celum terra hunc[5] mare

---

[1] Durham MS., fol. 12.
[2] Scilicet, 'gentium, *þeoda*.' —MS. D.
[3] Scilicet, 'nostre, *ure*.'—D.
[4] 'laudat, *hereð*.'—D.
[5] 'diem, *dæg*.'—D.

þisne eall þ on heom ys
Hunc[1] omne quod in eis est
ealdor tocymes þines
Auctorem adventus tui
hyrað blissigende mid lofsange
Laudat exultans cantico.
ƿe eac sƿilce ƿe þe halgu þinu
Nos quoque qui sancto tuo
alysede synt mid blode
Redempti sumus sanguine
for dæge gebyrd-tide þinre
Ob diem natalis tui
lofsang niƿne ƿe samod hleoþriaþ
Ymnum novum concinimus.
ƿuldor þe drihten
Gloria tibi Domine
þu þe acænned eart of mædene
Qui natus es de Virgine
mid fæder ⁊ þa halgan gaste
Cum Patre et Sancto Spiritu
on ece ƿorulda
In sempiterna secula.
Amen.

YMNUS AD NOCTURNAM.[2]

arisende to þe drihten
Surgentes ad te Domine
sƿeartre nihte on sƿigean[3]
Atre noctis silentio
Vigiliis obsequimur
Patrum sequentes ordinem
Quem nobis dereliquerunt
Jure hereditario
Ministrantes excubiis
Tibi Sanctę Paraclite.
Pari cum Patre clarus es
Cum Christo subtilissimus

---

[1] 'diem, *dæg*.'—D.
[2] Durham MS., fol. 12.
[3] Here ends the interlinear gloss in MS. D.

Multis modis et Spiritus
Rex mysticus agnosceris.
  Fragiles carne conspice
Quos ille antiquissimus
Suis decepit artibus
Tuis trahe virtutibus.
  Grex tuus tibi deditus
Non teneatur crimine
Quem tuo Christe sanguine
Voluisti redimere.
  Oves errantes previde
Pastor bone piissime
Ad aulam celsitudinis
Tuis reporta humeris.
  Tabefactus et saucius
Abscedat princeps demonum
Perdat predam de faucibus
Fur inportunis rabidus.
  Exultet Christus Dominus
Psallat chorus angelicus
Laudes sonans in organo
Ter sanctus dicat Domino.
  Gloriam tibi dicimus
Pater una cum Filio
Simul cum Sancto Spiritu
In trina laude personet.[1]

YMNUS AD MATUTINAM.[2]

gehyr ó eala þu alysend þeoda
Audi Redemptor gentium
gebyrd-tide þinre puldor
Natalis tui gloriam
út agán frā gode
Bethleem egressus a Deo
geeacuung mædenes
Marię partus virginis.

[1] 'permanens.'—MS. D. marg. [2] Durham MS., fol. 12 b.

ó eala þu crist mihta drihten
Christe virtutum Domine
na of perlicum sæde
Non ex virili semine
godcundnysse anre
Divinitatis unius
⁊ efenlytta þæs halgan gastes
Consorsque Sancti Spiritus.
þu eart mihtig ealra hæl
Es potens omnium salus
on þe gelyfende alys
In te credentes libera
strang æghpær on gepinne
Fortis ubique in prelio
us synfullan genere
Nos peccatores eripe.
acænnedne god of gode
Genitum Deum ex Deo
pe pundriaŏ on þisum lichoman
Miramur in hoc corpore
mannan gode gelicne
Hominem Deo similem
geryne punderlic
Mysterium mirabile.
nu pe spa spa halige gelyfaþ
Jam nos ut sancti credimus
pundriaŏ eac spilce anglas
Obstupescunt et angeli
on clænan acænnedne lichoman
Casto nascentem[1] corpore
hyrde of mægþe iudan
Pastorem ex tribu Juda.
leoht ageotende forspilledū
Lumen refundens perditis
ordfruman heretogan
Jesse originem ducis
clæne hrepunga flæsclicre
Mundus contactu carneo
beon ꝥ ꝥ þu poldest þu eart
Esse quod voluisti es.
gebyrd-tyde þinre gefea
Natalis tui gaudium

---

[1] Originally in D. 'nascendo.'

ꝥ ꝥ mann acænned of gode
Quod homo natus ex Deo
ealle pe andettað suna
Omnes fatemur Filium
rice fæderlic þurpunigende
Regnum paternum permanens.
ece lofu pe secgaþ
Perennes laudes dicimus
fæder gode mid sunan
Patri Deo cum Filio
se is geciged of egypto lande
Qui est vocatus ex Aegypto
þurh his þenas god
Per tuos famulos Deus.
geedcynnede of þam halgan gaste
Renati Sancto Spiritu
leoht pe geseoþ lace
Lumen videmus muneris
spa þe feligende drihten
Sic te sequentes Dominum
hale pe beoþ ealne peg
Salvi erimus jugiter.
puldor þe drihten
Gloria tibi Domine.

ITEM YMNUS.[1]

cum ó eala þu alysend þeoda
Veni Redemptor gentium
ætyp geeacunnge mædenes
Ostende partum Virginis
pundrað eall porulde
Miretur omne seculum
spilc gedafenað geeacnung
Talis decet partus Deum.
na of perlicū sæde
Non ex virili semine
ac of gerynelicum blæde ɫ gaste
Sed mystico spiramine
pord godes geporden flæsc
Verbum Dei factum caro
⁊ pæstm innoþes scán
Fructusque ventris floruit.

[1] Durham MS., fol. 13.

rif toþand mædenes
Alvus tumescit Virginis
clysing clænnysse þurhpunaþ
Claustra pudoris permanent
guþfanan mihta scinaþ
Vexilla virtutum micant
drohtnaþ on temple god
Versatur in templo Deus
forþ stæppende of bredbure his
Procedens de thalamo suo
clænnyssa heall cynelic
Pudoris aula regia
getpinre ormæte edpiste
Gemine gigas substantiæ
glæd ꝥ he yrne peg
Alacris ut currat viam.
utfæreld his frā fæder,
Egressus ejus a Patre
ongeancyme his to fæder
Regressus ejus ad Patrem
⁊ utrene to helle
Excursusque ad inferos
ongeancyme to setle godes
Recursus ad sedem Dei.
gelic þan ecan fæder
Æqualis aeterno Patri
lichoman mid sige befon
Carnis tropheo accingere
untrūnyssa ures lichoman
Infirma nostri corporis
mihte getrymmende ecere
Virtute firmans perpeti.
binn eallunga scinþ þin
Pręsepe jam fulget tuum
⁊ leoht niht eþað nipe
Lumenque nox spirat novum
þæt nan niht betpux-sende
Quod nulla nox interpolat
⁊ geleafan singalum scine
Fidesque jugis luceat.
puldor þe drihten.
Gloria tibi Domine.

YMNUS DE SANCTO STEPHANO, PROTO-MARTIRE.[1]

lofsang uton singan drihtne
Ymnum cantemus Domino
lofsang cyðere
Ymnum martyri Stephano
criste spa spa cyninge ealra
Christo ut regi omnium
spa spa fyrmstū cyðere
Stephano ut primo martiri.
spa spa fæderes anlicū suna
Christo ut Patris unico
spa spa þeope
Stephano ut vernaculo
criste gode ⁊ menn
Christo Deo et homini
spa haligū menn
Stephano ut sancto homini.
criste þæt midden-earde acenned
Christo quod mundo genitus
ꝥ dead
Stephano quia mortuus
criste ꝥ lif he tobrohte
Christo quod vitam contulit
ꝥ he deað þolude
Stephano quod mortem pertulit.
criste ꝥ he nyðer-astah
Christo quia descenderat
ꝥ he up-astah
Stephano quod ascenderat
criste ꝥ he eorðan geneasude
Christo quod terras adiit
ꝥ he heofenas geferde
Stephano quod celos petiit.
si lof gode fæder unacennedū
Laus Patri sit ingenito
lof suna ancennedū
Laus Nato unigenito

[1] Durham MS., fol. 13 b.

lof si haligu gaste
Laus sit Sancto Spiritui
spa mæregendiendu cyðere
Tanto prestanti martiri.

ITEM YMNUS.[1]

ó eala þu halga godes deorpurþe
Sancte Dei pretiosae
se forma cyþere
Protomartyr Stephane
þu þe on mihte soþre lufe
Qui virtute caritatis
under-preoþod æghpanone
Circum fultus undique
drihten for feondlicum
Dominum pro inimico
þu gebæde folce
Exorasti populo.
asynd bena for estfullū
Funde preces pro devoto
þe nu gefyrrædene
Tibi nunc collegio
ꝥ þinre gemiltsod
Ut tuo propitiatus
mid þingrædene drihten
Interventu Dominus
us afeormode frā synne
Nos purgatos a peccato
geþeode heofones cæster geparum
Jungat cæli civibus.
puldor ⁊ purþment gode
Gloria et honor Deo
oþ ðam hehstan
Usque coaltissimo
samod fæder ⁊ suna
Una Patri Filioque
⁊ þā æþelan frofer gaste
Inclito Paraclito

[1] Durham MS., fol. 14.

þæs pyrþment ⁊ miht
Cui honor et potestas
geond ece porulda
Per aeterna saecula.
Amen.

YMNUS AD VESPERAM.[1]

eallunga glitenaþ halig dæg ⁊ beorht þearle
Jam rutilat sacrata dies et splendida valde
on þā is middanearde gepurþod on eallū se forma þropære
Qua mundo colitur toto Stephanus protomartyr.
pitodlice dæg se georstenlica god besceapede on pangum
Namque dies hesterna Deum conspexit in arvis
acænnedne þes healicre acende nerxnepange
Natum hęc[2] Stephanum celso peperit paradyso.
þes purþe geearnungū ⁊ æþelborenysse him
Hic Stephanus dignus meritis et stemmatis illo.
ꝥ nama spegð scinþ gepuldor beagod on purþmente
Quod nomen resonat fulget decoratus honore.
blodige gemængende trepas ł perodu mid þeode reþre
Sanguineas miscens acies cum gente feroci
þes sigefæste geearnode beorhte ongeanbringan sigas
Hic victor meruit claros retulisse triumphos.
us eadmode þropære ó eala þu stemenda þe pe biddaþ ealle
Nos humiles martyr redolens te poscimus omnes
þæs egeslican ꝥ ðu do feondes aidlian apyrgede
Horrendi facias hostis vacuisse malignas
syrpunga ⁊ þa forgyfenysse for slæge þu agyldst
Insidias et quam veniam pro cede rependis
urum þas pommum eadmodum ongean-bring muðe pe biddaþ
Nostris hanc maculis prono refer ore precamur.
⁊ spa gode acǽnnedū þu forgyfe geþeodan þā heofonlican
Sicque Deo nato tribuas herere supernis.
þam sy mærlice , mægen ⁊ purðment butan ænde
Cui sit magnifice virtus et honor sine fine.
Amen.

---

[1] Durham MS., fol. 14.

[2] Scilicet, 'dies, *dæg*.'—MS. D. marg.

YMNUS IN EPIPHANIA DOMINI AD VESPERAM.[1]

se hælend scán ealra
Jesus refulsit omnium
arfæst alysend þeoda
Pius Redemptor gentium
eall cynn geleaffulra
Totum genus fidelium
lofu breme herunga
Laudes celebret dramatum.
þænne steorra acænnedne scinende
Quem stella natum fulgida
gesputelaþ scinende on rodere
Monstrat micans in ethera
⁊ tungel-pitegan he gelædde foresteppende
Magosque duxit previa
his to cildcradele
Ipsius ad cunabula.
hi feallende cild
Illi cadentes parvulum
mid cild-claðū gebædon bepunden
Pannis adorant obsitum
soþne hi andettan ⁊ god
Verum fatentur et Deum
lac berende rynelice
Munus ferendo mysticum.
teonfealdū þripa geara ymbrenū
Denis ter annorum ciclis
eallunga on dæle þeonde
Jam parte vigens corporis
pæter he gefor fulluhtes
Lympham petit baptismatis
eallum þoliende besmitennysse
Cunctis carens contagiis.
se sæliga besæncan
Felix Johannes mergere
hine beofode on flode
Illum tremescit flumine

[1] Durham MS., fol. 14 b.

mihtig his se mid blode his
Potest[1] suo qui sanguine
synna middaneardes adrigan
Peccata cosmi tergere.

stefn eornostlice tudder of heofonum
Vox ergo prolem de polis
geseþde healices fæderes
Testatur excelsi Patris
miht ⁊ ætƿræs haliges gastes
Virtus adestque Pneumatis
haligre forgifestre gyfe
Sancti datrix karismatis.

us ó eala þu crist mid eadmodre bene
Nos Christe supplici prece
ƿe biddaþ ealle gescild
Precamur omnes protege
þu þe bebeodst readian
Qui precipis rubescere
mihtlyce ƿæterfatu ƿæteres
Potenter ydrias aquę.

getiþa ƿelƿillendne geornfullū
Presta benignum sedulo
frofer fultume
Solamen adjutorio
⁊ ædbrodene us of helle
Raptosque nos e tartaro
rixian do mid þe on heofonan
Regnare fac tecum polo.

lof þrynessa neadƿis
Laus Trinitati debita
ƿurðment miht ƿuldor
Honor potestas gloria
ecelice sy ealla
Perenniter sit omnia
geond ƿorulda ƿoruld
Per seculorum secula.

AMEN.

---

[1] Originally 'potens' in MS. D.

YMNUS AD NOCTURNAM.[1]

frā þære sunnan-upspringes anginne
A solis ortus[2] cardine
oþ eorðan gemære
Ad usque terrę limitem
criste uton herigan ealdre
Christo canamus principi
ancænnedne of mædene
Nato Maria Virgine.
eadig ealdor ƿorulde
Beatus Auctor saeculi
þeoƿtlicne lichoman embscredde
Servile corpus induit
ꝥ lichoma lichoman alysende
Ut caro carnem liberans
ꝥ he ne forlure þa ðe he gescop
Non perderet quod condidit.
clæne moder innoþas
Casta parentis viscera
heofonlic inferde gyfe
Cęlestis intrat gratia
ƿamb mædenes gebær
Venter puellę bajolat
digelnysse þæt heo ne cuþe
Secreta quę non noverat.
hus clænes breostes
Domus pudici pectoris
tempel færlice ƿæs geƿorden godes
Templum repente fit Dei
ungeƿæmmed nytende ƿer
Intacta nesciens virum
mid ƿorde heo geeacnode suna
Verbo concepit Filium.
acende hyseberþre
Enixa est puerpera
þæne þe foresæde
Quem Gabriel predixerat

---

[1] Durham MS., fol. 15.

[2] Originally 'ortu.'—MS. D.

þæne þe meder on riſe hoppetende
Quem matris alvo gestiens
beclysed undergeat
Clausus Johannes senserat.[1]
streoƿe licgean ðolude
Foeno jacere pertulit
binne na aþracude
Pręsepe non abhorruit
gehƿædre meolce ðolude
Parvoque lacte pastus[2] est
þurh ðæne na fugel hingrað
Per quem nec ales esurit.
geblissað ƿered heofonlicra
Gaudet chorus cęlestium
⁊ englas singað gode
Et angeli canunt Deo
⁊ openlice byð hyrdum
Palamque fit pastoribus
hyrde scyppend ealra
Pastor Creator omnium.
ƿuldor þe drihten
Gloria tibi Domine
þu þe aþƿogen eart on ea
Qui lotus es in flumine.

YMNUS AD MATUTINAM.[3]

feond 6 arlease
Hostis Herodes impie
crist cuman to hƿi ondrædst þu
Christum venire quid times
ne gegripþ deadlice
Non arripit mortalia
se þe ricu selþ heofonlice
Qui regna dat cęlestia.
ferdan tungel-ƿitegan þi hi gesaƿon
Ibant Magi quam viderant
steorran folgiende forestæppendne
Stellam sequentes previam

[1] The remainder of this hymn, as far as 'Gloria tibi,' is glossed in MS. D. by the second and less careful scribe.

[2] Originally 'passus est,' MS. D., and altered by a hand later than the gloss.

[3] Durham MS., fol. 15 b.

leoht hi sohton mid leohte
Lumen requirunt lumine
god hi andettan mid lace
Deum fatentur munere.

heap moddra speg𝔡
Caterva matrum personat[1]
forcorfene bepepende tuddra
Conlisa deflens pignora
þæra pælhreop þusenda
Quorum tyrannus milia
criste gehalgode offrunge
Christo sacravit victimam.

þpealu clænes pæles
Lavacra puri gurgitis
þ heofonlice lamb æthran
Cęlestis Agnus attigit
senna þe he ne brohte
Peccata quę non detulit
us afeormigende he ætbræd
Nos abluendo sustulit.

pundrum sealde geleafan
Miraculis[2] dedit fidem
habban hyne god fæder
Habere se Deum Patrem
untrume gehælende lichaman
Infirma sanans corpora
⁊ apeccende licu
Et suscitans cadavera.

nipe cynn mihte
Novum genus potentię
pæteres readodon pæterfatu
Aquę rubescunt hydriae
⁊ pin gehaten ageotan
Vinumque jussa fundere
apænde yþ ordfruman
Mutavit unda originem.

puldor þe drihten
Gloria tibi Domine
þu þe aþpogen
Qui lotus es.

---

[1] The conclusion of this word is altered by erasure.

[2] This stanza is glossed in MS. D. by the second hand.

ITEM YMNUS.[1]

frā fæder ancænned
A Patre unigenitus
to us he com þurh mæden
Ad nos venit per Virginem
fulluht on rode gehalgiende
Baptisma cruce consecrans
ealle geleaffulle acænnende
Cunctos fideles generans.
of heofonan healic he forð stop
De cęlo celsus prodiit
he underfeng hiƿ mannes
Excepit formam hominis
gescæft mid deaþe alysende
Facturam morte redimens
gefean lifes syllende
Gaudia vitę largiens.
ꝥ þe ó eala þu alysend ƿe biddaþ
Hoc te Redemptor quesumus
onaslid mylde
Illabere propitius
⁊ beorht urum sefum
Clarumque nostris sensibus
leoht gearce geleaffullum
Lumen prebe fidelibus.
ƿuna mid us drihten
Mane nobiscum Domine
nihte deorce asyndra
Noctem obscuram remove
ælcne gylt afeorma
Omne delictum ablue
arfæste læcedom forgyf
Piam medelam tribue.
þæne nu cuman ƿe cunnon
Quem jam venisse novimus
gehƿerfan eft ƿe gelefaþ
Redire item credimus

---

[1] Durham MS., fol. 16.

þu cyne-gyrd þine æþele
Tu sceptrum tuum inclitum
mid þinū beþere scylde
Tuo defende clypeo.
þuldor þe drihten
Gloria tibi Domine
þu ðe aþþogen eart.
Qui lotus es.

YMNUS IN PURIFICATIONE SANCTÆ MARIÆ VIRGINIS.[1]

þæt þerod scopa arþurþe gefern
Quod chorus vatum venerandus olim
mid þā halgan gaste gyddode gefylled
Spiritu Sancto cecinit repletus
on godes geþorden cynnestran þunað
In Dei factum Genetrice constat
beon
Esse Maria.
þeos god heofones ⁊ drihten eorþan
Haec Deum celi Dominumque terrae
mæden heo geeacnode ⁊ heo acænde mæden
Virgo concepit peperitque Virgo
⁊ æfter cenninge heo geearnode þunigen
Atque post partum meruit manere
ungeþæmmed
Inviolata.
þæne se ealde rihtþis on earmum
Quem senex justus Symeon in ulnis
on huse underfengc drihtnes fægnigende
In domo sumpsit Domini gavisus
for þy geþiscodne geseon
Ob quod optatum proprio videret[2]
mid eagan crist
Lumine Christum.
þu lustbære geþilnungum þe biddan biddende
Tu libens votis petimus precantum

---

[1] Durham MS., fol. 16.

[2] In MS. D. originally 'videre,' with 'meruit, *he geearnode*,' added as a gloss.

kynges þæs ecan cennestre gefultuma þu
Regis aeterni Genitrix faveto
⁊ beorht þæs healican healdende roderes
Claraque celsi renitens olymphi
ricu þu ferdest
Regna petisti.

sy gode uran plite ⁊ miht
Sit Deo nostro decus et potestas
sy hæl ece sy purðment ece
Sit salus perpes sit honor perennis
se þe heofones healicra sitt on heahnysse
Qui poli summa residet in arce
þrylic ⁊ an
Trinus et unus.
Amen.

YMNUS IN LXXª. *id est*, IN CLAUSULA ALLELUIA.[1]

myrige leoþ
Alleluia[2] dulce carmen
⁊ stefn ece gefean
Vox perennis gaudii
lof ƿynsum
Alleluia laus suavis
ys ƿerodum heofonlicum
Est choris celestibus
þæne singaþ godes ƿunigende
Quem[3] canunt Dei manentes
on huse geond ƿorulda
In domo per secula.

bliþe mater
Alleluia[4] lęta mater
cæster-geƿara
Concivis Hierusalem[5]
stefn þinra
Alleluia vox tuorum

---

[1] Durham MS., fol. 16 b.
[2] Scilicet, 'est, *ys*.'—MS. D.
[3] Scilicet, 'alleluia.'—MS. D.
[4] Scilicet, 'nostra, *ure*.'—MS. D.
[5] Scilicet, 'quę est supernę.'—MS. D.

cæster-gepara blissigendra
Civium gaudentium[1]
utlagan us pepan neadiaþ
Exules nos flere cogunt
flod
Babilonis flumina.
þe ne geearniaþ
Alleluia non meremur
nu ecelice singan
Nunc perenne psallere
us scylde
Alleluia nos reatus
neadaþ forlætan
Cogit intermittere
tima onpunað on þæm gefremedan
Tempus instat quo peracta
pe heofigan leahtras
Lugeamus crimina.
forþi herigende pe biddaþ
Unde laudando precamur
þe ó eala þu eadige þrynnes
Te beata Trinitas
ꝥ þinne us geseon
Ut tuum nobis videre
eastran þu selle on rodore
Pascha[2] des in aethere
on þam þe bliþe pe singaþ
Quo tibi laeti canamus
godes lof ecelice
Alleluia perpetim.
spa hit gepurðe
Amen.

---

[1] Scilicet, 'angelorum.'—MS. D. [2] Scilicet, 'sanctum.'—MS. D.

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

mid arfæstū geyppaþ lofum
Alleluia piis edite laudibus
cæster-geparan rodorlice singaþ caflice
Cives aetherei psallite naviter
ece
Alleluia perenne
geyppað mid lofum
Edite laudibus.

heonon eop eces leohtes inlendan
Hinc vos perpetui luminis accolas
hit nime spegende lofbærum perodū
Assumet resonans hymniferis choris
ece geyppað mid lofū
Alleluia perenne Edite laudibus.

eop burh healice underfó godes
Vos urbs eximia suscipiet Dei
seo bliþum spegþ sangum astyrod
Quę letis resonat cantibus[2] excita
ece
Alleluia perenne.

gesæligū geancyrre gefean nimaþ
Felici reditu gaudia sumite
ageldende drihtne puldorfulle lofu
Reddentes Domino glorificum melos
ece
Alleluia perenne.

þe ó eala þu crist breme puldor stefnū
Te Christe celebret gloria vocibus
urum ó eala þu ælmihtiga mid þisū þe pe secgaþ
Nostris omnipotens hac tibi dicimus
ece
Alleluia perenne
geyppaþ mid lofum
Edite laudibus.

---

[1] Durham MS., fol. 17.

[2] Scilicet, 'angelorum.'—MS. D.

YMNUS AD MATUTINAM.[1]

haligne tunglenes eallunga eþeles plite
Almum sidereae jam patriae decus
ó sigefæstan heafedes on þam dream ys singal
Victores capitis quo canor est jugis
ece
Alleluia perenne
geyppað mid lofum
Edite laudibus.
þ gepæhtum rest þ mete ⁊ drenc
Hoc fessis requies hoc cibus et potus
gelustfulligende geon-hperfende hladungum genihtsumū
Oblectans reduces[2] haustibus affluis.
ece
Alleluia perenne.
us þe mid spet spegū ó eala þu scyppend genihtsumlice
Nos te suavisonis conditor affatim
gescæfta leoþum ⁊ lofe pe geyppað
Rerum carminibus laudeque pangimus
ece
Alleluia perenne.
þe ó eala þu crist breme puldor stefnum
Te Christe celebret gloria vocibus.

---

[1] Durham MS., fol. 17. [2] Originally 'reducens,' in the D. MS.

INCIPIUNT YMNI XL.MALES.[1]

YMNUS COTIDIE AD III^{am}. IN XL^{ma}.

godes on geleafan on þā pe libbaþ
Dei fide qua vivimus
on hihte ecan on þam pe gelyfað
Spe perenni qua credimus
þurh soþre lufe gyfe
Per caritatis gratiam
criste uton singan puldor
Christo canamus gloriam.
se gelædd on tida þære þriddan
Qui ductus hora tertia
to þropunge onsægednysse
Ad passionis hostiam
rode berende hynþe
Crucis ferens suspendia
scēp ongeanbrohte forloran
Ovem[2] reduxit perditam.
pe biddað eornostlice underðeodde
Precemur ergo subditi
alysednysse frige
Redemptione liberi
ꝥ he generige frā porulde
Ut eruat a saeculo
þa ðe he tolysde frā handgeprite
Quos solvit a cyrographo.[3]
puldor sy þe þrynnes
Gloria tibi Trinitas
gelic 6 an godcundnyss
Aequalis una Deitas
ær ealle porulda
Ante omnia saecula
⁊ nu ⁊ on ecnessa
Et nunc et in perpetuum.

---

[1] Durham MS., fol. 17.

[2] Scilicet, 'Adam.'—MS. D.
[3] Scilicet, 'diaboli.'—MS. D.

YMNUS AD SEXTAM.[1]

on midne dæg to gebiddenne ys
Meridie orandum est

⁊ crist to halsigenne ys
Christusque deprecandus est

ꝥ he hate us etan
Ut jubeat nos edere

of hys hangan[2] lichoman
De suo sancto corpore

ꝥ he sy herigendlic
Ut ille sit laudabilis

on eallum folcum
In universis populis

se sylfa hefona drihten
Ipse cęlorum dominus

se ðe sytt on heanyssum
Qui sedet in altissimis

⁊ selle us fultum
Detque nobis auxilium

þurh ænglas ƿundorlice
Per angelos mirabiles

þa æfre us gehealdan
Qui semper nos custodiant

on eallum life ƿorulde
In omni vita sęculi.

ƿuldor þe þrynnes
Gloria tibi Trinitas.

YMNUS AD NONAM.[1]

fulfremedū þreofealdū getæle
Perfecto trino numero

on þrym fealdū tidena geendungum
Ternis horarum terminis

lofu singende neadƿise
Laudes canentes debitas

nonsang secgende ƿe singað
Nonam dicentes psallimus.

---

[1] Durham MS., fol. 17 b.

[2] So, erroneously, in MS. D.

halige godes gerynu
Sacrum Dei mysterium
on clænum healdende breoste
Puro tenentes pectore
lareoƿes regol
Petri magistri regulam[1]
mid tacne hæle geyppodne
Signo salutis proditam.
⁊ uton ƿe singan on gaste
At nos psallamus spiritu
to geþeodende þam apostolum
Adherentes apostolis
þa þe fótƿelmas habbað ƿan-hale
Qui plantas habent debiles
cristes mid mihte hi gerihtlæcan
Christi virtute dirigant.
ƿuldor sy þe þrynnyss
Gloria tibi Trinitas.

YMNUS AD VESPERAM.[2]

þus ðriƿa feoƿer ys getogen
Sic ter quaternis trahitur
tidum dæg to æfene
Horis dies ad vesperum
setlgang sunne gecyðende
Occasum sol pronuntians
nihte ongenge-hƿyrfan tida
Noctis redire tempora.
ƿe eornostlice mid tacne drihtnys
Nos ergo signo Domini
uton beƿerian clusan breosta
Tutemus claustra pectorum
ꝥ na næddre seo ƿætige
Ne serpens ille callidus
in-toganne onginne ingang
Intrandi temptet aditum.
ac mid ƿæpnū clænnysse
Sed armis pudicitię

[1] Scilicet, 'tenentes.'—MS. D.

[2] Durham MS., fol. 18.

mod underf[1]
Mens fulta vigil libere
Sobrietate comite
Hostem repellat inprobum.
Sed nec ciborum crapula
Tandem distentet corpora
Ne vi per sompnum animam
Glorificatam polluat.
Gloria tibi Trinitas.

ITEM YMNUS.[2]

gehér ó eala þu ƿelƿillenda scyppend
Audi benigne conditor
ure bena mid ƿopum
Nostras preces cum fletibus
on þisum halgan fæstene
In hoc sacro jejunio
geondgeotene feoƿertigum fealdum
Fusas quadragenario.
smeagend ó eala þu halige heofena
Scrutator alme cordium
untrumnysse þu ƿast mægena
Infirma tu scis virium
to þe gecyrredum gearca
Ad te reversis exibe
forgyfenysse gyfe
Remissionis gratiam.
micclum ƿitodlice ƿe sengodon
Multum quidem peccavimus
ac ara andettendum
Sed parce confitentibus
to lofe þines naman
Ad laudem tui nominis
forgyf læcedom adligum ł seocū
Confer medelam languidis.
sƿa lichoma ƿiþutan beon tobrytt
Sic corpus extra contere

[1] As far as the gloss extends in this hymn it is by the second hand. It will be observed that the scribe suspended his labours in the middle of a word.

[2] Durham MS., fol. 18.

sele þurh forhæfednyssa
Dona per abstinentiam
fæste þæt mod syfre
Jejunet ut mens sobria
frā pæmme eallunga leahtra
A labe prorsus criminum.
getiþa ó eala þu eadige þrynnes
Presta beata Trinitas
forgyf ó eala þu anfealde annyss
Concede simplex unitas
þ beon andfænge
Ut sint acceptabilia
fæstena lac
Jejuniorum munera.
si hit spa
Amen.

ITEM YMNUS.[1]

Ex more docti mystico
Servemus en jejunium
Denum dierum circulo
Ducto quater notissimo.
Lex et Prophetę primitus
Hoc protulerunt postmodum
Christus sacravit omnium
Rex atque factor temporum.
Utamur ergo parcius
Verbis cibis et potibus
Somno jocis et artius
Perstemus in custodia.
Vitemus autem pessima
Que subruunt mentes vagas
Nullumque demus callido
Hosti locum tyrannidis.
Dicamus omnes cernui
Clamemus atque singuli

[1] Durham MS., fol. 18 b.

Ploremus ante judicem
Flectamus iram vindicem.
Nostris malis offendimus
Tuam Deus clementiam
Effunde[1] nobis desuper
Remissor indulgentiam.
Memento quod sumus tui
Licet caduci plasmatis
Ne des honorem nominis
Tui precamur alteri.
Laxa malum quod fecimus
Auge bonum quod poscimus
Placere quo tandem tibi
Possimus in perpetuum.
Presta beata Trinitas.

ITEM.[2]

ó eala þu hælend feoƿertig-fealdre
Jesu quadragenariae
gehalgigend forhæfednysse
Dicator abstinentiae
þu þe for hæle moda
Qui ob salutem mentium
þis gehalgodest fæsten
Hoc sanxeras jejunium.
on þam nearxne-ƿange þu ageafe
Quo paradyso redderes
gehealdenre forhæfednysse
Servata parsimonia
þa þe þanon giuernysse
Quos inde gastrimargię
hidor forspenning adræfde
Huc inlecebra depulit.
æt beo þu nu gelaþunge
Adesto nunc aecclesiae
æt beo þu behreoƿsunge
Adesto poenitentiae

[1] Altered by another hand to 'İnfunde.'

[2] Durham MS., fol. 19.

seo þe for heorū forgægednissū
Quę pro suis excessibus
gebitt mid agotenum tearum
Orat profusis fletibus.
þu onbæc-gedonne leahtras
Tu retroacta crimina
mid þinre forgyf gyfe
Tua remitte gratia
⁊ frā ..opeardū [1] gearce
Et affuturis adhibe
hyrdrædene liþesta
Custodiam mitissime.
ꝥ afeormode gearlicum
Ut expiati annuis
fæstena onsægednyssum
Jejuniorum victimis
pe efstan to easterlice
Tendamus ad Paschalia
purþfullice to purþigenne gefean
Digne colenda gaudia.
getiþa ó eala þu fæder þurh suna
Presta Pater per Filium
getiþa þurh þæne halgan gast
Presta per almum Spiritum
mid þysum ecelice þreofealdum
Cum his per aevum tripplici
an god on naman
Unus Deus cognomine.
sy hit spa.
Amen.

ITEM YMNUS.[2]

beorht plite fæstenes
Clarum decus jejunii
is gesputelod embhperfte heofonlice
Monstratur orbi cęlitus
þæt crist foster-fæder ealra þinga
Quod Christus altor omnium
frā mettum gehalgode for-hæbbende
Cibis dicavit abstinens.

---

[1] Altered in D. by erasure. [2] Durham MS., fol. 19.

þæt leof gode
Hoc Moyses carus Deo
⁊ sé syllend pæs geporden
Legisque lator factus est
þæt geond lyftu
Hoc Eliam per aera
cræte ut-ahóf on fyrenum
Curru levavit igneo.
heonon gerynu
Hinc Danhiel mysteria
sygefæst leona geseah
Victor leonum viderat
þurh þæt freond inlica
Per hoc amicus intimus
cristes scan
Christi Johannes claruit.
þas us fylgian selenu god
Haec nos sequi dona Deus
bisena forhæfednysse
Exempla parsimoniae
þu strængð geéc moda
Tu robur auge mentium
syllende gastlice gefean
Dans spiritale gaudium.
getiþa fæder þurh suna
Presta Pater per Filium.

ITEM YMNUS.[1]

Summe Salvator omnium
Indultor et peccaminum
Jesu quadragenarii
Consecrator jejunii.
Da pectoris munditiam
Corporis castimoniam
Ne valeat inrumpere
Corruptor pudicitiae.

---

[1] Durham MS., fol. 19 b. This hymn is without its gloss in MS. D.

Qui protoplastum vetito
Illiciens edulio
In hujus vitę torridum
Detruserat ergastulum.
Nos filii aecclesiae
Tuo redempti sanguine
Voce precamur humili
Ne pereamus miseri.
Sana languentum vulnera
Dum restringuntur corpora
Dele virus malitiae
Medela parsimoniæ.
Sicut in sterquilinio
Benignitatis oculo
Dignatus es revisere
Job in favilla et cinere.
Presta Pater per Filium.

YMNUS.[1]

ó eala þu healica syllend mede
Summe largitor premii
hiht þu þe eart ancænned middaneardes
Spes qui es unica mundi
bena begém þeopena
Preces intende servorum
to þe estfullan cleopigendra
Ad te devote clamantum.
ure þe ingehyd
Nostra te conscientia
hefelice ætspurnan gesputelaþ
Grave offendisse monstrat
þa ðu geclænsa pe biddaþ
Qua emundes supplicamus
fram eallum manum
Ab omnibus piaculis.

[1] Durham MS., fol. 19 b.

gyf þu ƿiþsæcst hƿa forgyfð
Si rennuis quis tribuet
gemiltsa for þā þe mihtig þu eart
Indulge quia potens es
gyf on heortan ƿe biddan clænre
Si corde rogamus mundo
geƿisslice þu scealt of behate
Certe debes ex promisso.
eornostlice underfoh ure
Ergo acceptare nostrum
þu þe gehalgodes fæsten
Qui sacrasti jejunium
on þā rynelice easterlice
Quo mystice paschalia
ƿe underfon gerynu
Capiamus sacramenta.
seo healice us ꝥ þurhteo ł forgyfe
Summa nobis hoc conferat
on godcundnysse þrynnyss
In deitate Trinitas
on þæra ƿuldraþ an
In qua gloriatur unus
geond ealla ƿorulda god
Per cuncta secula Deus.
Amen.

YMNUS DE SANCTO CUTHBERHTO.[1]

Magnus miles mirabilis
Multis effulgens meritis
Cuthberhtus nunc cum Domino
Gaudet perenni premio.
Carnis terens incendia
Corde credidit Domino
Caduca cuncta contemnens
Caritatis officio.
Legis mandata Domini
Laetus implevit opere

[1] Durham MS., fol. 20, in which copy it is without the Saxon gloss.

Largus libens lucifluus
Laudabatur in meritis.
  Fecit manare flumina
Fontis signi perpetui
Ubi nulla vestigia
Videbantur· fonticuli.
  Linguam resolvit vinculis
Longo tempore retentam
Petrosa terra segetem
Parvo produxit tempore.
  Illius nos auxilium
Depræcemur perpetuum
Ut mereamur dicere
Sine fine cum gaudio.
  Gloria Patri ingenito
Gloria Unigenito
Una cum Sancto Spiritu
In sempiterna secula.

YMNUS IN FESTIVITATE SANCTI BENEDICTI ABBATIS.[1]

ó eala þu crist halgena ƿlite ⁊ myht
Christe sanctorum decus atque virtus
lif ⁊ hiƿ ƿeg leoht ⁊ ealdor
Vita et forma via lux et auctor
eadmoddra behát ⁊ samod lofsang
Supplicum vota pariterque ymnum
underfoh mildheort
Suscipe clemens.
þu ðe þinne gefern to þe
Qui tuum dudum Benedictum ad te
teonde ƿunderlice asindrodest middanearde
Attrahens mire segregasti mundo
ꝥ ðƿernyssa ƿorulde ƿiþsacan leornigende
Ut prava secli reprobare discens
þe ꝥ he folgode
Te sequeretur.

[1] Durham MS., fol. 20 b.

þæs estfull mod cildes
Cujus devotum animum pueri
gyfe gearcigende geleafan spiþrian
Gratia prestans fidei valere
on þā spiþrigende pundorlice mid benū he gefremode
Qua valens mire precibus peregit
on mode geleaflice
Mente fideli.

siþþan astreccende fot on asindrodū
Dein· extendens pedem in remotis
heahnyssa he astah cpilmigan spiþor-pillende
Arduum scandit cruciare malens
lichoman liðe cildlice byrnende
Corporis artus juvenilis ardens
on clænre lufe
Casto amore.

he tyde syþþan menn eadige
Imbuit post hinc homines beatos
regoles nearonyssū mod ætstentan
Regulis artis animum retundi
⁊ geoce simle drihtne heofona
Et jugo semper Domini polorum
underþeodan spuran
Subdere colla.

of þam georufull þen
E quibus Maurus sedulus minister
of pæle getogenne cild
Gurgite ductum placidum puerulum
gehersumigeende fæder of burnan upahafenne
Obsequens patri latice levatum
of brymme he teah
Aequore traxit.

In [1] quibus ipse via rite clarens
Actibus sanctum docet ammovendum
Sic Dei jussis libere parendum
Mente subesse.

Pauperum vita pietate gliscens
Usibus prębens fidei calore
Instruit corda ambigua sequentem
Fidere semper.

[1] The remainder of the hymn is unglossed in the Durham MS.

Quod probans sanctis fidei vigore
Fratribus junctis precibus effusis
Vas redundare oleo fluente
Ilico pandit.
Usibus justis pietate instans
Christi fidendo fidei valere
Deprecans certi animam reduxit
Corpore functo.
Tunc soror sacra nimium sequendo
Tardius jussum retinere malens
Imbre obtentum valide fluente
Artius vinxit.
Aridum post quę residens beatus
Cernit ejusdem animam sororis
Celsa secreta petere volucri
Pernicitate.
Unde gaudendo fratribus vocatis
Corpus afferri tumulo humandum
Precepit dudum sibi preparato
Mox secuturus.
Pręscius post hęc finis adfuturi
Promtus insistit tumulum parare
Gratia sumpta animam remisit
Aethre locandam.
Cujus ad cęlum via clara fulgens
Angelo teste Benedicti esse
Auribus fratrum resonare visa est
Voce sonora.
þises eala þu crist geearnungū ƿe biddað
Hujus[1] O Christe meritis precamur
ꝥ þu aflyge graman þu forgyfe herunge
Arceas iram tribuas favorem
gyfe þu gearcige ⁊ forgyfenysse us
Gratiam prestes veniamque nobis
liþe to eallum
Mitis ad omnes.

---

[1] The gloss in MS. D. is here resumed.

gearca pe biddað god ó eala þu micele reccend
Prebe oramus Deus magne Rector
ꝥ geleafa ure leahtrū piðstande
Ut fides nostra vitiis resistat
⁊ mihta gecneordnyssū he þenige
Atque virtutum studiis ministret
mid breoste clænum
Pectore puro.

puldor fæder uton singan ealle
Gloriam Patri resonemus omnes
⁊ þe crist ancennede ó eala þu heofonlica
Et tibi Christe genite Superni
mid þam se halga samod ⁊ scyppend
Cum quibus Sanctus simul et Creator
gast rixaþ
Spiritus regnat.
Amen.

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

ꝥ þines lifes lofu
Ut tuae vitæ Benedicte laudes
nu þine purðfullice þenas singan pe
Nunc tui digne famuli canamus
heortan unclænre pom þu gelimplice
Cordis inpuri maculam tu apte
toles mid bene
Solve precatu.

þu muneca fæder ⁊ lareop
Tu monachorum pater et magister
heofonlic lif ó eala þu halga þu forðatuge
Celebem vitam sacer edidisti
⁊ lare gibisnunga mid tacnū
Atque doctrinę documenta signis
þu self afandode
Ipse probasti.

eala þu spiþe gesælig fæder þu halga æfre
O nimis felix pater alme semper
ængel on life on gaste pitega
Angelis vita spiritu prophetis

[1] Durham MS., fol. 21 b.

fæderum on tacnū drihtnes þenū
Patribus signis Domini ministris
gelic on gebisnungum
Par documentis.

hit ys halig oþre cuman
Est satis sanctum alios venire
⁊ heora criste saula gestreonan
Et suas Christo animas lucrari
ó eala þu fæder halga eoƿde mid hundfealdra
Tu Pater alme grege cum centeno
þu geneosast tungla ·
Appetis astra.

fyrdƿycu geond embhƿerft mid sange sƿegaþ
Castra per orbem concentu[1] resultant
⁊ þinum geƿritum saƿle beoþ gestrinode
Et tuis scriptis animę lucrantur
betƿux þisū ⁊ us samod beon amearcode
Inter has et nos simul annotari
halga bide
Sancte precare.

ꝥ fæder getiþige ꝥ ilce fæderes
Hoc Pater prestet hoc idem parentis
ancenned bearn hī selfū efenece
Unicus Natus sibi comparennis
ꝥ se halga blæd an god on ælcere
Hoc Sacer Flatus unus Deus omni
tide ƿeorulde
Tempore saecli.
Amen.

YMNUS AD MATUTINAS.[2]

þam mæran singende gearlice
Magno canentes annua
nu lofsangas
Nunc Benedicto cantica
ꝥ ƿe brucan þissere æþelan
Fruamur hujus inclyto
freolstide mid gefean
Festivitatis gaudio.[3]

[1] Originally 'cantu' in MS. D.
[2] Durham MS., fol. 22.
[3] Originally written 'gaudium' in MS. D.

se scan spa spa tungel nipe
Qui fulsit ut sidus novum
middan eardlice adræfende genipu
Mundana pellens nubila
ylde on þā selfon gemære
Aetatis ipso limite
he forseah ylde pæstmbære þing
Despexit aevi florida.
pundra fore-mihtig
Miraculorum prepotens
gehrepod mid halgum blæde
Atactus sancto[1] flamine
he scan on forebecnum
Resplendduit prodigiis
topeardre .....[2] bodigende
Venturo seclo precinens.
na ǽr poruldū cuþ
Non ante saeclis cognitum
nihte leoma scán
Noctu jubar effulserat
on þā eall embhperft pæs gesepen
Quo totus orbis cernitur

Hac sancto flatu vehitur.[3]
sy þrynnesse puldor
Sit Trinitati gloria
sy ece ⁊ healicnyss
Sit perpes et sublimitas
fæt scinende
Hancque[3] lucernam fulgidam
he forgeaf ure porulde
Donavit nostro seculo.
Amen.

YMNUS IN ADNUNTIATIONE SANCTÆ MARIÆ.[4]

þæne eorþe brym roderas
Quem terra pontus aethera
purðiaþ gebiddaþ bodiaþ
Colunt adorant predicant

[1] Originally in MS. D. 'a tacto alto.'
[2] Erased in MS. D.
[3] Altered by a later hand, and unglossed in MS. D.
[4] Durham MS., fol. 22.

þryfealdne gewissigendne seare ł cræft
Trinam regentem machinam
clysing gebær
Claustrum Mariae bajulat.
þā mona sunna ⁊ ealle þing
Cui luna sol et omnia
þeowiaþ geond tida
Deserviunt per tempora
geond-goten heofones gyfa
Perfusa cęli gratia
bæran mædenes innoþas
Gestant puellę viscera.
wundriað eornostlice worulda
Mirantur ergo sęcula
ꝥ ængel brohte sæd
Quod Angelus fert semina
ꝥ mid earan mæden geeacnode
Quod aure Virgo concepit
⁊ on heortan gelefende heo cænde
Et corde credens parturit.
eadig moder mid lace
Beata Mater munere
þæs upplica cræfeca ł wyrhta
Cujus supernus Artifex
middan eard mid feste healdende
Mundum pugillo continens
wambe under earce wæs belocen
Ventris sub arca clausus est.
eadig heofones bodunge
Beata caeli nuntio
ecne mid þā halgan gaste
Fecunda Sancto Spiritu
gewilnod þeodum
Desideratus gentibus
þære þurh rif wæs geondsænd
Cujus per alvum fusus est.
eala þu wuldorfulle fæmne
O gloriosa femina
healic ofer tungla
Excelsa supra sidera
se þe þe gescop foregleaplice
Qui te creavit provide
þu sycst halgum breoste
Lactas sacrato ubere.

ꝥ þe unrót ædbræd
Quod Eva tristis abstulit
þu agyldst haligre spryttinge
Tu reddis almo germine
infaran ꝥ tungla poplican
Intrent ut astra flebiles
heofones eah-þerl þu eart geporden
Caeli fenestra facta es.
þu eart cynges healic geat
Tu Regis alta janua
⁊ infereld leohtes scinende
Et porta lucis fulgida
lif forgifen þurh mæden
Vitam data per Virginem
þeoda alysede fægniaþ
Gentes redempte plaudite.
puldor þe drihten
Gloria tibi Domine.

ITEM YMNUS.[1]

hal sy þu sæ steorra
Ave maris stella
godes moder halig
Dei Mater alma
⁊ æfre mæden
Atque semper Virgo
gesælig heofones geat
Felix caeli porta.
nimende þæt hal sy þu
Sumens illud Ave
of muðe
Gabrielis ore
sænd us on sibbe
Funda nos in pace
apændende nama
Mutans Æve nomen.
to-lys bendas scyldigū
Solve vincla reis
forð bring leoht blindū
Profer lumen cecis

[1] Durham MS., fol. 22 b.

yfelu ure adræf
Mala nostra pelle
godu ealle bide
Bona cuncta posce.

gesputela þe beon moder
Monstra te esse Matrem
⁊ nime þu self bene
Sumatque ipse precem
se þe for us acenned
Qui pro nobis natus
underfeng beon þin
Tulit esse tuus.

lif gearca clæne
Vitam presta puram
siþ-fæt gearca orsorh
Iter para tutum
ꝥ geseonde þone hælend
Ut videntes Jesum
æfre pe samod blissigan
Semper conlaetemur.

mæden anfealde
Virgo singularis
betpux eallum liþe
Inter omnes mitis
us mid gyltū tolysede
Nos culpis solutos
liþe do ⁊ clæne
Mites fac et castos.

sy lof gode fæder
Sit laus Deo Patri
healic criste plite
Summo Christo decus
gaste þā halgan
Spiritui Sancto
purþmynt þrym an
Honor trinus unus.
sy hit spa
Amen.

YMNUS DE PASSIONE DOMINI.[1]

AD VESPERAM.

guþfanan cynges forþsteppaþ
Vexilla regis prodeunt
scinað rode geryne
Fulgent crucis mysteria
on þam flæsce flæsces scyppend
Qua carne carnis conditor
pæs ahangen on gealgan
Suspensus est patibulo.
afestnode mid næglum innoþas
Confixa clavis viscera
aþenigende handa fót-spaþu
Tendens manus vestigia
alysednysse forgyfe
Redemptionis gratia
pæs geoffrod onsægednyss
Immolatus est hostia.
on þære he pæs gepundod þær to-ecan
Qui vulneratur insuper
spurde heardan speres
Mucrone diro lanceae
ꝥ us he aþpoge frā leahtre
Ut nos lavaret crimine
út-fleop ł arn yþ of blode
Manavit unda sanguine.
gefyllede synt þa þing þe hleoþrode
Inpleta sunt quę cecinit
mid geleaffullum leoþe
David fideli carmine
secgende mægþum
Dicendo nationibus
rixode frā treope god
Regnavit a ligno Deus.
treop plitig ⁊ scinende
Arbor decora et fulgida
gefrætepod cynges mid godepebbe
Ornata regis purpura

[1] Durham MS., fol. 23.

gecoren purþfullū beage
Electa digno stipite
spa halige lima hreppan
Tam sancta membra tangere.
eadig þæs on earmum
Beata cujus brachiis
purð hangode poralde
Prętium pependit saecli
pæge geporden lichoman
Statera facta corporis
7 uþe ł reaflac he æbbræd helle
Prædamque tulit tartaro.
ageotende pyrtbræð of rinde
Fundens aroma cortice
ofer spiþende spæcc hunigteare
Vincens saporem nectaris
ecne on pæstme pæstmbærū
Foecunda fructu fertili
berende sige æþelne
Portans triumphum nobilem.
hal sy þu ó peofud hal sy þu ó onsægednyss
Salve ara salve victima
be þropunge puldre
De passionis gloria
on þam lif deaþ þolode
Qua vita mortem pertulit
for deaþe lif he agæf
Pro morte vitam reddidit
Amen.

YMNUS AD MATUTINAM.[1]

ó eala þu ealdor hæle anecenned
Auctor salutis unicus
middaneardes alysend æþele
Mundi Redemptor inclytus
þu ó crist us gearlic
Tu Christe nobis annuam
rode gesundfulla puldor
Crucis secunda gloriam.

---

[1] Durham MS., fol. 23 b.

þu spatla earslegas bendas
Tu sputa colaphos vincula
⁊ reþe þu þrowodest swingla
Et dira passus verbera
rode willende þu astige
Crucem volens ascenderas
ure hæle for intingan
Nostrę salutis gratia.
heonon mid deaþe deaþ toweorpende
Hinc morte mortem diruens
⁊ lif mid life forgyfende
Vitamque vita largiens
deaþes þen facenfulne
Mortis ministrum subdolum
þu oferswiðdest deofol
Deviceras diabolum.

nu on fæderes swyþran
Nunc in Parentis dextera
halige scinende onsægednyss
Sacrata fulgens victima
gehyr we biddaþ liflicum
Audi precamur vivido
mid þinū alysedum blode
Tuo redemptos sanguine.
on þā þe fyligende eallum
Quo Te sequentes omnibus
þeawa mid forð-stæppinga woruldle
Morum processu saeculis
ongean eall æswicunga
Adversus omne scandalum
rode we beran guð fana
Crucis feramus labarum.
tiþa ó eadige þrynnes
Presta beata Trinitas.

YMNUS IN CAENA DOMINI.[1]

Tellus ac æther jubilant
In magni cæna principis
Quę protoplasti pectora
Vitae purgavit ferculo.

[1] Durham MS., fol. 23 b, which omits the Saxon gloss.

Hac nocte Factor omnium
Potenti sat[1] misterium
Carnem suam cum sanguine
In escam transfert animę.
A celsis surgens dapibus
Prebet formam mortalibus
Humilitatis gratia
Petri petens vestigia.
Pallet servus obsequio
Cum Angelorum Dominum
Ferendo limpham lintheo
Cernit caena procumbere.
Permitte Symon ablui
Acta figurant mistica
Dum summus ima bajulat
Qui cinis servet cineri.
Lavator thoris accubat
Verbique favos aggerat
Quos inter hostem denotat
Necis qui dolos ruminat.
Trux lupe Juda pessime
Fers Agno miti bassia
Dans membra loris regia[2]
Quę sorde tergunt sęcula.
Nexi solvuntur hodie
Carnis ac cordis carcere
Tingens sacratur crismate
Spes inde crescit miseris.
Victori mortis inclitam
Pangamus laude gloriam
Cum Patre ac Sancto Spiritu
Qui nos redemit obitu.

---

[1] Altered by erasure in MS. D. [2] Originally 'rigida.'—MS. D.

INCIPIUNT YMNI DE RESURRECTIONE DOMINI.[1]

to æfen-gereordunga lambes fore-gleapes
Ad cenam Agni providi
⁊ mid gyrlum hpitum scinendum
Et stolis albis candidi
æfter ofer-færelde sǽ readre
Post transitum maris rubri
criste uton singan ealdre
Christo canamus principi.

þæs haligne lichoman
Cujus sacrum corpusculum
on peofode rode gebrædne
In ara crucis torridum
mid blode his readum
Cruore ejus roseo
onbyrgendum pe libbaþ gode
Gustando vivimus Deo.

gescilde eastran on æfen
Protecti Paschę vespere
frā apestendum ængle
A devastante Angelo
generode of þā heardestan
Erepti de durissimo
deofles anpealde
Pharaonis imperio.

eallunga eastran ure crist is
Jam pascha nostrum Christus est
se þe geoffrod lamb is
Qui immolatus Agnus est
syfernysse pearf
Sinceritatis azima
flæsc his pæs geoffrod
Caro ejus oblata est.

eala þu soþlice purðfull onsægednyss
O vere digna hostia
þurh ða tobrocene synt helle
Per quam fracta sunt tartara

---

[1] Durham MS., fol. 24.

alysed folc gehæft
Redempta plebs captivata
agyfan lifes mede
Reddita vitę prępio.
þænne arisþ crist on byrgene
Consurgit[1] Christus tumulo
sigefæst he gehperfde of helle
Victor redit de barathro
þæll hreopne bescufende bend
Tyrannum trudens vinculo
⁊ geopenigende neoxneþange
Et reserans paradysum.
þe biddaþ ó eala þu ealdor ealra
Quesumus Auctor omnium
on þissere easterlican gefean
In hoc Paschali gaudio
frā ælcum deaþes onræse
Ab omni mortis impetu
þin þu beþerige folc
Tuum defendas populum.
þuldor þe ó drihten
Gloria tibi Domine
þu ðe arise frā deadum
Qui surrexisti a mortuis
mid fæder ⁊ þan halgan gaste
Cum Patre et Sancto Spiritu
on ece þorulda
In sempiterna secula.
sy hit spa
Amen.

YMNUS AD NOCTURNAS.[2]

ó eala þu hælend ure alysednyss
Jesu nostra redemptio
lufu ⁊ geþilnung
Amor et desiderium
god scyppend ealra
Deus Creator omnium
mann on ænde tidena
Homo in fine temporum

[1] Originally 'cum surgit,' a reading which is represented by the gloss.

[2] Durham MS., fol. 24 b.

hpilc þe oferspiðde mildheortnyss
Quę te vicit clementia
þ ðu bære ure leahtras
Ut ferres nostra crimina
pællhreopne deaþ þoligende
Crudelem mortem patiens
þ us frã deaþe þu ætbrude
Ut nos a morte tolleres.
helle clesinga þurh farende
Inferni claustra penetrans
þine hæftlingas alysende
Tuos captivos redimens
sigefæst mid sige æþelum
Victor triumpho nobili
to spiþran fæder þu sitst
Ad dextram Patris resides.[1]
seo selfe þe neadað arfæstnyss
Ipsa te cogat pietas
þ yfele ure þu oferspiðdest
Ut mala nostra superes
arigende ⁊ pil fægene
Parcendo et voti compotes
us mid þinũ anplitan þu gepeldest
Nos tuo vultu saties.
puldor þe ó drihten
Gloria tibi Domine.

YMNUS AD MATUTINAS.[2]

dægrima leohtes glitenaþ
Aurora lucis rutilat
heofon mid herungũ spegþ
Cęlum laudibus intonat
middaneard blissigende fægnaþ
Mundus exultans jubilat
geomriende hell þoterað
Gemens infernus ululat.
þænne cing se strængesta
Cum Rex ille fortissimus
deaþes tobrocenũ mægenũ
Mortis confractis viribus

---

[1] Originally 'residens.'

[2] Durham MS., fol. 25.

mid fét fortredende helle
Pede conculcans .tartara
he tolysde racentegan eormingas
Solvit catena miseros.

he se þe beclysed mid stane
Ille qui clausus lapide
þæs gehealdan under cæmpan
Custoditur sub milite
sigoriende mid glengan æþelan
Triumphans pompa nobili
sigefæst he aras of hpreape
Victor surgit de funere.

tolysedū eallunga geomrungum
Solutis jam gemitibus
⁊ helle sarum
Et inferni doloribus
for þā þe aras drihten
Quia surrexit Dominus
scinende cleopaþ ængel
Resplendens[1] clamat angelus.

unrote pæran þa apostolas
Tristes erant Apostoli
of cpale hera drihtnes
De nece sui Domini
þæne pite deaþes pællhreopes
Quem poena mortis crudeli
reþe fordemdan arleasan
Sevi[2] dampnarunt impii.

on porde gespæsum ængel
Sermone blando Angelus
foresæde pifum
Praedixit mulieribus
on galilea lande drihten
In Galilæa Dominus
to geseonne ys hrædlicor
Videndus est quantocius.

þa þa ðe heo eodon hrædlice
Ille .dum pergunt concite
þā apostolum þæt secgan
Apostolis hoc dicere

---

[1] Originally 'rependens.' [2] Originally 'servi.'

geseonde hine libban
Videntes eum vivere
heo geeadmettan fét drihtnes
Adorant pedes Domini.
þam oncnapenum leorningcnihtas
Quo agnito discipuli
on galilea lande ofestlice
In Galileam propere
eodon geseon ansine
Pergunt videre faciem
gepilnode drihtnes
Desideratam Domini.
on beorhtre easterlicre gefean
Claro paschali gaudio
sunne middanearde scan on leoman
Sol mundo nitet radio
þa þe crist eallunga þa apostolas
Cum Christum jam apostoli
gesihðe gesapon mid lichamlicre
Visu cernunt corporeo.
ætipde himselfū punde
Ostensa sibi vulnera
on cristes lichoman scinendum
In Christi carne fulgida
arisan drihten
Resurrexisse Dominum
on stefne hi andettaþ sputolre
Voce fatentur publica.
cyng ó crist þu mildheortesta
Rex Christe clementissime
þu heortan ure geahna
Tu corda nostra posside
ꝥ þe lofu neadpise
Ut Tibi laudes debitas
pe agyldan on ælcere tide
Reddamus omni tempore.
puldor þe ó drihten
Gloria tibi Domine.

YMNUS IN ASCENSIONE DOMINI.[1]

AD VESPERAM.

lofsang uton singan drihtne
Ymnum canamus Domino
lofsanges niƿan nu sƿegað
Ymni novi nunc personent
crist niƿum mid siðfæte
Christus novo cum tramite
to fæderes astáh þrymsetle
Ad Patris ascendit thronum.

Transit[2] triumpho nobili
Poli potenter culmina
Qui morte mortem assumpserat
Derisus a mortalibus.

apostolas þa rynelices
Apostoli tunc mystico
on dunan standende crisman
In monte stantes crismatis
mid meder byrhtum mædene
Cum Matre clara Virgine
þæs hælendes geseaƿon ƿuldor
Jesu videbant gloriam.

Ac[2] prosecuti lumine
Laeto petentem sidera
Laetis per aures cordibus
Duxere Regem seculi.

þa sprecende ænglas
Quos alloquentes Angeli
to hƿi tungla standende behealde ge
Quid astra stantes cernitis
hælend þes is hi cƿædon
Salvator hic est inquiunt
hælend mid sige æþelum
Jesus triumpho nobili.

A[2] vobis ad caelestia
Qui regna nunc assumptus est

---

[1] Durham MS., fol. 25 b. [2] This stanza is not glossed in the Durham MS.

Venturus inde seculi
In fine Judex omnium.

⁊ sƿa toƿeardne hi sædon
Sicque venturum asserunt
sƿa sƿa þisne hi gesaƿon
Quemadmodum hunc viderant
healice heofona heahnyssa
Summa polorum culmina
astigan þone hælend scinende
Scandere Iesum splendida.

Quo[1] nos precamur tempore
Jesu Redemptor unice
Inter tuos in aethera
Servos benignus aggrega.

sele us þider mid singalre
Da nobis illuc sedula
estfulnysse efstan
Devotione tendere
on þā þe sittan mid fæder
Quo Te sedere cum Patre
on heahnysse rices ƿe gelyfaþ
In arce regni credimus.

þu beo ure gefea
Tu esto nostrum gaudium
þu ðe eart toƿeard med
Qui es futurum prȩmium.
sy ure on þe ƿuldor
Sit nostra in Te gloria
geond ealle æfre ƿorulda
Per cuncta semper secula.

ƿuldor þe ó drihten
Gloria tibi Domine
þu ðe astihst ofer tungla
Qui scandis super sidera
mid fæder
Cum Patre.

---

[1] This stanza is not glossed in the Durham MS.

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

geƿiscod mid geƿilnungū ealra þinga
Optatus votis omnium
halig onleohte dæg
Sacratus inluxit dies
on þā middaneardes hiht crist god
Quo mundi spes Christus Deus
astah heofonan sticole
Conscendit caelos arduos.

Ascendens[2] in altum Deus
Propriam ad sedem remeat
Gavisa sunt cęli regna
Reditu Unigeniti.

miceles mid sige geƿinnes
Magni triumpho prelii
middaneardes ofslegenum ealdre
Mundi perempto principe
fæderes andƿeardiende andƿlitum
Patris presentans vultibus
sigefæstes lichoman ƿuldor
Victricis carnis gloriam.

Est[2] elevatus in nubibus
Et spem fecit credentibus
Aperiens paradysum
Quem protoplasti clauserant.

eala micel eallum gefea
O grande cunctis gaudium
þ bearn ures mædenes
Quod partus nostrę Virginis
æfter spátle sƿingla æfter rode
Post sputa flagra post crucem
fæderlicum setle ys geþeod
Paternę sedi jungitur.

uton dón eornostlice þancas
Agamus ergo gratias
ure hæle ƿrecendum
Nostrae salutis vindici

[1] Durham MS., fol. 26. [2] This verse is not glossed in the Durham MS.

urne ꝥ he lichoma up apæh
Nostrum quod corpus vexerit
healicne to heofones puldre
Sublimem ad caeli gloriam.[1]

Sit[2] nobis cum celestibus
Commune manens gaudium
Illis quod se pręsentavit
Nobis quod se non abstulit.

nu gelængdum dædum
Nunc pervocatis actibus
crist anbidian us gedafenað
Christum expectare nos decet
⁊ life spilcum libban
Vitamque talem vivere
on þam he mage heofonan astigen
Quę possit cęlos scandere.

puldor þe ó drihten
Gloria tibi Domine.

YMNUS AD MATUTINAS.[3]

ó eala þu ece cyng þu hehsta
Aeterne Rex altissime
alysend eac spilce geleaffulra
Redemptor et fidelium
on þā deaþ tolysed losode
Quo mors soluta deperit
is geseald sige gyfe
Datur triumphus gratiae.

astigende domsetl spiðran
Scandens tribunal dexterę
fæderes miht ealra
Patris potestas omnium
forgyfen ys þā hælende heofonlice
Collata est Jesu caelitus
seo þe næs mænnisclice
Quę non erat humanitus.

---

[1] Here, in the margin of the Durham MS. 'regiam,' which is glossed by '*cynelicre healle*.'

[2] This verse is not glossed in the Durham MS.

[3] Durham MS., fol. 26 b.

ꝥ þreofeald gescæft seara ɫ cræft
Ut trina rerum machina
heofonlicra eorþlicra
Caelestium terrestrium
⁊ hellicra gesceapen
Et infernorum condita
gebige cneoƿ nu underþeod
Flectat genu jam subdita.
bifiaþ geseonde ængles
Tremunt videntes Angeli
aƿend geƿrixl deadlicra
Versam vicem mortalium
leahtrað flæsc afeormaþ flæsc
Culpat caro purgat caro
rixaþ god godes flæsc
Regnat Deus Dei caro.
þu ó eala crist ure gefea
Tu Christe nostrum gaudium
ƿunigende on rodore geƿelegod
Manens Olimpho preditum
middaneardes geƿissast þu ðe getimbrunge
Mundi regis qui fabricam
middaneardlice oferspiþende blissa
Mundana vincens gaudia.
heonon þe biddende ƿe biddað
Hinc Te precantes quesumus
gemiltsa gyltum eallum
Ignosce culpis omnibus
⁊ heortan upp upahefe
Et corda sursum subleva
to þe midheofonlicre gyfe
Ad Te superna gratia.
ꝥ þænne readiendū þu onginst
Ut cum rubente ceperis
scinan geniƿe deman
Clarere nube judicis
ƿite þu adræfe neadƿisa
Poenas repellas debitas
þu agyfe cynehelmas forlorene
Reddas coronas perditas.
þu beo ure gefea
Tu esto nostrum gaudium.
ƿuldor þe ó drihten
Gloria tibi Domine.

YMNUS AD PENTECOSTEN.[1]

AD VESPERAM.

cum ó eala þu scyppend gast
Veni Creator Spiritus
mod þinra geneosa
Mentes tuorum visita
gefyll mid heofonlicre gyfe
Imple superna gratia
þe ðu gesceope breost
Quę Tu creasti pectora.
þu ðe frofer gast eart gesæd
Qui Paraclytus diceris
selene godes þæs hehstan
Donum Dei altissimi
ƿyll liflic fyr soþlufu
Fons vivus ignis karitas
⁊ gastlic smerung
Et spiritalis unctio.
þu seofonfealdre heoƿe lace ł gyfe
Tu septiformis munere
sƿiðran godes þu eart finger
Dextrę Dei Tu digitus
þu eart rihtlice behát fæderes
Tu rite promisso Patris
spræce þu geƿelgas þrotan
Sermone ditas guttura.
onæl leoht sefum
Accende lumen sensibus
onasænd lufe heortum
Infunde amorem cordibus
untrūnyssa ures lichoman
Infirma nostri corporis
mid mihte getrymende ecere
Virtute firmans perpeti.
feond þu adræfe feorran
Hostem repellas longius
⁊ sibbe þu selle þær rihtes
Pacemque dones protinus

[1] Durham MS., fol. 27.

latteope ƿpa þe forestæppendum
Ductore sic Te praevio
þ ƿe forbugan ælc derigendlices
Vitemus omne noxium.
þurh þe ƿe cunnon sele fæder
Per te sciamus da Patrem
ƿe oncnaƿan ⁊ suna
Noscamus atque Filium
þe æghƿæþeres gast
Te utriusque Spiritum
ƿe gelyfan on ælcere tida
Credamus omni tempore.
gefyrn halige breoste
Dudum sacrata pectora
mid þinre þu gefeldest gyfe
Tua replesti gratia
forgyf nu senna
Dimitte nunc peccamina
⁊ sele gedefa tida
Et da quieta tempora.
sy lof fæder mid suna
Sit laus Patri cum Genito
begra ⁊ frofer gaste
Amborum et Paraclito
bearn ƿpa ƿpa þisne he behét
Proles ut hunc promiserat
us ⁊ nu he forgyfe
Nobis modoque tribuat.
sy hit ƿpa
Amen.

YMNUS AD NOCTURNAM.[1]

eadiga us gefean
Beata nobis gaudia
geares ongean-brohte hƿeol-last
Anni reduxit orbita
þa ða gast frofer
Cum Spiritus paraclytus
scán on leorning-cnihtum
Effulsit in discipulos.

---

[1] Durham MS., fol. 27 b.

fér ræscendum leohte
Ignis vibrante lumine
tungan hiw brohte
Lingue figuram detulit
wordum þ hi wæron genihtsume
Verbis ut essent proflui
7 on soþre lufe weallende
Et caritate fervidi.
mid gereordū hi spræcon ealra
Linguis loquuntur omnium
mænigu forhtiaþ hæþenra
Turbe pavent gentilium
niwum wine druncnian tellaþ
Musto madere deputant
þa ðe gast gefylde
Quos Spiritus repleverat.
wæron gefremode þas gerynelican þing
Patrata sunt hec mistica
eastran geendodre tide
Pasche peracto tempore
on halgū dagena getæle
Sacro dierum numero
on þære æ wæs geworden forgyfenyss
Quo legis fit remissio.
þe nu ó eala þu god arfæstesta
Te nunc Deus piissime
mid andwlitan we biddaþ eadmodū
Vultu precamur cernuo
on aslíd us heofonlice
Inlapsa nobis caelitus
forgyf selene gastes
Largire dona Spiritus.
gefyrn halig breoste
Dudum sacrata pectora.

sy lof fæder mid suna
Sit laus Patri cum Genito.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

Anni peractis mensibus
Tanta recurrunt gaudia
Votisque dudum credulis
Optatus advenit dies.
In quo Spiritus Domini
Terras replevit gaudiis
Caelestia adventus sui
Mundo decurrunt lumina.
Sic namque Filius Dei
Apostolis spoponderat
Celsos petisset cum polos
Missurum Sanctum Spiritum.
Id est probatum testibus
Apostolorum vocibus
Cum sint diversis oribus
Variis locuti gentibus.
Tanto redempti munere
Patris et Nati Spiritus
Juges agamus gratias
Deo perenni in secula.
Amen.

YMNUS AD TERTIAM.[2]

eallunga crist tungla astah
Jam Christus astra ascenderat
ongeangecyrred þanon þe he com
Regressus unde venerat
behatenre fæderes lace
Promisso Patris munere
haligne to sellenne gast
Sanctum daturus Spiritum.

---

[1] Durham MS., fol. 27 b. This hymn is without a gloss in the Durham MS.
[2] Durham MS., fol. 28.

simbel onsah dæg
Sollempnis urgebat dies
on þá geryne seofonfealdre
Quo mystico septemplici
embhyerfte betrndū seofonsiðan
Orbis volutus[1] septies
getacnaþ eadige tida
Signat beata tempora.
þænne tid eallum seo þridda
Cum hora cunctis tertia
færlice middan eard spegð
Repente mundus intonat
gebiddendum apostolum
Orantibus apostolis
god cuman kyþende
Deum venisse nunciat.[2]
gefern halig breoste
Dudum sacrata pectora.
sy lof fæder mid suna
Sit laus Patri cum Genito.

YMNUS AD SEXTAM.[3]

of fæderes eornostlice leohte
De Patris ergo lumine
plitig fyr halig is
Decorus ignis almus est
on þam getripa cristes breost
Qui fida Christi pectora
of hætan pordes gefelde
Calore verbi complevit.
gefellede blissodon innoþas
Impleta gaudent viscera
geondblapenū halgum leohte
Afflata sancto lumine
stefna mistlice spegdan
Voces diverse intonant
heo spræcon godes mærða
Fantur Dei magnalia.

---

[1] The terminations of these two words have been altered in the Durham MS.

[2] Originally 'nuncians' in Durham MS.

[3] Durham MS., fol. 28.

of ælcere þeode pæron gegæderode
Ex omni gente cogniti[1]
grecisces lydenparu hæþen
Grecis Latinis Barbaris
⁊ eallum pundriendum
Cunctisque ammirantibus
mid gereordum hi spræcon ealra
Linguis loquntur omnium.
gefyrn halig breoste
Dudum sacrata pectora.
sy lof fæder mid suna
Sit laus Patri cum Genito.

YMNUS AD NONAM.[2]

iudeisc þa ungeleaffull
Judea tunc incredula
gepitleasum mænigu gaste
Vesano turba spiritu
balcettan nipes pines ofer-felle
Ructare musti crapulam
foster cild cristes þreað
Alumnos Christi concrepat.[3]
ac on tacnum ⁊ on mihtum
Sed signis et virtutibus
ongean com ⁊ lærde
Occurrit et docet Petrus
leasunga spræcon geleafleasan
Falsos probavit perfidos
gepittnysse
Johelis testimonio.
þes ó eala þu crist nu frofer gast
Hic Christe nunc Paraclytus
þurh þe arfæsta us geneoseþ
Per te pius nos visitet
eorþan ⁊ neopiende anseon
Terræ novasque faciem
gyltum tolysedum ....[4]
Culpis solutos recreet.

[1] In the margin of the Durham MS. is this gloss, 'coitur, pæs samod afaren.'

[2] Durham MS., fol. 28 b.

[3] Originally 'concrepet' in Durham MS.

[4] This word is not glossed in the Durham MS.

gefyrn halig breoste
Dudum sacrata pectora.
sy lof fæder mid suna
Sit laus Patri cum Genito.

YMNUS DE SANCTO DUNSTANO EPISCOPO.[1]

hal sy ðu biscopa
Ave Dunstane presulum
tungel ⁊ plite scinende
Sidus decusque splendidum
leoht ꝥ soþe þeode ænglisere
Lux vera gentis Anglice
⁊ to gode latteop forestæppende
Et ad Deum dux praevie.
þu eart hopa þinra se mæsta
Tu spes tuorum maxima
peorodnyss eac spylce incunde
Dulcedo necnon intima
orþiende pyrtbræþa spetnyssa
Spirans odorum balsama
lifliera hunig spete
Vitalium melliflua.
þe ó fæder pe gelefað
Tibi pater nos credimus
þam þe naht pensumlicor
Quibus te nil jocundius
to þe handa pe astreccaþ
Ad te manus expandimus
þe bena pe ageotaþ
Tibi preces effundimus.
scép þine heorde þu arfæsta
Oves tuas pastor pie
Passim premunt angustię[2]
spurde þeode hæþenre
Mucrone gentis barbare
Necamur en Cristicole.[2]
offra ó sacerd onsægednysse
Offer sacerdos hostias

[1] Durham MS., fol. 28 b. [2] This line is unglossed in the Durham MS.

criste bena þa gecpemestan
Christo precum gratissimas
mid þā glæd leahtra
Quibus placatus criminum
he tolyse racentega isene
Solvat catenas ferreas.
þurh þa ængliscra gemærū
Per quas Anglorum terminis
⁊ gelaþunge bearnum
Ecclesiæque filiis
⁊ mægþe geleafleasе
Et nationes perfide
⁊ cpyld abugan derigendlice
Pestesque cedant noxiæ.
þurh þe 6 fæder hiht ancænned
Per te Pater spes unica
þurh þe bearn sib ancenned
Per te Proles pax unica
⁊ gast leoht ancænned
Et Spiritus lux unica
æt sy us on porulde
Adsit nobis in secula.
Amen.

YMNUS DE SANCTO AUGUSTINO.[1]

Caelestis[2] aule nobiles
Mundique recti principis
Concorditer ferant Deo
Laudum trophea precluo.
Qui maxima clementia
Genus humanum tartara
Terendo vitę reddidit
Et ut hanc sciret indidit.
Apostolos nam colligit
Gregorius de quis venit
Qui filium dat Anglicis
Augustinum fanaticis.

[1] Durham MS., fol. 29.
[2] This and the two following hymns have no gloss in the Durham MS.

Non de carnali semine
Sed spiritali vimine
Emisit ut Christi decus
Conferret acris plebibus.
Quod ut perægit omnibus
Deo juvante nisibus
Vocatur ex tholis poli
Ut collecetur Angelis.
Hinc te precamur Artifex
Optime rerum supplices
Ut hujus ore militis
Tuis tuum des servulis.
Sit glorię nitor Patri
Sit Filio lux et jugis
Sit procedenti Flamini
Ab his venustas luminis.

YMNUS AD NOCTURNAM.[1]

Summa Dei bonitas cęlique septa gubernas
Quęque solum firmas summa Dei bonitas.
Laudibus eximiis da Augustinum resonemus
Quem pie sanxisti laudibus eximiis.
Jure salutifero Romae qui nascitur arci
Nascimur et quo nos jure salutifero.
Clarus in orbe viget quod contulit ille dicasti
Quoque polis renitet clarus in orbe viget.
Hujus ob alloquium nobis miserere precamur
Commoda quaeque para hujus ob alloquium.
Imperet ista dies mundemur ut actibus imis
Deinde salutis opes imperet ista dies.
Gloria magna Patri semper tibi gloria Nāte
Cum Sancto Spiritu gloria magna Patri.

[1] Durham MS., fol. 29 b.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

Aveto placidis
Presul amabilis
Aveto cęlebri
Laude notabilis
Aveto salubri
Luce capabilis
Augustine placabilis.
Nobis ista dies
Sumptibus innuit
Quid tu quis opibus
Florueris situs
Cum terris redolens
Infima presseris
Augustine [placabilis].
Tu factis renitens
Voceque preminens
Tu donis rutilans
Atque Deo placens
Tu mundum renitens
Astrave possidens
Augustine [placabilis].
Non horror invei
Tramitis obstitit
Non gressu tepuit
Æquoreum jecur
Te quem forma boni
Ediderat sibi
Augustine [placabilis].
Jam pastor superis
Indite gazulis

---

[1] Durham MS., fol. 30.

Flexis poplitibus
Cum prece poscimus
Assis quo clipeus
Noster in omnibus
Augustine [placabilis].

Ex hinc subveniat
Digna precatio
In sublime tuis
Perpete servulis
Quos nutrire studes
Fastibus aetheris
Augustine placabilis.

Assis his Genitor
Atque potens Deus
Aptet Christus et haec
Patre Deo Deus
Cum Flatu patrio
Quo regimur Deo
Augustine placabilis.
Amen.

YMNUS IN NATIVITATE SANCTI JOHANNIS BABTISTÆ.[1]

þæt hi magon tolætenū sƿegan æddrum
Ut queant laxis resonare fibris
ƿundra dæda þenas þinra
Mira gestorum famuli tuorum
tolys besmitenys ƿeleres scylde
Solve polluti labii reatum
ó eala þu halga
Sancte Johannes.
bydel[2] of hean cumende rodore
Nuncius celso veniens Olympho

---

[1] Durham MS., fol. 30.

[2] Scilicet, 'Gabrihel.'—Gloss in Durham MS.

þe fæder mæran pesan to acennenne
Te Patri magnum[1] fore nasciturum
nama ⁊ lifes endeberdnysse adreogenlices
Nomen et vitę seriem gerende
be endebyrdnys geypte
Ordine promit.

he behates tpiniende heofonlices
Ille promissi dubius superni
forspilde hrædlice dreamas spræce
Perdidit prompte modulos loquelę
ac þu geedstapelodest acænned ofslægenre
Sed reformasti genitus perempte
dreamas stefne
Organa vocis.

pambe on diglum geléd bedde
Ventris obstruso positus cubili
þu undergæte cyngc on bredbure punigende
Senseras regem thalamo manentem
heonon fæder ł moder bearnes geéarnungū ægþpæþer
Hinc parens nati meritis uterque
digolnyssa geypte
Abdita pandit.

scræfu pestenes gungum under gearū
Antra deserti teneris sub annis
cæstergepara heapas forfleonde þu gefy . . . de
Civium turmas fugiens petisti
ꝥ ðu ne mid leahtre huru þinga gepēman lif
Ne levi saltem maculari vita
spræce þu mihtest
Famine posset.

gearcode ruhne pæfels olfend
Prebuit yrcum tegimen camelus
liþum halgū gyrdel scép
Artubus sacris stropheum bidentes
þam burne drenc fodan
Cui latex haustum sociata[2] pastum
hunigum gærstapum
Mella locustis.

oþre ꝥ án giddodan pitegena
Ceteri tantum cecinere vatum

---

[1] Originally 'magno' in the Durham MS.

[2] This word has been altered in the Durham MS. and the gloss has not been added.

heortan fore-pitegendra leoman topeardre
Corde presago jubar adfuturum
þu pitodlice middan-eardes scylde afyrsigende
Tu quidem mundi scelus auferentem
mid scete-fingre þu gebecnest
Indice prodis.

næs pidgilles fæc geond embhperftes
Non fuit vasti spacium per orbis
haligre ænig acenned
Sanctior quisquam genitus Johanne
se mán porulde geearnode þpeandne
Qui nefas saecli meruit lavantem
bedyppan on pæterū
Tingere limphis.

eala þearle gesælig ⁊ geearnungū healic
O nimis felix meritisque celse
netende pom snapitre clænnysse
Nesciens labem nivei pudoris
fore mihtig þropære ⁊ pæstenes bigenc
Prepotens martyr heremique cultor
þu mæsta pitegana
Maxime vatum.

cynehelmas þreopa on teonfealdū oþre gepuldorbeagiað
Serta ter denis alios coronant
geiht geeacnungum getpifeld sume
Aucta crementis duplicata quosdam
þryfealdū mid hundfealdū gemænigfyld pæstme
Trino centeno cumulata fructu
þe halig gefrætepiaþ
Te sacer ornant.

nu mihtiga ures geearnungū genihtsumū
Nunc potens nostri meritis opimis
breostes hearde stanas adræf
Pectoris duros lapides repelle
clincig gesmeþiende siþfæt ⁊ gebigede
Asperum planes iter et reflexos
gerihtlǽc stige
Dirige colles.

þ arfæst middaneardes hæland ⁊ alysend
Ut pius mundi Sator et Redemptor
modum út-adræfedū horupe clænum
Mentibus pulsa luvione puris
rihtlice gemedemige cumende halige
Rite dignetur veniens sacratos
settan færeldu
Ponere gressus.

mid lofum cæstergeparu bremaþ heofonlice
Laudibus cives cęlebrant superni
þe ó god anfeald ⁊ samod þrynen
Te Deus simplex pariterque trine
eadmod ⁊ us forgyfennysse pe biddaþ
Supplices ac nos veniam precamur
ara alysedum
Parce redemptis.
sy gode uran plite ⁊ miht
Sit Deo nostro decus et potestas
sy hæl ece sy purðment eces
Sit salus perpes sit honor perennis
se þe heofonas healicra sitt on heahnysse
Qui poli summa residet in arce
þrylic ⁊ án
Trinus et unus.
si hit spa
AMEN.

YMNUS IN PASSIONE APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.[1]

mid ænlicum leohte ⁊ plite rosenum
Aurea luce et decore roseo
leoht leohtes ealle þu geondgute porulde
Lux lucis omne perfudisti seclum
geplitigende heofonan mid æþelum martyrdome
Decorans cęlos inclyto martyrio
on þisum halgan dæge þe he selð scyldigum forgifenysse
Hac sacra die quę dat reis veniam.
geatpeard heofones lareop embhperftes samod
Janitor cęli doctor orbis pariter
deman porulde soþe middaneardes leohta
Judices sęcli vera mundi lumina
þurh rode oþer oðer mid spurde sigerode
Per crucem alter alter ense triumphat
lifes rædgyft gepuldorbeagode hi ahniaþ
Vitę senatu laureati possident.
nu ó eala þu gode heorde mildheort underfoh
Jam bone pastor Petre clemens accipe
behát biddendra ⁊ senne bendas
Vota precantum et peccati vincula

[1] Durham MS., fol. 31.

tolys þe anpealde betæhtum
Resolve tibi potestate tradita
mid þā eallum heofonan mid porde þu beclyst þu geopenast
Qua cunctis celum verbo claudis aperis.
lareop ó eala þu æþele þeapas ty
Doctor egregie Paule mores instrue
⁊ on mode heofonan us gebringe hoga
Et mente polum nos transferre satage
oþ þæt fulfremed · sy forgyfen fullicor
Donec perfectus largiatur plenius
geidlod ꝥ pe be dæle doþ
Evacuato quod ex parte gerimus.
eala ge elebeames getpinne arfæstnysse ancænnedre
Olive bine pietatis unice
on geleafan estfulle on hyhte strange spiþost
Fide devotos spe robustos maxime
mid pelle gefellede soþre lufe tpifealdre
Fonte repletos caritatis gemine
æfter deaþe lichoman biddaþ libban
Post mortem carnis impetrate vivere.
sy þrynnysse ece puldor
Sit Trinitati sempiterna gloria
pyrðment miht ⁊ fægnung
Honor potestas atque jubilatio
on annysse þam punaþ cynedom
In unitate cui manet imperium
heanon forð ⁊ nu geond ece porulde
Ex tunc et modo per aeterna secula.
Amen.

YMNUS DE PASSIONE SANCTI LAURENTII MARTYRIS.[1]

þropæres cristes pe purþiað sige
Martyris Christi colimus triumphum
gearlicne timan[2]
Annuum tempus venerando cujus
Cernua vocis prece jam rotundus
Orbis adorat.

[1] Durham MS., fol. 31 b.
[2] The interlinear gloss is not continued beyond this word in the Durham MS.

Pontifex Syxtus monuit ministrum
Fixus in ligno crucis exequeris
Me cito poenam patiendo magnam
Ibis ad astra.
Tortor iratus petit ut talenti
Pondus ignoti manifestet omne
Mente vesana cupiens vorare
Aurea lucra.
Sprevit hic mundi peritura dona
Fert opem nudis alimenta claudis
Dividit nummos miseris catervis
Corde flagranti.
Igne torquetur stabili tenore
Cordis accensus superat minaces
Ignium flammas in amore vitę
Semper opime.
Uritur post hęc latus omne testis
Verte præfecto loquitur jocunde
Corporis partem laniando coctam
Dentibus atris.
Spiritum sumpsit chorus Angelorum
Intulit cęlo pie laureandum
Ut scelus laxet hominum precando
Omnipotentem.
Supplici voto rogitemus omnes
Sancte Laurenti veniam preceris
Qui tuum festum celebrant ubique
Voce vel actu.
Gloriam Patri resonemus omnes
Ejus et Nato jubilemus apte
Cum quibus regnat simul et Creator
Spiritus almus.
Amen.

YMNUS IN ASSUMPTIONE SANCTÆ MARIÆ VIRGINIS.[1]

eala hƿu ƿuldorfullum leohte þu scinst
O quam glorifica luce coruscas
cynrenes dauidlices cynelic tudder
Stirpis Davitice regia proles
healic sittende mæden
Sublimis residens Virgo Maria
ofer heofan-cennede roderes ealle
Supra celigenas aetheris omnes.
þu mid mædenlicum moder ƿurðmente
Tu cum Virgineo Mater honore
ængla hlæfdige breostes lofsang
Angelorum Domino[2] pectoris ymnum
halgum innoþum clæne þu gearcodest
Sacris visceribus casta parasti
acænned heonon god is lichoman crist
Natus hinc Deus est corpore Christus.
þæne eall arƿurþiende embhƿerft gebitt
Quem cunctus venerans orbis adorat
þam nu rihtlice cneoƿ is gebiged ælc
Cui nunc rite genu flectitur omne
frā þā ƿe biddaþ þe cumendre
A quo nos petimus te veniente
aƿorƿenum þeostrum gefean leohtes
Abjectis tenebris gaudia lucis.[3]
ꝥ forgyf fæder leohtes ælces
Hoc largire Pater luminis omnis
suna þurh agenne mid gaste halgum
Natum per proprium Flamine Sancto
se þe mid þe scinende leofaþ on rodere
Qui tecum nitida vivit in aethera
rixiende ⁊ gemeagende ƿorulda ealle
Regnans ac moderans secula cuncta.
Amen.

---

[1] Durham MS., fol. 32 b.

[2] Altered from 'Domina' by a later hand, in D.

[3] Scilicet, 'eterne, *eces*.'—Durham MS., marg.

ITEM YMNUS.[1]

moder drihtnes
Maria Mater Domini
þæs ecan fæderes suna
Æterni Patris Filii
bring spede us eallum
Fer opem nobis omnibus
to þe samod becumendū
Ad te confugientibus.
god of gode acænnedne
Deum de Deo genitum
þu acendest suna
Tu genuisti Filium
se þe næfð anginn
Qui non habet initium
of ðe he underfeng anginn
Ex te sumpsit exordium.
þisne suna to ƿundorlicne
Hunc partum admirabilem
⁊ æfre samod geherigendlicne
Semperque conlaudabilem
gefyrn ƿitegan samod geddunge
Olim prophete consono
heo spræcon mid bene
Affati sunt oraculo.
Per[2] Gabrihel archangelum
De caelo venit nuntium
Electum Dei Filium
Effatus est per ordinem.
Ave Maria inclita
Tu plena Dei gratia
Concipies per Spiritum
Et generabis Filium.
O Virgo beatissima
Per cuncta semper secula

---

[1] Durham MS., fol. 32 b.
[2] The remainder of this hymn is not glossed in the Durham MS.

Et tu miranda nimium
Et nunc et in perpetuum.
Qui totum mundum condidit
In te formatus extitit
Quem mundus totus non capit
In tuo ventre jacuit.
Hunc nobis nasci profuit
Amore nos eripuit
Pro nobis Ipse mortuus
Et nos per Ipsum vivimus.
Deo Patri sit gloria.

ITEM YMNUS.[1]

godes heah engel
Gabrihel Dei archangelus
ure hæle bydel
Nostræ salutis nuntius
he spegde spa
Intonuit sic Mariam
gegretende þa halgastan
Salutans sacratissimam.
hal sy ðu æðele
Ave Maria inclita
þu full godes gyfe
Tu[2] plena Dei gratia
þu geeacnast þurh gast
Concipies per Spiritum
⁊ þu acenst
Et generabis Filium.
eala þu mæden eadigosta
O Virgo beatissima
ofer heofonan gebletsod
Supra cęlos benedicta
gebide for muneca
Exora pro monachorum
estfullū perode eadmodra
Devoto choro supplicum.
Gloria.

[1] Durham MS., fol. 33. [2] Scilicet, 'es, *eart*.'—Durham MS., marg.

heofones cƿén
Maria cęli regina
on halignysse ƿuldorfull
Sanctitate gloriosa
geher bena þena
Audi preces famulorum
⁊ gebida drihten
Et deprecare Dominum.
se ðe ealne middan eard gescóp
Qui totum mundum condidit
on ðe gehiƿod ł sceapen ƿunoð
In te formatus extitit
þæne eall middaneard ne befehð
Quem totus mundus non capit
on þinum innoðe læg
In tuo ventre jacuit.
þysne us beon acenned he foregeƿissode
Hunc nobis nasci profuit
fram deaðe us he generode
A morte nos eripuit
for us he sylf ƿæs dead
Pro nobis Ipse mortuus
⁊ ƿe þurh hine libbað
Et nos per Ipsum vivimus.
Gloria.

mæden mædena
Maria Virgo virginum
gehýr behád þeoƿena
Exaudi vota servorum
geornfulre bene us geheald
Jugi prece nos conserva
⁊ ðe ƿurðigende help
Ac te colentes adjuva.
ƿe þristlæcað eadmode biddan
Audemus proni rogare
gehýran ure gemedema
Audire nostros dignare
on þinum lofu ƿurðmynte
In tuo melos honore
⁊ for ús þinga
Ac pro nobis intercede.
geþeod ƿerodum engelicum
Juncta choris Angelicis
us gehæl mid mundbyrdū
Nos salva patrociniis

þ ecelice mid burhleodum
Ut perpetim cum civibus
pe blissian heofonlicum
Gaudeamus cęlestibus.
puldor ðe ó eala ðu drihten
Gloria tibi Domine
Qui natus es.

ITEM YMNUS.[1]

pæs geporden geat cristes þurhfere
Fit porta Christo pervia
gefylled full mid gyfe
Referta plena gratia
⁊ þurh-for cyng ⁊ þurh-punode
Transitque rex et permanet
clysing spa spa heo pæs geond purolda
Clausa ut fuit per sęcula.
cynn upplices godes ł mihte
Genus superni Numinis
forð-stop healle mædenes
Processit aula Virginis
brydguma alysend scyppend
Sponsus Redemptor Conditor
his ormæde gelaðunge
Suę gigas æcclesiae.
purðmynt moder ⁊ gefea
Honor Matris et gaudium
mycel hiht gelefendra
Inmensa spes credentium
þurh spearte deaðes drenc-fatu
Per atra mortis pocula
he tolysde ure leahtras
Resolvit nostra crimina.
gode fæder sy puldor
Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 33 b.

YMNUS IN DEDICATIONE BASILICÆ SANCTI MICHAELIS.[1]

geryne tacenbora
Misteriorum signifer
heofonlicra ó eala þu heah ængel
Caelestium Archangele
þe halsigende ƿe biddaþ
Te supplicantes quęsumus
ꝥ us glæd þu geneosige
Ut nos placatus visites.
þu sylf mid halgum ænglum
Ipse cum sanctis Angelis
mid rihtƿisum mid apostolū
Cum justis cum Apostolis
onleoht stoƿe ealneƿeg
Inlustra locum jugiter
on þære nu biddende ƿe drohtniað
Quo nunc orantes degimus.
clænnestra ealra
Castissimorum omnium
lareƿa ⁊ biscopa
Doctorum ac pontificum
for us bena genihtsuma
Pro nobis preces profluas
estfull offra drihtne
Devotus offer Domino.
feond he adræfe ꝥ þæne reþan
Hostem repellat ut sęvum
⁊ spede sibbe gerihtlæce
Opemque pacis dirigat
⁊ ure samod breosta
Et nostra simul pectora
geleafa fulfremed geondscine
Fides perfecta perlustret.
astigan ure þær rihtes
Ascendant nostrę protinus
to þrymsetle stefna ƿuldres
Ad thronum vocis glorię

---

[1] Durham MS., fol. 33 b.

⁊ mod ure he uparære
Mentesque nostras erigat
se þe on setle scinð scinendum
Qui sede splendet fulgida.
her miht his punige
Hic virtus ejus maneat
her fæst ł trum byrne sop-lufu
Hic firma flagret caritas
her to hæle behefnyssa
Hic ad salutis commoda
his he becume þenum
Suis occurrit famulis.
gedpyld ealle he afyrsige
Errores omnes auferat
⁊ porigende sefan he þreage
Vagosque sensus corrigat
⁊ he gerihtlæce fot-spaþu
Et dirigat vestigia
ure sibbe þurh siþ-fæt
Nostra pacis per semitam.
leohtes on heahnysse scinendre
Lucis in arce fulgida
þas halgan he aprite leoþ
Hęc sacra scribat carmina
⁊ ure samod naman
Nostraque simul nomina
on béc lifes he gesette
In Libro Vitae conserat.

AMEN.

YMNUS AD NOCTURNAM.[1]

þe ó eala þu crist beorhtnyss fæderes
Tibi Christe splendor Patris
lif ⁊ miht heortena
Vita ac virtus cordium
on geseohþe sængla
In conspectu Angelorum
mid gepilnungū stefne pe singaþ
Votis voce psallimus

[1] Durham MS., fol. 34.

prixliende hleoþriende
Alternantes concrepando
lofu pe sellaþ mid stefnum
Melos damus vocibus.
pe samod herigað arpurþigende
Conlaudamus venerantes
ealle heofones cempan
Omnes caeli milites
ac . healicost ealdor
Sed pręcipue primatem
heofonlices perodes
Cęlestis exercitus
on mihte
Michaelem in virtute
to brytendne deoful ł scuccan
Conterentem Zabulum.
mid þam hyrde feor adræf
Quo custode procul pellas [1]
cyng ó eala crist þu arfæstesta
Rex Christe piissime
ælc mán feondes
Omne nefas inimici
clæna heortan ⁊ lichoman
Mundo corde et corpore
neorxnepange agyf þinre
Paradyso redde tuo
us mid anre mildheortnyssa
Nos sola clementia.
puldor fæder gedrymum
Gloriam Patri melodis
uton spegan mid stefnum
Personemus vocibus
puldor criste uton singan
Gloriam Christo canamus
puldor þam frofer gaste
Gloriam Paraclyto
se þe god þrynen ⁊ an
Qui Deus Trinus et Unus
punað ær poruldа
Extat ante secula.
sy hit spa
AMEN.

[1] The termination has been altered in the Durham MS. by erasure; apparently the original reading has been 'pelle.'

YMNUS AD MATUTINAM.[1]

ó eala ðu crist halgena plite ængla
Christe sanctorum decus Angelorum
ealdor mænnisces ⁊ cynnes reccend
Autor humani generisque rector
us ece forgyf pelpillende
Nobis ęternum tribue benignum
astigan rice
Scandere regnum.

ængel sibbe to þissere
Angelum pacis Michael ad istam
heofonlice beon asend uton biddan healle
Cęlitus mitti rogitamus aulam
us ꝥ gelomlice cuman ⁊ peaxan
Nobis ut crebro veniant et crescant
gesundfulnyssa ealle
Prospera cuncta.

ængel se stranga ꝥ feond
Angelus fortis Gabrihel ut hostem
he adræfe þæne ealdan he fleo frã heahnysse
Pellat antiquum volitet ab alto
oft rædlice tempel he cume ⁊ þisum
Sepius templum veniat et istud
geneosigan ure
Visere nostrum.

ængel us læce hæle
Angelum nobis medicum salutis
asænd of heofonũ ꝥ ealle
Mitte de caelis Raphael ut omnes
hæle adlige ⁊ samod ure
Sanet ęgrotos pariterque nostros
he gerihtlæce dæda
Dirigat actus.

heonon godes ures cynnystre
Hinc Dei nostri Genitrix Maria

---

[1] Durham MS., fol. 34 b.

eall ⁊ us perod ængla
Totus et nobis chorus Angelorum
æfre ætpunige samod ⁊ seo eadige
Semper adsistat simul et beata
gegaderung eall
Concio tota.
getiþige ꝥ us
Prestet hoc nobis.

YMNUS IN FESTIVITATE OMNIUM SANCTORUM.[1]

AD VESPERAM.

freols poruldum is gepurðod
Festiva saeclis colitur
dæg halgena ealra
Dies Sanctorum omnium
þa ðe rixiað on heofonlicum
Qui regnant in cęlestibus
ó eala ðu hælend mid þe gesæliglice
Jesu tecum feliciter.
þas pe ciaþ eadmode
Hos invocamus cernui
⁊ þe ó eala þu alysend ealra
Teque Redemptor omnium
heom ⁊ þe eadmode
Illisque Tibi supplices
bena geomriende pe ascendað
Preces gementes fundimus.
ó eala ðu hælend alysend porulde
Jesu Salvator saeculi[2]
alysedum mid spede gehylp
Redemptis ope subveni
⁊ ó eala ðu arfæsta godes cynnestra
Et pia Dei Genitrix
hæle bide earmingum
Salutem posce miseris.

---

[1] Durham MS., fol. 34 b.

[2] In MS. D. this word is written on an erasure, and the termination of the previous word has apparently been altered.

ƿerodu ealle ængellice
Caetus omnes Angelici
heah-fædera heapas
Patriarcharum cunei
⁊ ƿitegena geearnunga
Et prophetarum merita
us biddan forgifenyssa
Nobis precentur veniam.
fulluhttera cristes se fore stæppende
Baptista Christi previus
⁊ cæg-bora se roderlica
Et claviger æthereus
mid oþrum apostolum
Cum ceteris Apostolis
us hi tolysan frā bende leahtres
Nos solvant nexu criminis.
ƿerod halig þropæra
Chorus sacratus martyrum
andetnyss sacerda
Confessio sacerdotum
⁊ seo mædenlice clænnys
Et virginalis castitas
us frā sennum hi afeormian
Nos a peccatis abluat.[1]
muneca helpas
Monachorum suffragia
⁊ ealle cæster-geƿara heofonlice
Omnesque cives celici
hi tiþian benum eadmodra
Annuant votis supplicum
⁊ lifes hi biddan mede
Et vite poscant premium.
lof purþment miht ƿuldor
Laus honor virtus gloria
gode fæder ⁊ sunan
Deo Patri et Filio
samod mid þam halgan gaste
Simul cum Sancto Spiritu
on ece ƿorulda
In sempiterna secula.
si hit ƿpa
Amen.

---

[1] Originally 'abluant' in Durham MS.

YMNUS AD NOCTURNAS.[1]

ó eala þu crist alysend ealra þinga
Christe Redemptor omnium
geheald þine þenas
Conserva tuos famulos
eadiges æfre mædenes
Beatae semper Virginis
glæd halgum benum
Placatus sanctis precibus.
eadige eac spilce perode
Beata quoque agmina
heofonlicra gasta
Caelestium spirituum
forð-gepitene andpyrde
Preterita presentia
topearde yfelu adræfað
Futura mala pellite.
scopas þæs ecan deman
Vates aeterni Judicis
⁊ apostolas drihtnes
Apostolique Domini
eadmodlice pe biddað
Suppliciter exposcimus
beon gehælede eoprum benum
Salvari vestris precibus.
þropæres godes æþelan
Martyres Dei inclyti
⁊ andetteras scinende
Confessoresque lucidi
eoprum benum
Vestris orationibus
us underfoþ on heofonlicum þingum
Nos ferte in celestibus.
perod haligra mædena
Chorus sanctarum[2] virginum
⁊ muneca ealra
Monachorumque omnium

---

[1] Durham MS., fol. 35.

[2] This word is written on an erasure in Durham MS.

samod mid halgum eallum
Simul cum sanctis omnibus
yfenlyttan cristes doþ
Consortes Christi facite.
þeode afersiaþ geleaflease
Gentem auferte perfidam
gelefendra of gemærum
Credentium de finibus
ꝥ cristes lofu neadpise
Ut Christi laudes debitas
pe gelæstan glædlice
Persolvamus alacriter.
puldor fæder þā uncænnedan
Gloria Patri Ingenito
⁊ his ancænnedan suna
Ejusque Unigenito
samod mid þā halgan gaste
Una cum Sancto Spiritu
on ece porulda
In sempiterna secula.

YMNUS AD MATUTINAM.[1]

ealra þinga ó eala þu crist samod þinra
Omnium Christe pariter tuorum
freols halgena pe purþiað biddende
Festa Sanctorum colimus precantes
þas þe þa ðe nu geearnedon beon geþeodde
Hos Tibi qui jam meruere jungi
ure gescyldan
Nostra tueri.
bendas ure scylda hi tolysan
Vinclas nostrorum scelerum resolve
leohte mihta folc gefrætepiðn
Luce virtutum populos adornent
heo becepan us arfæstnyssa anre
Vindicent nobis pietate sola
ricu heofonlice
Regna superna.
ꝥ þam lifes fúrlang lareopes
Ut quibus vitę stadium magistris

[1] Durham MS., fol. 35 b.

bið áurnen þissera benum eadigum
Curritur horum precibus beatis
scinendum heofones bosme gelogode
Fulgido cęli gremio locemur
on ecum life
Perpete vita.
puldor þære halgan arfæstlice þrynnysse
Gloriam Sanctę pie Trinitati
mænigu spege singe ⁊ pealce
Turba persultet canat et resolvet
seo punigende rixað god án on ælcere
Quę manens regnat Deus unùs omni
tide porulde
Tempore saecli.
AMEN.

YMNUS IN NATALE SANCTI MARTINI EPISCOPI.[1]

Martine confessor Dei
Valens vigore spiritus
Carnis fatescens artubus
Mortis futurę prescius.
Qui pace Christi affluens
In unitate Spiritus
Divisa membra æcclesię
Paci reformans unice.
Quem vita fert probabilem
Quem mors cruenta non ledet
Qui calli diversutias
In mortis hora derogat.
Haec plebs fide promptissima
Tui diei gaudia
Votis colit fidelibus
Adesto mitis omnibus.

---

[1] Durham MS., fol. 36.

Per te quies sit temporum
Vitae detur solatium
Pacis redundet commodum
Sedetur omne scandalum.
Ut caritatis gratia
Sic affluamus Spiritu
Quo corde cum suspiriis
Christum sequamur intimis.
Deo Patri sit gloria.

blissige heofon mid lofum
Exultet[1] cęlum laudibus
spege eorðe mid gefeanum
Resultet terra gaudiis
þara apostola ƿuldor
Apostolorum gloriam
halige singan symbelnyssa
Sacra canunt sollempnia.
ge ƿorulde rihtƿise deman
Vos saecli justi judices
⁊ soþa middaneardes leohta
Et vera mundi lumina
mid geƿilnungū ƿe biddaþ heortena
Votis precamur cordium
gehyrað bena eadmoddra
Audite preces supplicum.
ge þe heofon mid ƿorde beclysaþ
Qui cęlum verbo clauditis
⁊ scettelsas his to-gelysaþ
Seras et ejus solvitis
us frā sennum eallum
Nos a peccatis omnibus
unbindaþ mid hæse ƿe biddaþ
Solvite jussu quesumus.
þæra mid bebode ys underþeod
Quorum precepto subditur
hæl ⁊ adl ealra
Salus et languor omnium

[1] Durham MS., fol. 36. No rubric is prefixed to this hymn in the Durham MS.

hælað seoce . þeapum
Sanate ægros moribus
us agyfende mihtum
Nos redentes virtutibus.
ꝥ þænne se dema to becymð
Ut cum Judex advenerit
crist on ænde ƿorulde
Christus in fine saeculi
us ecum gefeanū
Nos sempiternis gaudiis
dó beon ƿilfægene
Faciat esse compotes.
gode fæder sy puldor
Deo Patri sit gloria.

ITEM YMNUS.[1]

ó ece cristes lac
Æterna Christi munera
apostola ƿuldor
Apostolorum gloria
lofu singende neadƿise
Laudes canentes debitas
mid bliþum uton singan modum
Lætis canamus mentibus.
gelaþunga ealdres
Æcclesiarum principes
gepinnes sigorlice herelogan
Belli triumphales duces
þære heofonlican healle cempan
Caelestis aulę milites
⁊ soþe middaneardes leohta
Et vera mundi lumina.
estfull halgena geleafa
Devota sanctorum fides
un-oferspiþed hiht gelefendra
Invicta spes credentium
fullfremed cristes soþ-lufu
Perfecta Christi caritas
middan-eardes sigorað ealdor
Mundi triumphat principem.

[1] Durham MS., fol. 37 b.

on þisum fæderlic ƿuldor
In his Paterna gloria
on þisum ƿilla gastes
In his voluntas Spiritus
blissað on þisum suna
Exultat in his Filius
heofon gefelled mid gefeanum
Celum repletur gaudio.
þe nu ó eala ðu alysend ƿe biddað
Te nunc Redemptor quesumus
ꝥ on heora gefyrrædene
Ut ipsorum consortio
þu geþeode biddende þeoptlingas
Jungas precantes servulos
on ece ƿorulde
In sempiterna secula.
AMEN.

DE SANCTO PETRO APOSTOLO.[1]

nu ó eala þu gode hyrde mildheort underfoh
Jam bone pastor Petre clemens accipe
behát biddendra ⁊ senne bendas
Vota precantum et peccati vincula
tolys þe anƿealde betæhtum
Resolve tibi potestate tradita
mid þā eallū heofonan mid ƿorde þu beclyst þu geopenas
Qua cunctis celum verbo claudis aperis.
getiþa ó eala þu crist ƿorulda drihten
Anue Christe seculorum Domine
us geond þissera þe leofa geearnunga
Nobis per horum tibi cara merita
ꝥ þe ƿe þe ætforan hefylice agyltan
Ut quę te coram graviter deliquimus
þissera beon to-lysede mid ƿuldorfullum benum
Horum solvantur gloriosis precibus.
gehæl ó eala þu alysend gescæft þin æþele
Salva Redemptor plasma Tuum nobile
geinsegelod mid halgū andƿlitan ƿines leohte
Signatum sancto vultus Tui lumine

[1] Durham MS., fol. 36 b.

ne þu to-toran beon ne geþafige mid facne deofla
Nec lacerari sinas fraude demonum
for þi deaþes þu tolysdesd ƿurð
Propter quod mortis exsolvisti pretium.
besariga hæftlingas beon þine þeoptlingas
Dole captivos esse tuos servulos
tolys scyldige fót copsede up arær
Absolve reos compeditos erige
⁊ þa þe ðu mid blode þu alysdest mid agenū
Et quos cruore redemisti proprio
cyng ó eala þu gode mid þe do blissigan ecelice
Rex bone tecum fac gaudere perpetim.
sy þe ó eala þu hælend þu gebletsoda drihten
Sit Tibi Jesu benedicte Domine
ƿuldor miht purðment ⁊ cynedom
Gloria virtus honor et imperium
samod mid fæder ⁊ þā halgan frofer-gaste
Una cum Patre Sanctoque Paraclito
mid þam þu rixast god ær porulde
Cum quibus regnas Deus ante saecula.
Amen.

DE SANCTO PAULO APOSTOLO.[1]

lareop ó eala þu æþele þeapas ty
Doctor egregie Paule mores instrue
⁊ mode heofonan us gebringan hoga
Et mente polum nos transferre satage
oþ þæt fullfremed sy forgyfen fullicor
Donec perfectus largiatur plenus
aidlod ꝥ pe be dæle doþ
Evacuato quod ex parte gerimus.
Annue Christe.

[1] Durham MS., fol. 37.

DE SANCTO ANDREA APOSTOLO.[1]

ó eala þu arfæsta halgena liþesta
Andreas pie sanctorum mitissime
begyt urum gedƿeldum forgyfenysse
Optime nostris erratibus veniam
⁊ þa ðe beoð gehefegode mid berþene synne
Et qui gravamur sarcina peccaminum
upahefe mid þinū þingrædenum
Sublevá tuis intercessionibus.
Annue Christe.

DE SANCTO JOHANNE APOSTOLO.[2]

tƿifealdre þære heofonlican healle leohtfatu
Bina cęlestis aule luminaria
eac spilce se drihtƿurðe
Jacobe nec non Johannes theologe
biddað us forgyfennysse biddendū
Poscite nobis veniam rogantibus
þa com crist togyfes sellan earmingum
Quam venit Christus gratis dare miseris.
Annue Christe.

DE SANCTO JACOBO.[2]

ó eala þu rihtƿise hælendes broðer drihtnes
Jacobe juste Jesu frater Domini
sy þe arfæst ofer us besargung
Sit tibi pia super nos compassio
þa þe scyldige dede modig idel gelp
Quos reos fecit superba jacentia
⁊ befylde middan-eardes prænnyss
Atque foedavit mundi petulantia.
Annue Christe.

---

[1] Durham MS., fol. 37. [2] Durham MS., fol. 37 b.

DE SANCTO BARTHOLOMÆO.[1]

heofones tungel ænlic
Bartholomeæ cæli sidus aureum
þusend siþan ofer þære sunnan leoman scinende
Millies supra solis jubar radians
up-arær mod ure heofonan drefende
Erige mentes nostras polo turbidas
⁊ adlige ure gehæl ingehyd
Ægrasque nostras sana conscientias.
Annue Christe.

DE SANCTE MATHEAE.[1]

ó eala þu halige mid tƿifealdre þeonde gyfe
Mathee sancte bino pollens munere
mid singalum hælend þinge benum
Sedulis Jesum interpella questibus
ꝥ us on middan-earde he begeme gedrefednyssum
Ut nos in mundi gubernet turbinibus
ꝥ ne siþðan ꝥ ece forspelge forƿyrd
Ne post æternus sorbeat interitus.
Annue Christe.

DE SANCTO PHILIPPO.[1]

eadmode ƿe biddan muð leohtfætes
Proni rogamus Philippe os lampadis
arfæste heofonlice earan útadræfde deman
Pias cęlestis aures pulsa Judicis
ꝥ ða þing þe ƿe geearnodon he adræfe ƿite
Ut quę meremur repellat supplicia
⁊ þa þing þe ƿe biddað he sylle heofonlice gefean
Et quę precamur det superna gaudia.
Annue Christe.

---

[1] Durham MS., fol. 37 b.

DE SANCTO TADDEAE.[1]

ó eala þu eadige ⁊ ó eala þu æðele
Beate Simon et Taddee inclite
geseoþ ure geomrunga mid tearum
Cernite nostros gemitus cum lacrimis
⁊ ƿe þe þurh slide ł senne geearnodon helle ł cƿic-susle
Quique per lapsum mereamur barathrum
þurh eoƿ heofona ƿe geearnian infæreld
Per vos cęlorum mereamur aditum.
Annue Christe.

DE SANCTO THOMA.[1]

ó eala þu crist geond-leohtend sidan
O Thoma Christi perlustrator lateris
þurh þa halgan þe ƿe biddað ƿundan
Per illa sancta te rogamus vulnera
þa þe middan-eardes ealla adilogodon leahtras
Quę mundi cuncta deluerunt crimina
ure scylde adrig þinū benum
Nostros reatus terge tuis precibus.
Annue Christe.

DE SANCTO MATHIA.[1]

ó eala þu rihtƿise on tƿelftū cynesetle
Mathia juste duodeno solio
sittende mid hlote us frā eallum bendum
Residens sorte nos a cunctis nexibus
tolys senne soþlice leohtes gefeanum
Solve peccati vere lucis gaudiis
on þā ƿe brucan þinū halgum benū
Quo perfruamur tuis sanctis precibus.
Annue Christe.

---

[1] Durham MS., fol. 38.

DE SANCTO BARNABA APOSTOLO.[1]

bydel ó eala þu pelpillende ⁊ plite gelaþunge
Preco benigne et decus aecclesiæ
haligre he geseo ꝥ yrmða
Barnaba sancte cernat ut miserias
halsa crist pe þoliaþ þa ðe be geearnunge
Supplica Christum patimur quas merito
geliþepæc halgū ⁊ us þinum benum
Releva sanctis nosque tuis precibus.
Annue Christe.

DE SANCTO GREGORIO.[1]

ó eala þu halga geearnungum healicost
Alma Gregori meritis precipue
fæder ænglisra lareop ⁊ apostol
Pater Anglorum doctor et apostole
us æfre þinum gefultuma helpum
Nos semper tuis adjuva suffragiis
þæt mid þe life pe brucan sigeleane
Ut tecum vite perfruamur bravio.
Annue Christe.

YMNUS DE MARTYRIBUS.[1]

ó eala þu ece cristes lac
Æterna Christi munera
⁊ þropæra sigas
Et martyrum victorias
lofu singende neadpise
Laudes canentes debitas
mid bliþū uton singan modum
Letis canamus mentibus.
gelaþunga ealdres
Æcclesiarum principes
gepinnes sigorlice heretogan
Belli triumphales duces

[1] Durham MS., fol. 38.

þære heofonlice healle cempan
Cęlestis aule milites
⁊ soþe middan-eardes leoht
Et vera mundi lumina.
ogan oferspiðdan ƿorulde
Terrore victo saeculi
⁊ ƿitum forseƿenum lichoman
Pęnisque spretis corporis
deaþes haliges ƿiþerleane
Mortis sacrę compendia
lif eadig geahniað
Vitam beatam possident.
ƿæron bescofene on fyre þroƿæras
Traduntur igni martyres
⁊ ƿild-deorum tuxum
Et bestiarum dentibus
geƿæpnod ƿedde mid claƿum
Armata sævit ungulis
cƿellæres geƿitleases hand
Tortoris insani manus.
nacode hangodan innoðas
Nudata pendent viscera
blod halig ƿæs agotan
Sanguis sacratus funditur
ac þurh ƿunedon unaƿændendlice
Sed permanent immobili
lifes eces gife
Vitę perennis gratiæ.
estful halgena geleaf
Devota sanctorum fides
unoferspiðod hiht gelefendra
Invicta spes credentium
fulfremed cristes soþlufu
Perfecta Christi caritas
middan-eardes sigorað ealdor
Mundi triumphat principem.
on þisū fæderlic ƿuldor
In his Paterna gloria
on þisun ƿilla gastes
In his voluntas Spiritus
blissaþ on þisum suna
Exultat in his Filius
heofon bið gefelled mid gefean
Cęlum repletur gaudio.

þe nu alysend pe biddaþ
Te nunc Redemptor quesumus
ꝥ þropæra geferrædene
Ut martyrum consortio
þu geþeode biddende þeoptlingas
Jungas precantes servulos
on ece þorulda
In sempiterna secula.
AMEN.

YMNUS.[1]

cyning ó eala þu æþele þropæra
Rex gloriose martyrum
cenehelm andettendra
Corona confitentium
þa ðe forseonde eorðlice þing
Qui respuentes terræna
þu gebringst to heofonlicon þingon
Perducis ad cęlestia.
eare pel-pillende þær rihte
Aurem benignam protinus
ge-ic urum stefnum
Appone nostris vocibus
sigas halige pe ge-yppað
Trophea sacra pangimus
gemiltsa ꝥ ðe pe agyltan
Ignosce quod deliquimus.
þu oferspiþst on þropærum
Tu vincis in martyribus
arigende andettærum
Parcendo confessoribus
þu oferspið ure leahtras
Tu vince nostra crimina
syllende forgyfenysse
Donando indulgentiam.
gode fæder sy puldor
Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 38 b.

ITEM DE MARTYRIBUS.[1]

halgena forgeearnungum æþela gefean
Sanctorum meritis inclita gaudia
ƿe geyppað geferan ⁊ dæda stranglice
Pangamus socii gestaque fortia
ƿitodlice pearð mod geyppan mid sangum
Nam gliscit animus promere cantibus
sigefæstra cynn ꝥ selosta
Victorum genus optimum.
þas synt þa ðe healdende middaneard anþracode
Hi sunt quos retinens mundus inhorruit
him ƿitodlice unwæstmbærū blosme for-scruncen
Ipsum nam sterili flore per aridum
heo forsapan eallunga ⁊ ðe heo feligdon
Sprevere penitus Teque secuti sunt
cyng ó crist gode heofonlice
Rex Christe bone cęlitus.
þas for ðe podnyssa ⁊ reðnyssa
Hi pro te furias atque ferocia
fortrædan manna ⁊ reþe spingla
Calcarunt hominum saevaque verbera
gespac þisum slitenda stranglice hoc
Cessit his lacerans fortiter ungula
ꝥ he us to-tǽr innoþas
Nec carpsit penetralia.
hi pæron ge-slægene mid spurdū onþeapa scepa
Cęduntur gladiis more bidentium
ne murcnung spegde ne ceorung
Nec murmur resonat nec quęrimonia
ac mid heortan stilre mod pel gepittig
Sed corde tacito mens bene conscia
geheold geþeld
Conserva patientiam.
la hpilc stefn seo mæg mid tungan gereccan
Quę vox quę poterit lingua retexere
þe ðu þropærum lac gearcast
Quę Tu martyribus munera preparas

[1] Durham MS., fol. 39.

readum ƿitodlice flopendū blode ƿuldor-beagū
Rubri nam fluido sanguine laureis
beoð geƿelgode ƿel scinendum
Ditantur bene fulgidis.

þe ó eala þu ðrilic godcundnyss ⁊ samod ƿe gebiddaþ
Te trina Deitas unaque poscimus
ꝥ gyltas þu afeormige derigendlice þu ætbrede
Ut culpas abluas noxia subtrahas
þu selle sibbe þenum us eac ƿilce ƿuldor
Des pacem familis nos quoque gloriam
geond ealla þe ƿorulda
Per cuncta Tibi saecula.
Amen.

YMNUS DE UNO MARTYRE.[1]

ó eala þu þropære godes þu ðe ancennedne
Martyr Dei qui unicum
fæderes fyligende suna
Patris sequendo Filium
þu oferspiðst sigoriende feondum
Victis triumphans hostibus
sigefæst brucende heofonlicum
Victor fruens cęlestibus.

þinre bene mid lace
Tui precatus munere
ure scylde adilega
Nostrum reatum delue
afligende yfeles besmetennysse
Arcens mali contagium
lifes asyndrigende æþrytnesse
Vitę removens tedium.

tolysede synt nu bendas
Soluta sunt jam vincula
þines haliges lichoman
Tui sacrati corporis
us tolys frā bendum ƿorulde
Nos solve vinclis saeculi
mid lufe bearne godes
Amore Filii Dei.

gode fæder sy ƿuldor
Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 39.

ITEM YMNUS.[1]

ó eala þu god þinra cempena
Deus tuorum militum
hlot ⁊ cynehelm mede
Sors et corona premium
lofu singende þropæres
Laudes canentes martyris
tolys frã bende leahtres
Absolve nexu criminis.
her pitodlice middaneardes gefean
Hic nemphe mundi gaudia
⁊ gespæsnyssa derigendlice
Et blandimenta noxia
gepitendlice rihtlice bescufende
Caduca rite deputans
becom to heofonlicon þingon
Pervenit ad caelestia.
pite he þurharn stranglice
Poenas cucurrit fortiter
⁊ he forðeldegode perlice
Et sustulit viriliter
for ðe ageotende blod
Pro te refundens sanguinem
þa ecan gyfa geahnað
Aeterna dona possidet.
for þy mid bene eadmodre
Ob hoc prȩcatu supplici
þe pe biddaþ ó eala þu arfæstesta
Te poscimus piissime
on þisum sige þro.....
In hoc triumpho martyris
forgyf dara þeoptlingũ
Dimitte noxam servulis.
lof ⁊ ece puldor
Laus et perennis gloria
gode fæder ⁊ suna
Deo Patri et Filio

---

[1] Durham MS., fol. 39 b.

þā halgan samod frofer-gaste
Sancto simul Paraclito
on porulda poruld
In seculorum secula.
sy hit spa
AMEN.

YMNUS DE CONFESSORIBUS.[1]

ó eala ðu crist beorhtnyss puldres
O Christe splendor gloriæ
lofu pe gereccaþ þe
Laudes referimus Tibi
þu ðe mid genihtsumū puldre
Qui profluo miraculo
halgena gefrætepigende cafertun
Sanctorum ornans atrium.
þu ðe on sibbe gelaðunge
Qui in pace aecclesiae
blopende on þeape lilian
Florentes more lilii
bodeden folce
Predicaverunt populo
þ hi gefeldon neorxnepange
Ut replerent paradysum.
nimende pepna piglice
Sumentes arma bellica
ongean feondes hinderscipe
Contra hostis nequitiam
scyld geleafan spurd
Scutum fidei gladium
gast feoht stranglice
Spiritus pugnat[2] fortiter.
on þæra muðe god is
In quorum ore Deus est
on þæra heortan crist is
In quorum corde Christus est
on þæra mode arfæstnyss
In quorum mente pietas
rihtpisnyss ⁊ soþfæstnyss
Justitia et veritas.

[1] Durham MS., fol. 39 b.

[2] Originally 'pugnant' in the Durham MS.

upsprungene of myxe dustes
Orti de fece pulveris
for godum heora geearnungū
Pro bonis suis meritis
gelice geƿordene ænglum
Similes facti Angelis
heo brucað beorhtū gefeanū
Fruuntur claris gaudiis.
æt þæra bana deadra
Ad quorum ossa mortua
to miclum cristes ƿuldre
Ad magnam Christi gloriam
niƿa ƿeaxað ƿundra
Nova crescunt miracula
syllende folce helpas
Dantes plebi suffragia.
þænne byð geseald hæl seocum
Dum datur salus languidis
biþ agolden lif deadum
Redditur vita mortuis
leoht bið agean-gesænd blindum
Lumen refunditur cęcis
underfoð færeld þa ƿanhalan
Capiunt gressum debiles.
þe nu ƿe biddað ó eala þu drihten
Te nunc oramus Domine
heora us mid emtrymminge
Eorum nos munimine
frā ælcum efele gescyld
Ab omni malo protege
⁊ lif us forgyf
Et vitam nobis tribue.
Amen.

YMNUS DE UNO CONFESSORE.[1]

þes andettære drihtnes halig
Iste confessor Domini sacratus
freols folc þæs brymde geond embhƿerft
Festa plebs cujus celebret per orbem
todæg bliþe he geearnode diglo
Hodie laetus meruit secreta
astigan heofones
Scandere cęli.

[1] Durham MS., fol. 40.

se arfæst snoter eadmod sidefull
Qui pius prudens humilis pudicus
sefre clæne pæs ⁊ gedefe
Sobrius castus fuit et quietus
líf þa hpile andperd þe gestrangode his
Vita dum pręsens vegetavit ejus
lichaman liþ
Corporis artus.

æt haligre þæs byrgene oft rædlice
Ad sacrum cujus tumulum frequenter
lima adligra nu hæle
Membra languentum modo sanitati
on spa hpilcre adle spa hi beoð gehefegode
Quolibet morbo fuerint gravata
heo beoð edstaþolode
Restituuntur.

forði nu ure perod on purðmente
Unde nunc noster chorus in honore
his lofsang singð þisne lustlice
Ipsius ymnum canit hunc libenter
þ his arfæstum geearnungū pe beon gefultumode
Ut piis ejus meritis juvemur
ælc geonde ylde
Omne per aevum.

sy hæl him plite ⁊ miht
Sit salus Illi decus atquę virtus
se piþufan heofones sittende heahnysse
Qui supra caeli residens cacumen
ealles middaneardes seare ł cræft begymð
Totius mundi machinam gubernat
þrinen ⁊ an
Trinus et unus.

ITEM YMNUS.[1]

ó eala þu hælend alysend ealra þeoda
Jesu Redemptor omnium
ece cenehelm biscopa
Perpes corona presulum

---

[1] Durham MS., fol. 40 b.

on þisum dæge mildheortlicor
In hac die clementius
urum gefultuma þu stefnum
Nostris faveto vocibus.
þines haliges naman
Tui sacrati nominis
andettære halig scán
Confessor almus claruit
þæs brymð gearlice
Cujus celebrat annua
estfull folc simbelnyssa
Devota plebs sollempnia.
se rihtlice middaneardes gefean
Qui rite mundi gaudia
þises gepitendlice forþæncende
Hujus caduca reputans
mid ænglum heofonlicum
Cum Angelis caelestibus
bliðe brucð medum
Laetis potitur praemiis.
þises pelpillendlice getiða
Hujus benigne annue
us fyligan fotspaðu
Nobis sequi vestigia
þises forbene ðeoptlingum
Hujus precatu servulis
forgyf dara leahtres
Dimitte noxam criminis.
sy ó crist cyng þu arfæstesta
Sit Christe rex piissime
þe ⁊ fæder puldor
Tibi Patrique gloria [1]
mid gaste frofer
Cum Spiritu Paraclito
⁊ nu ⁊ on ecnyssa
Et nunc et in perpetuum.

---

[1] In the Durham MS. 'gloriam.'

YMNUS DE VIRGINIBUS.[1]

AD VESPERAM.

mædenes ó eala ðu bearn ⁊ perhta moder
Virginis proles opifexque matris
mæden þæne gebær ⁊ heo acænde mæden
Virgo quem gessit peperitque Virgo
mædenes freols pe singað sige
Virginis festum canimus tropheum
underfoh behát
Accipe votum.

þeos þin mæden on tpeofealdū eadig
Haec tua virgo dupplici beata
mid hlote þa ðe heo gepilnode tydderlicne gepyldan
Sorte dum gestit fragilem domare
lichoman had gepelde pælhreopne
Corporis sexum domuit cruentum
on lichaman porulde
Corpore saeclum.

þanon ne deað ne freond deaðes
Unde nec mortem nec amica mortis
reþe pitena cynn aforhtigende
Sæva pęnarum genera pavescens
blode agotenum heo geearnode diglu
Sanguine fuso meruit secreta
astigan heofones
Scandere caeli.

þissere for þing-rædene ó god halga urum
Hujus obtentu Deus alme nostris
ara nu gyltum leahtres forgifende
Parce jam culpis vitia remittens
on þā þe clænes pe spegan haligne
Quo Tibi puri resonemus almum
breostes lofsang
Pectoris ymnum.

puldor fæder ⁊ acænnedum bearne
Gloria Patri geniteque Proli
⁊ þe ó eala þu gemaca æghpæðeres æfre
Et Tibi compar utriusque semper
gast þu halga god an on ælcere
Spiritus Alme Deus unus omni
tide porulde
Tempore saecli.

[1] Durham MS., fol. 40 b.

ITEM YMNUS.[1]

ó eala ðu hælend cynehelm mædena
Jesu corona virginum
þæne moder seo geeacnode
Quem Mater illa concepit
seo ana mæden acænede
Quę sola Virgo parturit
þas behát mildheort underfoh
Haec vota clemens accipe
þu ðe fetst betpux lilian
Qui pascis inter lilia
emhegod mid perodū mædena
Septus choreis virginum
breda plitigende mid puldre
Sponsa decorans gloria
⁊ bredgumū agyfende meda
Sponsisque reddens premia.
spa hpider spa ðu gæst mædena
Quocunque pergis virgines
folgiaþ ⁊ lofum
Sequuntur atque laudibus
æfter þe singende hi yrnað
Post Te canentes cursitant
⁊ lofsangas merige heo spegað
Ymnosque dulces personant.
þe pe biddað cystiglicor
Te deprecamur largius
urum to geyc modum
Nostris adauge mentibus
nytan eallunga ealla
Nescire prorsus omnia
gepæmmednyssa punda
Corruptionis vulnera.
Deo Patri sit gloria.

---

[1] Durham MS., fol. 41.

YMNUS IN DEDICATIONE ÆCCLESIÆ.[1]

ó eala þu crist ealra þinga pealdend þu halga
Christe cunctorum Dominator alme
fæderes þæs ecan acænned fram muðe
Patris aeterni Genitus ab ore
eadmodra behát ⁊ samod lofsang
Supplicum vota pariterque ymnum
geseoh pelpillende
Cerne benignus.

geseoh ꝥ þe clænum god on purðmente
Cerne quod puro Deus in honore
folc þin eadmod spegð on healle
Plebs tua supplex resonat in aula
gærlice þæs gehperfað to purþigenne
Annua cujus redeunt colenda
tida freols
Tempora festa.

þis hus rihtlice þe gehalgod
Hęc domus rite Tibi dedicata
ys acænned on þam folc gehalgodne
Nascitur in qua populus sacratum
lichoma underfehþ drincð ⁊ eadiges
Corpus assumit bibit et beati
blodes drenc
Sanguinis haustum.

her þurh halige burnan þa ealdan
Hic sacrosancti latices veter[n]as
adilegiað gyltas ⁊ losiað dara
Deluunt culpas perimuntque noxas
crisman soþlice cynn ꝥ sy geedcenned
Chrismate vero genus ut creetur
cristenra manna
Christocolarum.

puldor þā healican spege fæder
Gloria summum resonet Parentem
puldor suna ⁊ samod þæne halgan
Gloria Natum pariterque Sanctum
gast mid merigū hit dreme lofsange
Spiritum dulci modulemur ymno
geond ælce ylde
Omne per aevum.
Amen.

---

[1] Durham MS., fol. 41 b.

AD NOCTURNAS YMNUS.[1]

Hic salus aegris medicina fessis
Lumen orbatis veniaque nostris
Fertur offensis timor atque meror
Pellitur omnis.

Demonis seva perit hic rapina
Pervicax monstrum pavet et retenta
Corpora linquens fugit in remotas
Ocius umbras.

Hic locus nempe vocitatur aula
Regis immensi januaque celi
Portaque vite patriam petentes
Accipit omnes.

Turbo quam nullus quatit aut vagantes
Diruunt venti penetrantque nimbi
Non tetris ledit piceus tenebris
Tartarus horrens.

Gloria summum.

---

[1] Durham MS. fol. 42 b.

YMNUS AD MATUTINAS.[1]

pe biddaþ eornostlice ó god ꝥ liþe
Quesumus ergo Deus ut sereno
getiþige anplitan þenas begemende
Annuas vultu famulos gubernes
þa ðe þines mid healicre bremað purðmente
Qui tui summo celebrant honore
gefean temples
Gaudia templi.

nane us lifes cpylmige hefigtemnyssa
Nulla nos vitę crucient molesta
beon dagas bliþe ⁊ glæde nihta
Sint dies laeti placideque noctes
nan of us losigendum middanearde
Nullus ex nobis pereunte mundo
gefrede fyr
Sentiat ignes.

þæs dæg on þam þe gehalgod
Hic dies in quo Tibi consecratam
þu besæapast peofud þu forgife ece
Conspicis aram tribuat perenne
gefean us ⁊ he þeo on langsumū
Gaudium nobis vigeatque longo
tide brece
Temporis usu.
puldor þan healican
Gloria summum.

ITEM YMNUS.[1]

Christe [2] cælorum habitator alme
Hęc domus fulget sub honore cujus
Hostiam clemens Tibi quam littamus
Suscipe laudis.

[1] Durham MS., fol. 42.

[2] No gloss accompanies this hymn in the Durham MS.

Omnium semper chorus Angelorum
In polo tenet benedicit alto
Atque Sancti simul universi
Sedule laudant.
Presulis almi meritis Augustini
Atque istorum pariter Sanctorum
Contine poenam pie quam meremur
Daque medelam.
Sic tuam presta celebrare laudem
Flebilem vitam miseratus istam
Fiat ut nobis licitum videre
Te sine fine.
Doxa sublimi maneat Parenti
Ejus et Nato pariterque Sancto
Pneumati trino Domino et uno
Semper in aevum. AMEN.

YMNUS DE SANCTA TRINITATE.[1]

eala þu arƿurðe þrynnyss herigendlice
O veneranda Trinitas laudanda
þearle ƿelƿillende ⁊ ƿuldor ƿurðful
Valde benigna gloriaque digna
ure gehyr bena þam þe
Nostras exaudi preces quibus Tibi
ƿe singað lofsang
Canimus ymnum.
þe ƿe ciað ⁊ ƿe biddað
Te invocamus atque adoramus
⁊ þe ƿe heryað þrynnes eadig
Teque laudamus Trinitas beata
þu us syle scylde ealra
Tu nobis dona scelerum cunctorum
forgyfenessa
Remissionem.

---

[1] Durham MS., fol. 42 b.

ꝥ pe magon modum estfullum
Ut valeamus mentibus devotis
don purðfullum þe eac spilce lofu
Agere dignas Tibi quoque laudes
dæges ⁊ nihtes tidum ⁊ handpilum
Die ac nocte horis et momentis
æfre secgende
Semper dicentes.

puldor ormæte butan ænde punigende
Gloria ingens sine fine manens
sy þrynnisse healicre godcundnysse
Sit Trinitati summe Deitati
ealle geond porulda stefne samod mid anre
Cuncta per secula voce simul una
ealle seegan
Cuncti dicamus.
sy hit spa
Amen.

ITEM YMNUS.[1]

ó eala þu fæder halige liþe ⁊ arfæst
O Pater sancte mitis atque pie
ó eala þu hælend crist bearn arpurðe
O Jesu Christe Fili venerande
⁊ frofer gast gast ⁊ halig
Paracliteque Spiritus et alme
god ece
Deus aeternæ.

þrynnes halig ⁊ annys trū
Trinitas sancta Unitasque firma
godcundnys soþ godnyss ormæte
Deitas vera bonitas inmensa
leoht ængla hæl steopcilda
Lux Angelorum salus orphanorum
⁊ hiht ealra
Spesque cunctorum.

þeopian þe ealle þing þe ðu gescope
Serviunt Tibi cuncta quę creasti

[1] Durham MS., fol. 43.

þe samod ealle herigan gescæfte
Te simul cunctę laudant creaturę
us eacspilce þe ƿe singað estfullice
Nos quoque Tibi psallimus devoti
þu us gehýr
Tu nos exaudi.

ƿuldor þe god almihtig
Gloria Tibi Deus omnipotens
micel ⁊ ece þe gedafenað lofsang
Magnus et eternus Te decet ymnus
ƿurðment lof ⁊ ƿlite
Honor laus et decus
nu ⁊ on ecnyssa
Nunc et in evum.

ITEM YMNUS.[1]

hal sy þu toƿorðigenne ó þrynes
Ave colenda Trinitas
hal sy þu ece annyss
Ave perennis Unitas
fæder god bearn god
Pater Deus Nate Deus
⁊ god halig gast
Et Deus alme Spiritus.

þas þing þe nu gecƿeme
Hęc Tibi nunc gratuita
ƿe geyppað bena
Depromimus preconia
þa þe beon gecƿemestan
Quę Tibi sint gratissima
⁊ us þa halƿendestan
Et nobis saluberrima.

þe þrylicne æfre ƿe heriað
Te Trinum semper laudamus
⁊ ænne ƿe biddað
Atque Unum adoramus
þinre ƿerodre mildheortnysse
Tuę dulcis clementiae
ƿe undergytan emtrymnunga
Sentiamus munimina.

[1] Durham MS., fol. 43.

eala þu þrynnes eala þu annys
O Trinitas O Unitas
ætbeo þu halsigendum
Adesto supplicantibus
⁊ ængla mid lofum
Et Angelorum laudibus
underfoh ꝥ ꝥ pe gelæstan
Admitte quod persolvimus.
sy hit spa
Amen.

APPENDIX.

YMNUS DE SANCTO EADMUNDO REGE ET MARTYRE.[1]

Eadmundus martyr inclytus
Anglorum rex sanctissimus
Hac luce palmam nobilem
Triumphans celos intulit.
Tulit jubar hoc splendidum
Opima tellus Anglica
Quo splendet omne seculum
Et celis crescit gaudium.
Quorum murmur pauperum
Exaudiat sacrarium
Et ad celestis perferat
Regis pius causidicus.
Favorem Christi celitus
Nostris piaclis impetret
Orbis ut gravata sentiat
Donativum indulgentie.
Precantum votis annuat
Pater Deus cum Filio
Simul cum Sancto Spiritu
Per seculorum secula. Amen.

---

[1] MS. Cott. Vesp. D. xii. fol. 118.

AD NOCTURNAM.[1]

Laurea regni redimitus olim
Rex Eadmundus decus orbis hujus
Nunc suis adsit famulis precamur
Supplici voto.
Hac die cęli fruitur secretis
Qua triumphalem meruit coronam
Nactus ex Dani gladiis tyranni
Sanguine palmam.
Cujus exsectum caput ore prono
Trux lupus fovit famulatus illi
Donec ad ustum rediit cadaver
Vulneris expers.
Unde rex martyr tibi magnus heres
Integer membris maculæque puris
Fungeris digno meritis honore
Talibus hymnis.
Sit honor Patri jugis et perhennis
Qui tuos signis decorat triumphos
Cujus obtentu pius ipse pascat
Trinus et Unus.
AMEN.

AD MATUTINAM.[2]

Laus et corona militum
Jesu Tibi certantium
Hujus triumpho subditis
Intende regis martyris.
Hac rex Eadmundus die
Raptos cruentos cammate

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 116 b.
[2] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 117.

Sese flagrorum stigmati
Celo reptus exuit.
Devinctus acri stipite
Loris cruentis undique
Danis tribunal execrat
Ac numen ejus improbat.
Qui terebratus spiculis
Regis cruorem combibit
Quem pro suis fidelibus
Velle mori conjicimus.
Nos hac Eadmundus die
Rex martyr optet gratie
Qua perfruamur cęlitum
Bonis per omne seculum.
AMEN.

[1] Qua Christus hora sitiit
Crucem vel in qua subiit
Quos pręstat in hac sallere
Ditet siti justitię.
Quibus sit et esuries
Quam ipse de se satiet
Crimen sit ut fastidium
Virtusque desiderio.
Karisma Sancti Spiritus
Sic influat sallentibus
Ut carnis estus frigeat
Et mentis algor ferveat.
Gloria tibi Trinitas.

[2] Ternis ter horis numerus
Sacrę fidei panditur
Nunc Trinitatis nomine
Munus precamur venię.

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 120. [2] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 120 b.

Latronis en confessio
Christi meretur gratiam
Laus nostra vel devotio
Mercetur indulgentiam.
Mors per crucem nunc interit
Et post tenebras lux redit
Horror deiscat criminum
Splendor nitescat mentium.
Gloria Tibi Trinitas.

YMNUS IN NATALE DOMINI CANENDUS AD TERTIAM.[1]

Christe hac hora tertia
Tua nos reple gratia
Caritate et fervidos
Nos nostrosque fac proximos.
Ille Deus paraclytus
Nostris nunc adsit cordibus
In hac hora qui rutilos
Inflammavit Apostolos.
Presta hoc Deus Trinitas
Una et compar Deitas
Cui laus virtus gloria
Nunc et cuncta per secula.
Amen.

AD SEXTAM HYMNUS.[2]

Sexta etate virgine
Qui natus es pro homine
Fac nos octava sumere
Etate sortem glorię.

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 39. [2] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 39 b.

Et qui hac hora mysticum
Sedisti super puteum
Fonte tuo nos irriga
Atque sole inlumina.
Presta hoc Deus Trinitas.

YMNUS AD NONAM.[1]

Hora nona que canimus
Exaudi Jesu petimus
Quam tuus reddit obitus
Sacrosanctam mortalibus.
Hac hora tuo vulnere
Fons manavit ęcclesię
Tua nos jungat inclita
Sacro latroni gratia.
Presta hoc Deus Trinitas.

[In Purificatione Sc'ę Marię.]

ITEM YMNUS DE SC'A MARIA.[2]

Nunc tibi Virgo virginum
Laudes referimus carminum
Teque celi dominam
Resultet hec plebicula.
Tu porta domus fulgida
Egressionis inscia
Et virga fructu florida
Virgoque nato gravida.
Te nostra sonant carmina
Te Angelorum agmina

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 39 b. [2] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 46.

Infernus tibi ululat
Fretumque Matris intonat.
Lacta regina parvulum
Aeterni Regis Filium
Lacta sacrato ubere
Qui te concessit vivere.
Tu clara stirpe regia
Jureque mundi domina
Desideratum omnibus
Tu protulisti gentibus.
O stella maris fulgida
Absolve plebis crimina
Fletus quoque supplicantum
In mutando gaudium.
Laus Patri invisibili
Laus ejus almo Flamini
Laus sit Unigenito
Orbis terrarum Domino. Amen.

YMNUS AD PASCHA AD PRIMAM.[1]

Te lucis auctor personent
Hujus caterve carmina
Quam tu replesti gratia
Anastasis potentia.
Nobis dies hec innuit
Diem supremum sistere
Quo mortuos resurgere
Viteque fas sit reddere.
Octava prima redditur
Dum mors ab unda tollitur
Dum mente circumcidimur
Novique demum nascimur.

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 72.

Cum mane nostrum cernimus
Redisse victis ostibus
Mundique luxum tempnimus
Panem salutis sumimus.
Hęc alma sit sollempnitas
Sit clara hec festivitas
Sit feriata gaudiis
Dies reducta ab inferis.
Gloria Tibi Domine.

[1] Inventor rutili dux bone luminis
Qui certis vicibus tempora dividis
Merso sole chaos ingruit horridum
Lucem redde tuis Christe fidelibus.
Quamvis innumero sidere regiam
Lunarique polum lampade pinxeris
Inpulsu silicis lumina nos tamen
Monstrans saxigeno semine querere.
Ne nesciret homo spem sibi luminis
In Christi solido corpore conditam
Qui dici stabilem se voluit petram
Nostris igniculis unde genus venit.
Pinguis[2] quos olei rore madentibus
Lichnis ac facibus pascimus aridis
Quin et fila favis scirpea floreis
Presso melle prius collita fingimus.
[Vivax flamma viget ceu cava testula
Succum linteolo suggerit ebrio
Seu pinus piceam fert alimoniam
Seu ceram teretem stuppa calens bibit.
Splendent ergo tuis muneribus Pater
Flammis mobilibus scilicet atria

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 121 b. [2] Linguis, MS. V.

Absentemque diem lux ægit æmula
Quam nox cum lacero victa fugit peplo.][1]
O res digna Pater quam tibi roscidæ
Votis principio grex tuus offerat
Luce qua tribuis nil preciosius
Luce qua reliqua premia cernimus.
Tu lux vera oculis lux quoque sensibus
Intus tu speculum tu speculum foris
Lumen quod famulans offero suscipe
Tinctum pacifici chrismatis unguine.
Per Christum Genitum summe Pater tuum
In quo visibilis stat tibi gloria
Qui noster Dominus qui tuus unicus
Spirat de patrio corde Paraclitum.
Per quem splendor honor laus sapientia
Majestas bonitas et pietas tua
Regnum continuat numine triplici
Texens perpetuis secula seculis.

[2] Jam Christe Sol Justitiæ
Mentis diescant tenebræ
Virtutum ut lux redeat
Terris diem dum reparas.
Dans tempus acceptabile
Et penitens cor tribue
Convertat ut benignitas
Quos longa suffert pietas.
Quiddamque penitentię
Da ferre quamvis grandium
Majore tuo munere
Quo demptio sit criminum.

[1] Om. in V. [2] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 120.

Dies venit dies tua
In qua reflorent omnia
Letemur in hac ut tuę
Per hanc reducti gratiæ.
Te rerum universitas
Clemens adoret Trinitas
Et nos novi per veniam
Novum canamus canticum.
Amen.

[1] Salve crux sancta salve mundi gloria
Vera spes nostra vera ferens gaudia
Signum salutis salus in periculis
Vitale lignum vitam portans omnium.
Te adorandam te crucem vivificam
In te redempti dulce decus seculi
Semper laudamus semper tibi canimus
Per lignum servi per te lignum liberi.
Originale crimen necans in cruce
Nos et a pravis Christe munda maculis
Humanitatem miseratus fragilem
Per crucem sanctam lapsis dona veniam.
Protege salva benedic sanctifica
Populum cunctum crucis per signaculum
Morbos averte corporis et animę
Hoc contra signum nullum stet periculum.
Sit Deo Patri laus in cruce Filii
Sit coęqualis laus Sancto Spiritui
Civibus summis gaudium sit Angelis
Honor sic mundo sit crucis exaltatio. Amen.

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 117.

YMNUS IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ÆCCLESIĘ.[1]

Urbs beata Hierusalem
  Dicta pacis visio
Quę construitur in cęlis
  Vivis ex lapidibus
Et Angelis coornata
  Ut sponsata comite.

Nova veniens e cęlo
  Nuptiali thalamo
Preparata ut sponsata
  Copulatur Domino
Plateę et muri ejus
  Ex auro purissimo.

Portę nitent margaritis
  Aditis patentibus
Et virtute meritorum
  Illuc introducitur
Omnis qui pro Christi nomine
  Hic in mundo premitur.

Tonsioribus[2] pressuris
  Expoliti lapides
Suisque aptantur locis
  Per manus artificis
Disponuntur permansuri
  Sacris edificiis.

Angularis fundamentum
  Lapis Christus missus est

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 119.

[2] So the MS. Tunsionibus?

Qui compage parietis
  In utroque nectitur
Quem Syon sancta suscepit
  In quo credens permanet.

Omnis illa Deo sacra
  Dilecta civitas
Plena modulis in laude
  Et canore jubilo
Trinum Deum Unum quoque
  Cum favore predicant.

Hoc in templo summe Deus
  Exoratus adveni
Et clementi bonitate
  Precum vota suscipe
Largam benedictionem
  Hic infunde jugiter.

Hic promereantur omnes
  Petita adquirere
Et adepta possidere
  Cum sanctis perenniter
Paradisum introire
  Translati in requiem.

Gloria et honor Deo
  Usquequo Altissimo
Una Patri Filioque
  Inclito Paraclito
Cui laus est et potestas
  Per ęterna secula.

AMEN.

[YMNUS IN PASCHA AD PRIMAM.][1]

Chorus nove Hierusalem
Nova meli dulcedinem
Promat colens cum sobriis
Paschale festum gaudiis.
Quo Christus invictus Leo
Dracone surgens obruto
Dum voce viva personat
A morte functos excitat.
Quam devorarat improbus
Predam refundit tartarus
Captivitate libera
Jesum secuuntur agmina.
Triumphat ille splendide
Et dignus amplitudine
Soli polique patriam
Unam facit rempublicam.
Ipsum canendo supplices
Regem precemur milites
Ut in suo clarissimo
Nos ordinet palatio.
Per secla mete nescia
Patri supremo gloria
Honorque sit cum Filio
Et Spiritu paracleto. Amen.

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii.

HYMNUM DE SANCTO PETRO PAULOQUE.[1]

Felix per omnes festum mundi cardines
Apostolorum prepollet alacriter
Petri beati Pauli sacratissimi
Quos Christus almo consecravit sanguine
Aecclesiarum deputavit principes.
Hii sunt olive due coram Domino
Et candelabra luce radiantia
Preclara celi duo luminaria
Fortia solvunt peccatorum vincula
Portas Olymphi reserant fidelibus.
Habent supernas potestatem claudere
Sermone sedes pandere splendentia
Limina poli super alta sidera
Linguae eorum claves celi facte sunt
Larvas repellunt ultra mundi limites.
Petrus beatus catenarum laqueos
Christo jubente rupit mirabiliter
Custos ovilis et doctor ecclesię
Pastorque gregis conservator ovium
Arcet luporum truculentam rabiem.
Quodcunque vinclis super terram strinxerit
Erit in astris religatum fortiter
Et quod resolvit in terris arbitrio
Erit solutum super celi radium
In fine mundi judex erit seculi.
Non impar Paulus huic doctor gentium
Electionis templum sacratissimum
In morte compar in corona particeps

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 48b. The first stanza is repeated in fol. 122 of the same MS., accompanied by the music.

Ambo lucernę et decus ecclesię
In orbe claro choruscant vibramine.
O Roma felix que tantorum principum
Es purpurata precioso sanguine
Excellis omnem mundi pulchritudinem
Non laude tua sed sanctorum meritis
Quos cruentatis jugulasti gladiis.
Vos ergo modo gloriosi martyres
Petre beate Paule mundi lilium
Celestis aulę triumphales milites
Precibus almis vestris nos ab omnibus
Munite malis ferte super aethera.
Gloria Deo per[1] immensa secula
Sit Tibi Nate decus et imperium
Honor potestas Sanctoque Spiritui
Sit Trinitati salus individua
Per infinita seculorum secula.

DE SANCTA TRINITATE.[2]

Adesto Sancta Trinitas
Par splendor una Deitas
Qui extas rerum omnium
Sine fine principum.
Te cęlorum militia
Laudat adorat predicat
Triplexque mundi machina
Benedicit per saecula.
Assumus et nos cernui
Te adorantes famuli
Vota precesque supplicum
Ymnis junge caelestium.

---

[1] Added in a later hand in MS. Vitell.
[2] Cott. MS. Vesp. D. xii. 115 b.

Unum te lumen credimus
Quod et ter idem colimus
Alpha et O quem dicimus
Te laudet omnis spiritus.
Laus Patri sit ingenito
Laus Ejus Unigenito
Laus sit Sancto Spiritui
Trino Deo et simplici.
Amen.

[ALIUS DE UNO APOSTOLO.][1]

Annue Christe seculorum Domine
Nobis per horum tibi cara merita
Ut qui te coram graviter deliquimus
Horum solvantur gloriosis precibus.
Salva Redemptor plasma tuum nobile
Signatum sancto vultus tui lumine
Ne lacerari sinas fraude demonum
Propter quod mortis exsolvisti pretium.
Dole captivos esse tuos servulos
Absolve reos compeditos erige
Et quos cruore redemisti proprio
Rex bone tecum fac gaudere perpetim.
Sit tibi Jesu benedicte Domine
Gloria virtus honor et imperium
Una cum Patre Sanctoque Paraclito
Cum quibus regnas Deus ante secula.
Amen.

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 98 b, written upon a continued erasure.

HYMNUS IN PASSIONE DOMINI.[1]

Pange lingua gloriosi
Prælium certaminis
Et super crucis tropheum
Dic triumphum nobilem
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.
De parentis protoplasti
Fraude factor condolens
Quando pomi noxialis
Morsu mortem corruit
Ipse lignum tunc notavit
Damna ligni ut solveret.
Hoc opus nostre salutis
Ada depoposcerat
Multiformis proditoris
Ars ut artem falleret
Et medelam ferret inde
Hostis unde leserat.
Quando venit ergo sacri
Plenitudo temporis
Missus est ab arce Patris
Natus orbis Conditor
Atque ventre virginali
Caro factus prodiit.[2]
Gloria et honor Deo
Usquequo altissimo
Una Patri Filioque
Inclito Paraclito
Cui laus est et potestas
Per eterna secula.
AMEN.

---

[1] Cott. MS. Vesp. D.xii. fol. 120 b. Added by a later hand.

[2] In the Cott. MS. a stanza is here erased.

AD MATUTINAS.[1]

Lustra sex qui jam peracta
Tempus implens corporis
Se volente natus ad hoc
Passione deditus
Agnus in cruce levatur
Immolandus stipite.
Hic aceto[2] fel arundo
Sputa clavis lancea
Mite corpus perforatur
Sanguis unda profluit
Terra pondus[3] astra mundus
Quo lavantur flumine.
Crux fidelis inter omnes
Arbor una nobilis
Nulla silva talem profert
Fronde flore germine
Dulce lignum dulces clavos
Dulce pondus sustinet.
Flecte ramos arbor alta
Tensa laxa viscera
Et rigor lentescat ille
Quem dedit nativitas
Et superni membra Regis
Niti tendas[4] stipite.
Sola digna tu fuisti
Ferre pretium seculi
Atque putum preparare
Nauta mundo naufrago
Quem sacer cruor perunxit
Fusus agni corpore.
Gloria et honor Deo.

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 121.
[2] Acetum?
[3] Pontus?
[4] Originally 'tena,' but altered to 'tendas.' The more correct reading is perhaps 'miti.'

[1] Jesu Redemptor seculi
Verbum Patris altissimi
Lux lucis invisibilis
Custos tuorum pervigil.
Tu fabricator omnium
Discretor atque temporum
Fessa labore corpora
Noctis quiete recrea.
Te deprecamur supplices
Ut nos ab hoste liberes
Ne valeat seducere
Tuo redemptor sanguine.
Ut dum gravi in corpore
Brevi manemus tempore
Sic caro nostra dormiat
At mens sopore nesciat.
Gloria Tibi Domine
Qui surrexisti a mortuis
Cum Patre et Sancto Spiritu
In sempiterna secula.
Amen.

IN FESTO B. MARIÆ VIRGINIS.[2]

O gloriosa femina
Excelsa super sidera
Qui te creavit provide
Lactas sacrato ubere.
Quod Eva tristis abstulit
Tu reddis almo germine
Intrent ut astra flebiles
Celi fenestra facta es.

---

[1] Harl. MS. 2961, fol. 219 b. [2] Harl. MS. 2961, fol. 231 b.

Tu Regis alta janua
Et porta lucis fulgida
Vitam datam per virginem
Gentes redemptæ plaudite.
Cui Christe natus virginis
Es auctor et mirabilis
Nos ipsius suffragiis
Dona supernis gaudiis.
Gloria Tibi Domine
Qui natus es de Virgine.

[1] Jam ter quaternis trahitur
Horis dies ad vesperam
Occasu sol pronunciat
Noctis redire tempora.
Nos ergo signo Domini
Tutemur claustrum pectoris
Ne serpens ille callidus
Intrandi tentet aditus.
Sed armis pudicitie
Mens fulta vigil libere
Sobrietate comite
Hostem repellat improbum.
Sed nec ciborum crapula
Tandem distendat corpora
Ne vi per sompnum animam
Ludificatam polluat.

---

[1] Cott. MS. Vesp. D. xii. fol. 122 b. Written by a hand later than the body of the manuscript, and without any title prefixed.

ALPHABETICAL INDEX TO THE HYMNS,

WITH

REFERENCES TO THE SOURCES WHENCE DERIVED.

THE END.

LONDON:
Printed by Samuel Bentley & Co,
Bangor House, Shoe Lane.